

EUROPEAN COMMISSION
HEALTH & CONSUMERS DIRECTORATE-GENERAL
Unit 04 - Veterinary Control Programmes

SANCO/3832/2008

*Programmes for the eradication, control and monitoring of certain
animal diseases and zoonoses*

Control programme of Salmonella in breeding, laying and broiler flocks

Approved* for 2009 by Commission Decision 2008/897/EC

Greece

* in accordance with Commission Decision 90/424/EEC

Please find attached the following requested additional information , regarding our salmonella control programmes in flocks of breeding and laying hens.

A. SPC BREEDERS

- **Detailed sampling frame, frequency of monitoring, sampling protocol, examination of the samples, detection method, serotyping, results and reporting.**

Detailed sampling frame : the sampling frame covers all adult breeding flocks of Gallus gallus comprising at least 250 birds (around 295 flocks).

The sampling frame includes sampling at the initiative of the operator and as part of the official controls.

Frequency of monitoring: sampling at the initiative of the operator is taking place as follows:

- a) in day –old chicks
- b) in birds of four weeks of age
- c) 2 weeks before the moving to the laying phase or laying unit
- d) every two weeks at the hatchery.

Official control sampling is taking place as follows :

- a) routine sampling every 16 weeks at the hatchery (on that occasion replace the corresponding sampling at the initiative of the operator)
- b) routine sampling at the holding on two occasions during production cycle, the first one being between within four weeks following moving to laying phase or laying unit and the second one being towards the end of the laying phase, not earlier than eight weeks before the end of production cycle.
- c) confirmatory sampling at the holding, following detection of relevant salmonella from sampling at the hatchery.

Sampling protocol:

- a) sampling at the hatchery

For each breeding flock the sample consists of a minimum of one composite sample of visibly soiled basket liners taken at random from five separate hatcher baskets or locations in the hatcher, to reach a total of at least 1 m². If the hatching eggs from a breeding flock occupy more than one incubator, then one such composite sample is been taken from each incubator.

In cases where hatcher basket liners are not used, 10 g broken eggshells are been taken from 25 separate hatcher baskets, crushed, mixed and a 25 g sub sample taken.

The procedure is the same for sampling at the initiative of the operator, as well as for official sampling.

b) sampling at the holding :

the samples comprise five pairs of boot swabs.

Walking around is being done in a manner which samples representatively all parts of the sector (with each pair of boot swabs 100 steps are being done). All separate pens within a house are included in the sampling.

The procedure is the same for sampling at the initiative of the operator (rearing birds), as well as for official sampling.

c) day-old chicks

In case of day-old chicks samples include .....stick swabs from the liners of the delivery boxes, as well as dead chicks (up to 10 and at least 20 for a flock with a population of more than 500 birds).

d) confirmatory sampling.

The above sampling is carried out only by the competent authorities as follows :

In addition to the sampling described above, sampling may include a sample of birds taken at random from within each house of birds on the farm, normally up to five birds per house, unless the authority deems necessary to sample a higher number of birds.

Detection method

The method used for the examination of the samples, is the method recommended by the Community Reference Laboratory for Salmonella in Bilthoven Netherlands. This method is described in the current version of Annex D of ISO 6579 (2002): 'Detection of *Salmonella* spp. In animal faeces and in samples of the primary production stage, where a semi-solid medium is used as the single selective enrichment medium.

Serotyping

At least one isolate from each positive sample is typed following the Kaufmann-White scheme.

Results and reporting

After the completion of the official control, official veterinarians of the local veterinary units (LVU,) prepare their analytical reports, which include data regarding animal population, vaccinations, sampling (sampling scheme, type of samples), laboratory results, treatments,..... and send them to the Prefectural Veterinary Authorities (PVD).

Following the collection of the above reports from the LVU of their territory, PVD proceed with the assessment of the control programme data and notify them to The Department of Zoonoses of the Animal Health Directorate.

In parallel, the competent veterinary official laboratories notify the statistical data of the control programme (number of samples, type of examined samples, results) to the Department of Zoonoses of the Animal Health Directorate.

In addition, the National Reference Laboratory for Salmonella notify the serotyping results to the Department of Zoonoses.

- **Specify the number of liners if small stick swabs are used for sampling chick delivery box liner**

Samples shall be taken from the liners of the 10% of the delivery boxes of the consignment .

- **Please confirm if you indicated in table No 8 on "Detailed analysis of the costs of the programme" only those costs estimated for analysis which are planned in the framework of sampling carried out by officials.**

Yes, we do confirm that the costs indicated in the above table concern **only official sampling**. In the above table , only the costs referring to vaccination, concern the farmers.

SPC LAYERS

- **Detailed sampling frame, frequency of monitoring, sampling protocol, examination of the samples, detection method, serotyping, results and reporting.**

Detailed sampling frame : The sampling frame covers all flocks of adult laying hens of Gallus gallus (laying flocks) referred to in Article 1 of Regulation (EC) No 2160/2003 (around 677 laying flocks).

The sampling frame includes sampling at the initiative of the operator and as part of the official controls.

Frequency of monitoring: sampling at the initiative of the operator is taking place as follows:

- a) in day-old chicks
- b) 2 weeks before the moving to the laying phase or laying unit
- c) at last every fifteen weeks. The first sampling shall take place at the age of 24 + 2 weeks.

Official control sampling is taking place as follows :

- a) In one flock per year per holding comprising at least 1000 birds

- b) At the age of 24 + 2 weeks in laying flocks housed in buildings where salmonella was detected in the preceding flock
- c) In any case of suspicion of *Salmonella enteritidis* or *Salmonella typhimurium* infection, as a result of the epidemiological investigation of food-borne outbreaks in accordance with Article 8 of Directive 2003/99/EC of the European Parliament and of the Council
- d) In all other laying flocks on the holding in case *Salmonella enteritidis* or *Salmonella typhimurium* are detected in one laying flock on the holding
- e) In cases where the competent authority considers it appropriate
- f) in order to exclude false-positive initial results, the competent authority may perform confirmatory sampling.

A sampling carried out by the competent authority may replace one sampling at the initiative of the operator.

Sampling protocol:

Sampling at the initiative of the operator includes only faeces. Sampling as part of official controls includes faeces and dust from the environment.

Sampling protocol is the same for both sampling at the initiative of the operator and for official sampling, when the type of sample is faeces and is the following:

- a) In cage flocks, 2 x 150 grams of naturally pooled faeces shall be taken from all belts or scrapers in the house after running the manure removal system; however, in the case of step cage houses without scrapers or belts 2 x 150 grams of mixed fresh faeces must be collected from 60 different places beneath the cages in the dropping pits.
- b) In barn or free-range houses, two pairs of boot swabs or socks be taken, without changing overboots between boot swabs.

In the case of sampling by the competent authority, 250 ml containing at least 100 gram of dust shall be collected from prolific sources of dust throughout the house. If there is not sufficient dust, an additional sample of 150 grams naturally pooled faeces or an additional pair of boot swabs or socks shall be taken.

In the case of sampling referred to in point (b), (c) and (d) (of the official sampling) the competent authority shall satisfy itself by conduction further tests as appropriate that the results of examinations for salmonella in birds are not affected by the use of antimicrobials in the flocks.

Where the presence of *Salmonella enteritidis* or *Salmonella typhimurium* is not detected but antimicrobials or bacterial growth inhibitory affect are it shall be accounted for as an infected laying flock for the purpose of the community target.

Detection method

The method used for the examination of the samples, is the method recommended by the Community Reference Laboratory for Salmonella in Bilthoven Netherlands. This method is described in the current version of Annex D of ISO 6579 (2002): 'Detection of *Salmonella spp.* In animal faeces and in samples of the primary production stage, where a semi-solid medium is used as the single selective enrichment medium

Serotyping

At least one isolate from each positive sample is typed following the Kaufmann-White scheme.

Results and reporting

After the completion of the official control, official veterinarians of the local veterinary units (LVU,) prepare their analytical reports, which include data regarding animal population, vaccinations, sampling (sampling scheme, type of samples), laboratory results, treatments,..... and send them to the Prefectural Veterinary Authorities (PVD).

Following the collection of the above reports from the LVU of their territory, PVD proceed with the assessment of the control programme data and notify them to The Department of Zoonoses of the Animal Health Directorate.

In parallel, the competent veterinary official laboratories notify the statistical data of the control programme (number of samples, type of examined samples, results) to the Department of Zoonoses of the Animal Health Directorate.

In addition, the National Reference Laboratory for Salmonella notify the serotyping results to the Department of Zoonoses.

- **Clarify in the text of the programme if dust is /not included in official sampling of layers.**

As it is clearly stated in the text of our submitted co-financed programme (point 4.4.7 Γ 3), dust is included in official sampling of layers.

- **Confirm if 3 pairs of bootswabs would be taken from non-cage laying flocks for official sampling, or if manual collection of faeces from non-cage flocks is anticipated**

As it is clearly stated in the text of our submitted co-financed programme (point 4.4.7 Γ 2), in case of non-cage laying flocks **two pairs of bootswabs** would be taken (Commission Regulation (EC) No 1168/2006, paragraph 2.2 point b of the annex).

- **Please describe the method for non-cage flocks clearly so as to make it clear how many faeces will be in each pool.**

As it is stated in the text of our submitted co-financed programme (point 4.4.7 Γ 2), in case of non-cage laying flocks two pairs of boot swabs would be taken. Walking around is being done in a manner which samples representatively all parts of the sector (with each pair of boot swabs 100 steps are being done). All separate pens within a house are included in the sampling. On completion of sampling in the chosen sector, boot swabs are removed carefully so as not to dislodge adherent material.

- **Please confirm if you indicated in table No 8 on "Detailed analysis of the costs of the programme" only those costs estimated for analysis which are planned in the framework of sampling carried out by officials.**

Yes, we do confirm that the costs indicated in the above table concern **only official sampling**. In the above table, only the costs referring to vaccination, concern the farmers.

- **In your laying hen control programme submission co-financing 2009, in point 4.4 a clear reference to Commission Regulation 1237/2007 of 23 October 2007 should be written. Please include this prerequisite legal reference into your programme submission in laying hens for co-financing 2009.**

In order to include requirements of Commission Regulation 1237/2007 of 23 October 2007 in our submitted co-financed programme, we replace paragraph 4.4.4 A, point 2 of our programme as follows :

2) the eggs originated from the infected flock must be:

a) considered as class B eggs

b) marked with the indication referred to in article 10 of Commission Regulation (EC) 557/2007 which clearly distinguishes them from Class A eggs prior to being placed on the market.

c) prohibited access to packaging centers unless the competent authority is satisfied with the measures to prevent possible cross-contamination of eggs from other flocks.

For the same purpose we add point ζ) in paragraph 4.4.7 B of our programme (official sampling) :

ζ) in order to exclude false-positive initial results, the competent authority may perform confirmatory sampling using one of the following sampling protocols :

a) the technical specifications referred to in Article 5 of Commission Decision 2004/665/EC (seven samples). A sub-sample of 25 grams must be collected of each faecal material and dust sample for analysis. All samples must be analyzed separately.

Or

b) bacteriological investigation of the caeca and oviducts of 300 birds

or

c) bacteriological investigation of the shell and the content of 4000 eggs of each flock in pools of maximum 40 eggs.

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF RURAL DEVELOPMENT
AND FOOD
GENERAL VETERINARY DIRECTORATE
DIRECTORATE OF ANIMAL HEALTH
Protection
DEPT. OF ZOOSES
Resp.:M.Tzani
ADRS: 2, Acharnon str.,10176 Athens, GREECE
Tel.:0030-210- 2125727 Fax: 0030-1- 8252614
e-mail: ka6u041@minagric.gr

Athens, 23 April 2008

Prot.No: 258758
TO: European Commission
Health & Consumer

Directorate - General
ATTN: Mrs. Sarolta Idei
European Commission-DG SANCO
Unit Veterinary control programmes
1049 Belgium-Rue Belliard 232 8/63
Brussels

SUBJECT: Submission of 2009 Salmonella Control co-financed Programme in Flocks of Broilers, Greece.

Please find attached the Greek Salmonella Control Co-financed Programme in Flocks of Broilers.

Vasilios Batziliotis

GENERAL DIRECTOR

**Πρόγραμμα για τον έλεγχο της Σαλμονέλλωσης στα σμήνη
κρεατοπαραγωγής του είδους Gallus gallus**

1. Ταυτότητα του προγράμματος

Κράτος μέλος: Ελλάδα

Ασθένεια : Σαλμονέλλωση (ζωνοσογόνος σαλμονέλλα και οι παθογόνοι παράγοντές της)

Έτος εφαρμογής: 2009

Στοιχεία αναφοράς του παρόντος εγγράφου:

Αρμόδιος επικοινωνίας : Τζανή Μυρσίνη

Τηλέφωνο : +302102125727

Φαξ : +302108252614

e-mail : kaδu058 @ minagric. gr

Ημερομηνία αποστολής στην Επιτροπή: Αθήνα, Απριλίου 2008

2. Ιστορικά στοιχεία για την επιδημιολογική εξέλιξη της ασθένειας :

Με τα Π.Δ 83/1982, 43/1986, 448/1990, 224/1998 και 211/1992, η Ελλάδα εφαρμόζει στα σμήνη αναπαραγωγής, πρόγραμμα για τον έλεγχο και την καταπολέμηση των σαλμονελλών και λήψης μέτρων στην περίπτωση *S. Pullorum*, *S. Gallinarum*.

Από το 1994 με βάση το Π.Δ 402/1994 (Α224) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/117/ ΕΟΚ του Συμβουλίου εφαρμόζεται πρόγραμμα ελέγχου των *S. Enteritidis*/*Typhimurium* στα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*. Το πρόγραμμα αυτό βασίζεται στη λήψη δειγμάτων από τα σμήνη αναπαραγωγής

και στην εφαρμογή δοκιμών για την ανίχνευση των θετικών στη *Salmonella* spp σημανών και τη θανάτωση των θετικών στη *S. Enteritidis/Typhimurium* σημανών. Τα δείγματα αποστέλλονται στα κατά τόπους Κτηνιατρικά Εργαστήρια και τα θετικά εξ αυτών για ταυτοποίηση στο Κτηνιατρικό Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας.

Το 2004 ζητήθηκε από την Κοινότητα να αποτυπωθούν σε πίνακες τα στοιχεία του παραπάνω προγράμματος, προκειμένου να διενεργηθεί στατιστική επεξεργασία με σκοπό τον καθορισμό του κοινοτικού στόχου μείωσης του επιπολασμού της σαλμονέλλας στα ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.

Τα στοιχεία που προέκυψαν από το παραπάνω πρόγραμμα της Ελλάδας ήταν τα εξής :

Από τα **205 υπάρχοντα σμήνη αναπαραγωγής εξετάστηκαν 151** εξ αυτών, τα οποία ήταν σε φάση παραγωγής και βρέθηκαν θετικά στη σαλμονέλλα **6 σμήνη**. Κατά την ταυτοποίηση των θετικών δειγμάτων ανευρέθηκαν θετικά στη *S. Typhimurium* 1 σμήνος και στη *S. Kottbus* άλλα 5 σμήνη .

Ο επιπολασμός της *Salmonella* spp στα ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής ήταν **3,97%** .

Το 2004 σε εφαρμογή της κοινοτικής απόφασης 2004/665/EK «Σχετικά με μια βασική μελέτη για τον επιπολασμό της *Salmonella* σε σμήνη ωοπαραγωγής του *Gallus gallus*», αποφασίστηκε να εφαρμοστεί πρόγραμμα επιζωοτιολογικής διερεύνησης της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής της χώρας μας. Ο λόγος εφαρμογής του παραπάνω προγράμματος ήταν η ανάγκη προσδιορισμού του επιπολασμού της νόσου στις εκτρεφόμενες όρνιθες ωοπαραγωγής όλων των Κ-Μ. Ο προσδιορισμός αυτός έδωσε στη συνέχεια τη δυνατότητα καθορισμού του επιδιωκόμενου κοινοτικού στόχου για τη σαλμονέλλα.

Τα στοιχεία που προέκυψαν από το παραπάνω πρόγραμμα της Ελλάδας ήταν τα εξής :

Από τα 353 υπάρχοντα σμήνη ωοπαραγωγής εξετάστηκαν 245 εξ αυτών, τα οποία ήταν σε φάση παραγωγής και βρέθηκαν θετικά στη σαλμονέλλα 97 σμήνη. Κατά την ταυτοποίηση των θετικών δειγμάτων ανευρέθηκαν θετικά στη *S. Typhimurium* 10 σμήνη και στη *S. Enteritidis* 48 σμήνη .

Ο επιπολασμός της *Salmonella spp* στα ενήλικα σμήνη ωοπαραγωγής ήταν 55,42% και ο επιπολασμός των *S. enteritidis/typhimurium* ήταν 22,4% .

Το 2005 σε εφαρμογή της κοινοτικής απόφασης 2005/636/ΕΚ «Σχετικά με μια βασική μελέτη για τον επιπολασμό της *Salmonella* σε σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής», αποφασίστηκε να εφαρμοστεί πρόγραμμα επιζωοτιολογικής διερεύνησης της σαλμονέλλωσης στα κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής της χώρας μας. Ο λόγος εφαρμογής του παραπάνω προγράμματος ήταν η ανάγκη προσδιορισμού του επιπολασμού της νόσου στα εκτρεφόμενα κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής όλων των Κ-Μ. Ο προσδιορισμός αυτός έδωσε στη συνέχεια τη δυνατότητα καθορισμού του επιδιωκόμενου κοινοτικού στόχου για τη σαλμονέλλα.

Τα στοιχεία που προέκυψαν από το παραπάνω πρόγραμμα της Ελλάδας ήταν τα εξής :

Από τα 375 σμήνη κρεατοπαραγωγής που έπρεπε να εξεταστούν, τελικά εξετάστηκαν 300 και εξ αυτών βρέθηκαν θετικά στη σαλμονέλλα 109 σμήνη. Κατά την ταυτοποίηση των θετικών δειγμάτων ανευρέθηκαν θετικά στη *S. Enteritidis/Typhimurium* 22 σμήνη και 87 σμήνη σε άλλους ορότυπους. Ο επιπολασμός των *S. enteritidis/typhimurium* ήταν 3,2% .

3. Περιγραφή του προγράμματος που υποβλήθηκε :

Το παρόν πρόγραμμα για τον έλεγχο της σαλμονέλλας στα σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής υποβάλλεται στο πλαίσιο του άρθρου 5 του κανονισμού (Ε.Κ.) 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003", του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 646/2007 της Επιτροπής της 12ης

Ιουνίου 2007 και του κανονισμού (ΕΚ) 1177/2006 της Επιτροπής της 1^{ης} Αυγούστου 2006.

Σκοπός του προγράμματος είναι η μείωση του μέγιστου ποσοστού σμηνών κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής που εξακολουθούν να είναι θετικά στη *Salmonella Enteritidis* και στη *Salmonella Typhimurium* σε 1% ή και λιγότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011.

Ένα σμήνος θεωρείται ότι είναι θετικό στη σαλμονέλλα, σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί εργαστηριακά η παρουσία ενός από τους παραπάνω οροτύπους σαλμονέλλας, τουλάχιστον σε ένα από τα δείγματα που έχουν ληφθεί.

Η διάρκεια του προγράμματος, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος είναι τριετής (έναρξη την 1/1/2009 , λήξη την 31/12 / 2011). Το πρόγραμμα θα προσαρμόζεται σύμφωνα με τις κοινοτικές απαιτήσεις.

Ο πληθυσμός στόχος είναι όλα τα σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής. Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή υπάρχουν 1242 εκμεταλλεύσεις κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής , οι οποίες διαθέτουν συνολικά 2196 σμήνη.

Στην Ελλάδα, εκτρέφονται οι παρακάτω κατηγορίες κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής:

- a) τα συμβατικά, τα οποία εισέρχονται στις εκμεταλλεύσεις κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής σαν νεοσσοί μιας ημέρας , εκτρέφονται σε δάπεδο για 42-45 ημέρες και στη συνέχεια σφάζονται .
- b) τα βιολογικά, τα οποία εισέρχονται στις εκμεταλλεύσεις κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής σαν νεοσσοί μιας ημέρας , εκτρέφονται σε δάπεδο για 81 ημέρες και άνω και στη συνέχεια σφάζονται .
- c) τα ελευθέρως/περιορισμένης/απεριοριστής βοσκής, τα οποία εισέρχονται στις εκμεταλλεύσεις κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής σαν νεοσσοί μιας ημέρας , εκτρέφονται για 81 ημέρες και στη συνέχεια σφάζονται.

Τα τελευταία δύο χρόνια λόγω της γρίπης των πτηνών μειώθηκε σημαντικά ο αριθμός των βιολογικών εκτροφών και των εκτροφών ελευθέρως βοσκής.

Οι παραπάνω νεοσσοί σε όλες τις κατηγορίες εκμεταλλεύσεων μπορεί να προέρχονται :

Είτε από ελληνικά εκκολαπτήρια και από ελληνικά πατρογονικά σμήνη.

Είτε από ελληνικά εκκολαπτήρια και από πατρογονικά σμήνη του εξωτερικού.

Είτε από εκκολαπτήρια του εξωτερικού και από πατρογονικά σμήνη του εξωτερικού.

Η τελευταία περίπτωση αποτελεί ένα πολύ μικρό ποσοστό των νεοσσών μιας ημέρας που τοποθετούνται στις εκμεταλλεύσεις κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής της Ελλάδος.

Τα σμήνη διατηρούνται συνήθως σε κλειστούς θαλάμους, στο δάπεδο και εφαρμόζεται αυστηρός διαχωρισμός των διαφορετικών ηλικιακών μονάδων.

Η γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του παραπάνω προγράμματος είναι όλοι οι νομοί της χώρας, στους οποίους δραστηριοποιούνται εκμεταλλεύσεις σμηνών κρεατοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.

Στον πίνακα 1 απεικονίζονται οι νομοί της Ελλάδας στους οποίους υπάρχουν οι παραπάνω εκμεταλλεύσεις, καθώς και ο ακριβής αριθμός των εκμεταλλεύσεων, των σμηνών κρεατοπαραγωγής και των πτηνών κρεατοπαραγωγής σε καθέναν από αυτούς.

Το κυριότερο μέτρο που θα εφαρμοστεί για την επίτευξη του στόχου του προγράμματος είναι :

1. ο έλεγχος και η θανάτωση ή σφαγή και περαιτέρω θερμική επεξεργασία των θετικών στους οροτύπους *S. enteritidis* / *typhimurium* σμηνών.

4. Μέτρα του προγράμματος που υποβλήθηκε

4.1. Περίληψη των μέτρων στο πλαίσιο του προγράμματος

Διάρκεια του προγράμματος: 3 έτη

Πρώτο έτος: 2009		Τελευταίο έτος: 2011	
√	Έλεγχος	Εκρίζωση	
	√ Δοκιμή	Δοκιμή	
	√ Σφαγή θετικών ζώων	Σφαγή θετικών ζώων	
	√ Θανάτωση θετικών ζώων	Θανάτωση θετικών ζώων	
	Εμβολιασμός	Εκτεταμένη σφαγή ή θανάτωση	
	Θεραπεία		
	√ Διάθεση των προϊόντων	Διάθεση των προϊόντων	
	Επιτήρηση ή παρακολούθηση		
√	Άλλα Μέτρα		

Άλλα μέτρα για την επίτευξη του στόχου του προγράμματος είναι :

A. η ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισόδου της σαλμονέλλας στην εκμετάλλευση κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής.

B. η τήρηση των υγειονομικών προϋποθέσεων ίδρυσης των εκμεταλλεύσεων κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής σε συμμόρφωση με το Π.Δ (224/1998 (Α 175).), όσον αφορά τις απαιτούμενες αποστάσεις των εκμεταλλεύσεων αυτών από τις επιχειρήσεις αναπαραγωγής.

Γ. η τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

A. Η ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισόδου της σαλμονέλλας μέσα στην εκμετάλλευση κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής επιτυγχάνεται :

- **Με την εισαγωγή στην εκμετάλλευση νεοσσών μιας ημέρας που είναι επιβεβαιωμένα απαλλαγμένοι σαλμονέλλωσης και συνοδεύονται από τα απαραίτητα υγειονομικά πιστοποιητικά.**

B. Υγειονομικές προϋποθέσεις ίδρυσης της εκμετάλλευσης κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής.

Προκειμένου να γίνει **αδειοδότηση** των εκμεταλλεύσεων, πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Π.Δ 224/1998 (Α 175), δηλαδή αυτές πρέπει : να βρίσκονται σε απόσταση τουλάχιστον 300 μέτρων από επιχειρήσεις πουλερικών αναπαραγωγής, εκκολαπτήρια και φυραματοποιεία, τουλάχιστον 1000 μέτρων από σφαγεία, εγκαταστάσεις επεξεργασίας κόπρου και αποβλήτων χαμηλού ή υψηλού κινδύνου, καθώς και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην υγειονομική διάταξη 2000/1995 του Υπουργείου Υγείας .

Γ. Τα μέτρα βιοασφάλειας συνίστανται :

- Στην κατά προτίμηση εφαρμογή συστήματος **all in all out**
- Στη χρησιμοποίηση συστήματος **κοινής παροχής νερού και τροφής, οι οποίες ελέγχονται τακτικά**
- Στη χρήση **ζωοτροφών που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) 183/2005 σχετικά με την υγιεινή των ζωοτροφών**
- Στην **υδροδότηση της εκμετάλλευσης με νερό που προέρχεται από το δίκτυο ύδρευσης. Σε περίπτωση που αυτή υδροδοτείται με νερό άντλησης, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η καταλληλότητά του για χρήση και να γίνεται περιοδικά μικροβιολογικός έλεγχος αυτού.**
- **Στον επαρκή διαχωρισμό των θαλάμων της εκμετάλλευσης.**

- Στη χρησιμοποίηση διαφορετικού εργατικού προσωπικού για κάθε θάλαμο ή του ίδιου αν δεν επαρκεί ο αριθμός τους, αλλά με τη δέσμευση να χρησιμοποιούν διαφορετικά ενδύματα και να αλλάζουν ποδονάρια από θάλαμο σε θάλαμο.
- Στην αποτροπή εισόδου μέσα στην εκμετάλλευση άλλων ειδών ζώων.
- Στην αποτροπή εισόδου στην εκμετάλλευση επισκεπτών που δεν έχουν κάποιο ειδικό λόγο να παρευρίσκονται στην εκμετάλλευση.
- Στην τοποθέτηση λεκανών απολύμανσης στις εισόδους και εξόδους των θαλάμων και της εκμετάλλευσης για τα οχήματα και για τα υποδήματα ατόμων που κυκλοφορούν στη μονάδα.
- Στην προστασία των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων κρεατοπαραγωγής από την εισβολή τρωκτικών, αγρίων πτηνών, και εντόμων με την τοποθέτηση σιτών στα παράθυρα των θαλάμων, τη διενέργεια μυοκτονιών και απεντομώσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα, με τη χρήση κατάλληλων προϊόντων.
- Στην απολύμανση των οχημάτων που μεταφέρουν ζωοτροφές πτηνά σε τακτά χρονικά διαστήματα, με τη χρήση κατάλληλων προϊόντων.
- Στην απολύμανση των θαλάμων μετά τον αποπληθυσμό των σμηνών.

4.2. Ορισμός της κεντρικής αρχής η οποία θα εποπτεύει και θα συντονίζει τις αρμόδιες για την εφαρμογή του προγράμματος υπηρεσίες :

Αρμόδιοι Φορείς για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις εκμεταλλεύσεις κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής είναι :

1. το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. οι Κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων,
3. τα κατά τόπους 15 Κρατικά Κτηνιατρικά Εργαστήρια και τα 2 Κέντρα Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης .
4. Το Κτηνιατρικό Εργαστήριο της Χαλκίδας που είναι το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Σαλμονέλλα.
5. Οι υπεύθυνοι των εκμεταλλεύσεων κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής.

1. Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων , της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
  - είναι η αρμόδια αρχή σε κεντρικό επίπεδο για τη θέσπιση των μέτρων εφαρμογής του προγράμματος και τον συντονισμό όλων των αρμοδίων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του , σε όλη τη χώρα.
  - καθορίζει τις αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών και των φορέων εφαρμογής του προγράμματος.
  - παρέχει κατάλληλες οδηγίες και διευκρινίσεις προς τις υπηρεσίες και φορείς εφαρμογής του προγράμματος με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους.
  - συλλέγει στοιχεία και αξιολογεί τα αποτελέσματα του προγράμματος , ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και συμμετέχει σε ομάδες εργασίας της παραπάνω Επιτροπής.

2. Οι Κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων είναι επιφορτισμένες με την διενέργεια των επίσημων ελέγχων στις εκμεταλλεύσεις κοτόπουλων κρεοτοπαραγωγής. Οι επίσημοι έλεγχοι περιλαμβάνουν τον έλεγχο της σωστής εφαρμογής του προγράμματος από τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων, τη διενέργεια των επίσημων δειγματοληψιών, τη λήψη των απαραίτητων μέτρων στην περίπτωση θετικών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση της αρμόδιας Κεντρικής Αρχής.

3. Τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια και τα Κέντρα Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης είναι αρμόδια για τη παραλαβή των αποστελλομένων δειγμάτων από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές γεωγραφικής αρμοδιότητάς τους και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση της σαλμονέλλας. Επίσης είναι αρμόδια για την αποστολή των θετικών στη σαλμονέλλωση καλλιεργειών στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών στη Χαλκίδα.

4. Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας για τη Σαλμονέλλα είναι υπεύθυνο για:

i) την οροτυποποίηση των θετικών για τη σαλμονέλλωση καλλιεργειών που του αποστέλλονται από τα άλλα Κρατικά Κτηνιατρικά Εργαστήρια και την άμεση αποστολή των αποτελεσμάτων οροτυποποίησης στους φορείς που του αποστέλλουν τις καλλιέργειες σαλμονελλών

ii) την παραλαβή των αποστελλομένων δειγμάτων από τις κτηνιατρικές αρχές γεωγραφικής αρμοδιότητάς του και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση και οροτυποποίηση της σαλμονέλλας

iii) την κοινοποίηση των στοιχείων και αποτελεσμάτων στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Επίσης είναι αρμόδιο για:

iv) τη συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα.

v)τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων και στα εργαστήρια διάγνωσης σαλμονελλών.

vi)την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομή στην κεντρική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων ελέγχου της Σαλμονέλλας.

vii)την παρακολούθηση από κοντά των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της σαλμονέλλας.

viii)την ενημέρωση ,κατά περίπτωση, του κοινοτικού εργαστηρίου αναφοράς για θέματα σχετικά με τα στελέχη του εμβολίου σαλμονέλλας και άλλες ειδικές μεθόδους ελέγχου.

ix)τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που εφαρμόζονται σε κάθε εργαστήριο διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα. Για το σκοπό αυτό:

- Οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test).

- Διατηρεί απομονώματα των σαλμονελλών για 2 έτη και είναι αρμόδιο για την προαιρετική διενέργεια φαγοτυπίας και δοκιμής αντιμικροβιακής ευαισθησίας στα θετικά δείγματα.

- Συνεργάζεται με τα άλλα εθνικά εργαστήρια της χώρας που ασχολούνται με την απομόνωση των σαλμονελλών που προσβάλλουν τον άνθρωπο.

- Διοργανώνει, ενδεχομένως, μαθήματα κατάρτισης για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα μας.

5. Το μέρος του προγράμματος που αφορά τις δειγματοληψίες με πρωτοβουλία του υπευθύνου των εκμεταλλεύσεων κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής, διεξάγεται από τους υπευθύνους των εκμεταλλεύσεων κρεατοπαραγωγής του είδους Gallus gallus, οι οποίοι είναι αρμόδιοι να πραγματοποιούν τις δειγματοληψίες και τους εργαστηριακούς ελέγχους σε ιδιωτικά κτηνιατρικά εργαστήρια, να τηρούν τα αρχεία των αποτελεσμάτων τα οποία υποχρεούνται να έχουν στη διάθεση των αρμοδίων αρχών ελέγχου. Οι εν λόγω υπεύθυνοι υποχρεούνται να ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε κάθε θετικό για σαλμονέλλα αποτέλεσμα, καθώς

και για κάθε θετικό αποτέλεσμα που αφορά τους δύο (2) ορότυπους της Σαλμονέλλας του προγράμματος.

4.3. Περιγραφή και οριοθέτηση των γεωγραφικών και διοικητικών περιοχών στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστεί το πρόγραμμα :

Η Ελλάδα διαιρείται σε 54 διοικητικές περιοχές (νομοί). Το πρόγραμμα για τον έλεγχο της σαλμονέλλωσης στα σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής θα εφαρμοστεί στους 36 νομούς που φαίνονται στον πίνακα 1 και στο χάρτη 1, στους οποίους και υπάρχουν τέτοια σμήνη.

4.4. Μέτρα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος

4.4.1. Μέτρα που εφαρμόζονται για την εγγραφή των εκμεταλλεύσεων:

Όλες οι επιχειρήσεις πουλερικών κρεατοπαραγωγής οφείλουν να είναι εγκεκριμένες σύμφωνα με την υγειονομική διάταξη 2000/1995 του Υπουργείου Υγείας .

Οι εκμεταλλεύσεις πουλερικών κρεατοπαραγωγής υποχρεούνται να τηρούν αρχείο και μηχανογραφημένο σύστημα, όπου θα καταγράφονται όλες οι πληροφορίες υγειονομικού ενδιαφέροντος. Στο παραπάνω αρχείο θα επιβάλλεται να καταγράφονται λεπτομερώς τα στοιχεία του παρόντος προγράμματος και οι πιθανές θεραπείες.

4.4.2. Μέτρα που εφαρμόζονται για την ταυτοποίηση των ζώων :

Δεν εφαρμόζεται σήμανση στα είδη Gallus gallus.

4.4.3. Μέτρα που εφαρμόζονται για την κοινοποίηση της ασθένειας:

1. Στην περίπτωση της δειγματοληψίας με πρωτοβουλία του υπευθύνου των εκμεταλλεύσεων, εάν απομονωθεί σαλμονέλλα από δείγματα κοπράνων στην εκμετάλλευση, τόσο ο ίδιος ο υπεύθυνος της εκμετάλλευσης, όσο και ο υπεύθυνος του εργαστηρίου είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν το θετικό αποτέλεσμα στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

2. Στην περίπτωση του επίσημου ελέγχου και εφόσον το αποτέλεσμα του εργαστηρίου είναι θετικό στη σαλμονέλλα, ο υπεύθυνος του εργαστηρίου πρέπει να ενημερώνει την αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή.

Στην περίπτωση κατά την οποία απομονωθούν ο ένας ή οι δύο (2) ορότυποι που καλύπτονται από το πρόγραμμα, τότε θα λαμβάνονται τα μέτρα της παραγράφου 4.4.4.

Η κοινοποίηση των θετικών κρουσμάτων στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων θα γίνεται τόσο από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, όσο και από το Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας.

4.4.4. Μέτρα που εφαρμόζονται στην περίπτωση θετικού αποτελέσματος :

Στην απόφαση των εφαρμοστικών μέτρων προβλέπεται η λήψη των παρακάτω μέτρων σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος :

A. Αν ύστερα από την εξέταση που διενεργείται τόσο κατά τους ελέγχους με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, όσο και κατά τους επίσημους ελέγχους, επιβεβαιωθεί η παρουσία σε ένα σμήνος ορνιθίων κρεατοπαραγωγής κάπαιου από τους δύο (2) ορότυπους που περιλαμβάνει το πρόγραμμα, τότε :

1) Κανένα πτηνό του σμήνους δεν επιτρέπεται να εγκαταλείψει τον εν λόγω θάλαμο, εκτός αν η νομαρχιακού επιπέδου κτηνιατρική αρχή το επιτρέψει,

προκειμένου να σφαγεί σε σφαγείο που ορίζεται από τη νομαρχιακού επιπέδου κτηνιατρική αρχή σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

- 2) Όλα τα πουλερικά του σμήνους σφάζονται έτσι ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο ο κίνδυνος της εξάπλωσης της σαλμονέλλας. Η σφαγή διεξάγεται σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Τα προϊόντα που προέρχονται από αυτά τα πτηνά μπορούν να διατίθενται στην αγορά προς ανθρώπινη κατανάλωση, μετά από θερμική επεξεργασία, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Εάν δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, τα προϊόντα αυτά πρέπει να χρησιμοποιούνται ή να διατίθενται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3^{ης} Οκτωβρίου 2002, για τον καθορισμό των υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για την κατανάλωση από τον άνθρωπο.
- 3) Μετά την απομάκρυνση των μολυσμένων σμηνών οι θάλαμοι καθαρίζονται και απολυμαίνονται αποτελεσματικά. Η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική Νομοθεσία (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου).
- 4) Η επαναπληθυσμός των επιχειρήσεων γίνεται με πουλερικά που έχουν ελεγχθεί για τους δύο (2) ορότυπους σαλμονέλλας του προγράμματος με αρνητικά αποτελέσματα.
- 5) Η επανεισαγωγή πουλερικών γίνεται μετά την παρέλευση 15 ημερών από τη διαδικασία απομάκρυνσης των μολυσμένων σμηνών, αυγών, στρωμνής και οποιονδήποτε άλλων προϊόντων μπορούν να μεταδώσουν τη νόσο και την ολοκλήρωση των προκαταρκτικών και τελικών διαδικασιών καθαρισμού και απολύμανσης.
- 6) Στα μολυσμένα σμήνη απαγορεύεται η εφαρμογή οποιουδήποτε θεραπευτικού σχήματος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1177/2006 ΕΚ.

Β. Σε περίπτωση που πρόκειται να δοθεί στο σμήνος αντιβιοτική θεραπεία για οποιοδήποτε άλλο μικροβιακό παράγοντα πέραν της σαλμονέλλας, πριν τη χορήγηση της θεραπείας θα πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως η αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή για τους λόγους που απαιτείται η θεραπεία στο συγκεκριμένο σμήνος, καθώς και για τη διάρκειά της και το θεραπευτικό σχήμα, ώστε μετά από έγκριση της αρμόδιας τοπικής κτηνιατρικής αρχής να επιτρέπεται η χρήση από τον υπεύθυνο της επιχείρησης των συγκεκριμένων αντιμικροβιακών.

4.4.5. Μέτρα που εφαρμόζονται για τους διάφορους χαρακτηρισμούς ζώων και κοππαδιών:

Στην απόφαση των εφαρμοστικών μέτρων προβλέπεται ο χαρακτηρισμός των σμηνών και των πουλερικών τους.

4.4.6. Διαδικασίες ελέγχου και ειδικότερα κανόνες για τη μετακίνηση ζώων που μπορούν να πληγούν ή να μολυνθούν από την εν λόγω ασθένεια και τακτική επιθεώρηση των εκάστοτε εκμεταλλεύσεων ή περιοχών:

1. Κατά την εισαγωγή πουλερικών κρεατοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* από τρίτες χώρες ή στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου, πρέπει να πληρούνται οι υγειονομικές απαιτήσεις που καθορίζονται με την Οδηγία 90/539/ΕΟΚ (η οποία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο με το Π.Δ 211/1992 (Α 100)) , με την απόφαση 2006/696/ΕΚ καθώς με τα άρθρα 9 και 10 του καν. (ΕΚ) αριθμ.2160/2003 και να συνοδεύονται τα πουλερικά από τα προβλεπόμενα υγειονομικά πιστοποιητικά.
2. Κατά τις περιπτώσεις διακίνησης πουλερικών κρεατοπαραγωγής στο εσωτερικό της χώρας, πρέπει τα σμήνη αναπαραγωγής προέλευσής τους να

έχουν ελεγχθεί με αρνητικά αποτελέσματα για τους δύο (2) ορότυπους σαλμονέλλας του παρόντος προγράμματος και να συνοδεύονται από την προβλεπόμενη στο ΠΔ 224/98 άδεια διακίνησης, εφόσον πρόκειται για νεοσσούς ημέρας ή από το προβλεπόμενο στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 854/2004 της Επιτροπής πιστοποιητικό, εφόσον πρόκειται για πουλερικά που διακινούνται προς σφαγή.

Η τακτική επιθεώρηση των επιχειρήσεων πουλερικών κρεατοπαραγωγής γίνεται από τους επίσημους κτηνιάτρους των Κτηνιατρικών Αρχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, όπου αυτές ανήκουν με τη συχνότητα και τον τρόπο που περιγράφονται στο σημείο 4.4.7.

4.4.7. Μέτρα που εφαρμόζονται για τον έλεγχο (δοκιμή, εμβολιασμός, ...) της ασθένειας:

Κάθε σμήνος κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής, που εμπίπτει στο πεδίο του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, υπόκειται, σύμφωνα με την απόφαση εφαρμοστικών μέτρων, στους παρακάτω ελέγχους από τους αντίστοιχους φορείς:

A) Έλεγχοι που διενεργούνται με την ευθύνη και υποχρέωση του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

B) Επίσημοι έλεγχοι που διενεργούνται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Το πρόγραμμα όλων των παραπάνω δειγματοληψιών απεικονίζεται στον πίνακα 2.

Για τη συχνότητα των ελέγχων κατά φορέα, το είδος των δειγμάτων, τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας και όλα τα σχετικά θέματα θα ισχύουν τα ακόλουθα:

A. Αριθμός και τύπος δειγμάτων που λαμβάνονται κατά την δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

Ο υπεύθυνος της εκμετάλλευσης υποχρεούται να προβαίνει σε δειγματοληψία :

A1. Εντός τριών εβδομάδων πριν τη μεταφορά των πτηνών στο σφαγείο ,σε όλα τα σμήνη της εκμετάλλευσης.

A2. Δύναται η δυνατότητα στους υπευθύνους των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων να προβαίνουν στη δειγματοληψία τουλάχιστον ενός σμήνους κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής ανά αγέλη σε εκμεταλλεύσεις με πολλά σμήνη εάν:

1.χρησιμοποιείται σύστημα βάση του οποίου δεν μπορεί να εισαχθεί νέα παρτίδα, εάν δεν εξαχθεί ολόκληρη η προηγούμενη (all in, all out).

2. εφαρμόζεται η ίδια διαχείριση σε όλα τα σμήνη.

3. η παροχή τροφής και νερού είναι κοινή για όλα τα σμήνη.

4. κατά την διάρκεια ενός έτους και σε τουλάχιστον έξι σμήνη, έγιναν δοκιμές για τη *Salmonella* spp. σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου που προβλέπεται στο σημείο A1 σε όλα τα σμήνη της εκμετάλλευσης και η αρμόδια αρχή έλαβε δείγματα όλων των σμηνών τουλάχιστον μιας αγέλης και

5. είναι αρνητικά όλα τα αποτελέσματα από τις δοκιμές για *S.Enteritidis* /*Typhimurium*.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δειγμάτων πρέπει να είναι γνωστά πριν την αποστολή των πτηνών στο σφαγείο.

B. Αριθμός και τύπος δειγμάτων που λαμβάνονται από τον επίσημη αρχή.

Η δειγματοληψία από την αρμόδια αρχή πραγματοποιείται :

A. σε τουλάχιστον ένα σμήνος κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής από το 10% των εκμεταλλεύσεων που έχουν πάνω από 5000 πτηνά κάθε χρόνο.

B. Βάση αξιολόγησης κινδύνου:

B1. σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*, ως αποτέλεσμα της επιδημιολογικής έρευνας

τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2003/99/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

B2. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* σε δειγματοληψία που πραγματοποίησε ο υπεύθυνος του σφαγείου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2073/2005.

B3. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* κατά τον επίσημο έλεγχο στο σφαγείο σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 854/2004.

B4. σε περίπτωση ανίχνευσης αντιμικροβιακών ουσιών, στα πλαίσια του προγράμματος ανίχνευσης καταλοίπων, κατά τους επίσημους ελέγχους στο σφαγείο.

Η δειγματοληψία που διενεργείται από την αρμόδια αρχή μπορεί να αντικαταστήσει μία δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής μονάδας.

Όσον αφορά τον τρόπο λήψης των δειγμάτων, αυτά λαμβάνονται με τα κατάλληλα αποστειρωμένα εργαλεία, πακετάρονται σε κατάλληλες συσκευασίες στις οποίες αναγράφεται σε ετικέτα το είδος του δείγματος, σφραγίζονται και στέλνονται στο αρμόδιο εργαστήριο, συνοδευόμενα από τα κατάλληλα έντυπα.

Στην περίπτωση δειγματοληψίας από την αρμόδια αρχή για υπόνοια μόλυνσης από σαλμονέλλα και σε κάθε άλλη περίπτωση που κρίνεται απαραίτητο, η αρμόδια αρχή βεβαιώνεται (διενεργώντας περαιτέρω δοκιμές υποχρεωτικής δειγματοληψίας στα σφάγια για σαλμονέλλα και χρήση αντιμικροβιακών ουσιών), όπου κρίνεται απαραίτητο, ότι τα αποτελέσματα των εξετάσεων για σαλμονέλλα στα σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής δεν έχουν επηρεαστεί από τη χρήση αντιμικροβιακών παραγόντων στα σμήνη.

Σε περίπτωση που δεν ανιχνευθεί η παρουσία των *Salmonella enteritidis* και *Typhimurium*, αλλά ανιχνευθούν αντιμικροβιακοί παράγοντες ή παράγοντες ανασταλτικοί για την ανάπτυξη βακτηρίων, το σμήνος κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής θεωρείται **μολυσμένο** για τους σκοπούς του κοινοτικού στόχου και εφαρμόζονται τα μέτρα του σημείου 4.4.4.

Για την ανίχνευση και απομόνωση της σαλμονέλλας χρησιμοποιείται η συνιστώμενη από το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς μέθοδος, η οποία περιγράφεται στην τρέχουσα έκδοση του σχεδίου του παραρτήματος Δ του προτύπου ISO 6579 (2002) «Ανίχνευση ειδών σαλμονέλλας σε περιπτώματα ζώων και σε δείγματα του σταδίου της πρωτογενούς παραγωγής». Κατά τη μέθοδο αυτή χρησιμοποιείται ένα ημιστερέο μέσο (MSRV) ως το μοναδικό μέσο επιλεκτικού εμπλουτισμού το οποίο επωάζεται σε $41.5 \pm 1\text{C}$ για $2 \times 24 \pm 3$ ώρες.

Ο προσδιορισμός του οροτύπου του απομονωθέντος στελέχους γίνεται σύμφωνα με το σύστημα Kaufmann-White.

Όσον αφορά τα δείγματα που λαμβάνονται με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι μέθοδοι ανάλυσης που προβλέπονται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προετοιμασία των δειγμάτων, των μεθόδων ανίχνευσης και προσδιορισμού του οροτύπου , εάν πιστοποιούνται σύμφωνα με το πρότυπο EN/ISO 16140/2003.

Δεν πραγματοποιείται εμβολιασμός των κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής.

4.4.8 Μέτρα που προβλέπονται για την αποζημίωση των ιδιοκτητών των ζώων που σφάχθηκαν ή θανατώθηκαν:

Οι κάτοχοι εκμεταλλεύσεων κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής, οι οποίοι στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων του παρόντος προγράμματος υποχρεώνονται να προβούν σε σφαγή και θερμική επεξεργασία των μολυσμένων σμηγνών, αποζημιώνονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα κοινή υπουργική απόφαση περί οικονομικών ενισχύσεων .

5. Γενική περιγραφή του κόστους και των οφελών :

Στο κόστος του προγράμματος περιλαμβάνονται :

A) Για τον υπεύθυνο της επιχείρησης :

- Το εργατικό κόστος συλλογής των δειγμάτων
- Το κόστος της απώλειας ζώων
- Τα διαφυγόντα κέρδη από την αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης
- Τα έξοδα καθαρισμού και απολυμάνσεων

B) Για τις επίσημες αρχές :

- τα έξοδα για τα υλικά δειγματοληψίας,
- τα έξοδα μεταφοράς/ αποστολής των δειγμάτων,
- τα οδοιπορικά έξοδα των κτηνιάτρων
- το κόστος των εργαστηριακών εξετάσεων,
- οι μισθοί των κτηνιάτρων
- η αποζημίωση των ιδιοκτητών σμήνων κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής, τα οποία βρέθηκαν μολυσμένα με τους ορότυπους *S. Enteritidis* ή *S.typhimurium* είτε λόγω μείωσης της αξίας αυτών στην περίπτωση που οδηγούνται για θερμική επεξεργασία είτε λόγω καταστροφής αυτών.

Τα οφέλη που προκύπτουν από το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι :

- Η προστασία της δημόσιας υγείας, επειδή η μείωση του επιπολασμού της σαλμονέλλας στα σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής , έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της συχνότητας πρόκλησης νόσου στον άνθρωπο ,λόγω της κατανάλωσης μολυσμένου με σαλμονέλλα κρέατος κοτόπουλου.
- Μείωση του κόστους που προκύπτει εξαιτίας των κρουσμάτων σαλμονέλλωσης στον άνθρωπο(έξοδα νοσηλείας, απώλεια εργατωρών...).

Πίνακας 1 Πληθυσμιακά Στοιχεία

ΝΟΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΑΛΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ
ΑΙΤΩΛΩΝΙΑΣ	4	10	52.000
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	46	146	1.613.900
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	4	7	15.500
ΑΡΚΑΔΙΑ	21	50	216.650
ΑΡΤΑ	140	334	3.003.000
ΒΟΙΩΤΙΑ	79	183	2.372.350
ΔΡΑΜΑ	3	5	82.000
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	5	22	79.940
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	5	24	100.000
ΕΥΒΟΙΑ	63	176	2.443.375
ΗΛΕΙΑ	1	4	10.000
ΗΜΑΘΙΑ	5	7	101.000
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	29	101	1.329.000
ΘΕΣΠΡΩΓΙΑ	2	2	2000
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	66	162	1.521.000
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	624	818	7.577.900
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	1	1	3.000
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ	1	6	18.000
ΚΙΑΚΙΣ	5	23	364.000
ΚΟΡΙΝΘΙΑ	2	8	25.000
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	2	7	8.000
ΛΑΚΩΝΙΑ	9	51	54.000
ΛΑΡΙΣΑ	6	22	118.000
ΛΑΣΙΘΙ	1	3	4.500
ΛΕΣΒΟΣ	3	37	132.200
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	2	16	32.900
ΞΑΝΘΗ	5	24	294.000
ΠΕΛΛΑ	8	26	207.000
ΠΙΕΡΙΑ	30	86	1.114.650
ΠΡΕΒΕΖΑ	24	42	530.000
ΡΕΘΥΜΝΟ	5	18	17.100
ΡΟΔΟΠΗΣ	2	4	14.500
ΣΕΡΡΕΣ	36	66	575.000
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	8	22	261.600
ΧΑΝΙΑ	3	19	40.500
ΧΙΟΣ	2	8	27.000
ΣΥΝΟΛΟ	1242	2530	24.360.565

Πίνακας 2. Σχήμα Δειγματοληψίας

A. Δειγματοληψία ρουτίνας. (Διενεργείται από τον Υπεύθυνο της εκμετάλλευσης)

A1. Εντός τριών εβδομάδων πριν τη μεταφορά των πτηνών στο σφαγείο σε όλα τα σμήνη της εκμετάλλευσης.

A2. Σε τουλάχιστον ένα σμήνος κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής ανά αγέλη σε εκμεταλλεύσεις με πολλά σμήνη εάν:

1. χρησιμοποιείται σύστημα *all in, all out*.
2. εφαρμόζεται η ίδια διαχείριση σε όλα τα σμήνη.
3. η παροχή τροφής και νερού είναι κοινή για όλα τα σμήνη.
4. κατά την διάρκεια ενός έτους και σε τουλάχιστον έξι αγέλες, έγιναν δοκιμές για τη *Salmonella* spp σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου που προβλέπεται στο σημείο A1 σε όλα τα σμήνη της εκμετάλλευσης και η αρμόδια αρχή έλαβε δείγματα όλων των σμηνών τουλάχιστον μιας αγέλης και
5. είναι αρνητικά όλα τα αποτελέσματα από τις δοκιμές για *S. Enteritidis / Typhimurium*.

Πίνακας 2. Σχήμα Δειγματοληψίας (συνέχεια)

B. Επίσημη Δειγματοληψία. (Διενεργείται από τον Κτηνίατρο της οικείας Κτηνιατρικής Αρχής)

B1. σε τουλάχιστον ένα σμήνος κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής από το 10% των εκμεταλλεύσεων που έχουν πάνω από 5000 πτηνά κάθε χρόνο.

B2. Βάση αξιολόγησης κινδύνου:

B2.1. σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*, ως αποτέλεσμα της επιδημιολογικής έρευνας τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

B2.2. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* σε δειγματοληψία που πραγματοποίησε ο υπεύθυνος του σφαγείου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2073/2005.

B2.3. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* κατά τον επίσημο έλεγχο στο σφαγείο σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 854/2004.

B2.4. σε περίπτωση ανίχνευσης αντιμικροβιακών ουσιών, στα πλαίσια του προγράμματος ανίχνευσης καταλοίπων, κατά τους επισήμους ελέγχους στο σφαγείο.

Η δειγματοληψία που διενεργείται από την αρμόδια αρχή μπορεί να αντικαταστήσει μία δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής μονάδας.

Και περιλαμβάνει:

- τουλάχιστον δύο ζεύγη μάκτρων για μπότες ή δύο ζεύγη «καλτσών».

-σε σμήνη κοτόπουλων ελεύθερης βοσκής: συλλογή δειγμάτων μόνον εντός του σφινθώνα.

-σε σμήνη με λιγότερα από 100 κοτόπουλα : αντί των μάκτρων για μπότες ή «καλτσών» μπορούν να χρησιμοποιηθούν μάκτρα που σύρονται με τα χέρια ή άλλες τεχνικές δειγματοληψίας για περιπτώματα , όταν δεν είναι δυνατή η χρήση μάκτρων για μπότες.

Όλα τα μάκτρα για μπότες ή «κάλτσες» πρέπει να συγκεντρώνονται σε ένα δείγμα.

Πίνακας 6.1.2. Στοιχεία για την εξέλιξη της ασθένειας

Έτος : 2005-2006

Κατάσταση στις : 31 Δεκεμβρίου 2006

Ζωικό είδος : Όρνιθες κεοπαραγωγής *Gallus gallus*

Ασθένεια : *Salmonella spp.*

Περιοχή	Είδος Σμήνου	Συνολικός Αριθμός Ζώων Σμηνών	Συνολικός Αριθμός Ζώων στα Πλάσσο του προγράμματος	Συνολικός αριθμός σμηνών που υποβλήθηκαν σε δοκ.μή	Αρ. θετικών σμηνών	Αρ. σμηνών του αποδεδειγμένου κολιού	Συνολικός αρ. ζώων που σφαχθήκαν ή καταστράφηκαν	Ποσότητα Αβγίων που καταστράφηκαν (αριθμός ή Kg)	Ποσότητα Αβγίων που καταστράφηκαν (αριθμός ή Kg)	Ποσότητα Αβγίων που καταστράφηκαν (αριθμός ή Kg)	Ποσότητα Αβγίων που καταστράφηκαν (αριθμός ή Kg)
Ολη η χώρα	Σμήνη κατάπο υλών κρεάτα παραγωγή	9016	17.370.000	375	300	22	87	0	0	0	0

α1= *S. Enteritidis*.

α2 = *S. Typhimurium*.

α3 = άλλοι ορότυποι (*S. Blockley*, *S. Indiana*, *S. Muenchen*, *S. Hadar*, *S. Livingstone*, *S. Kotbus*, *S. Senftenberg*, *S. Mbandaka*, *S. Brodanen*, *S. Meleagridis*)

α4= *S. Enteritidis*, ή *S. Typhimurium*

Πίνακας 7.1.1.1. Αριθμός και προσδιορισμός των δοκιμών

Ασθένεια : Salmonella spp.

Ζωικό είδος : Σμήνη κοτόπουλων

κρεατοπαραγωγής Gallus gallus

Περιοχή	Είδος δοκιμής		Πληθυσμός-Στόχος : σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής	Είδος δείγματος Κόπρινα : 2 ζεύγη μίκτρων/σμήνος	Εκπαιδευτικός Έλεγχος : σαλμονέλλας στα σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής	Αριθμός Πραγματοποιούμενων δοκιμών 1 φορά αιότο 10% των εκμεταλλεύσεων με >5000 πτηνά/έτος
	Τροποποιημένη ISO 6579	Οροτυποποίηση : Στα θετικά				
ΑΙΤΩΛΩΝΙΑ	✓	✓	10	✓	✓	0(β)
ΑΝ.	✓	✓		✓	✓	5
ΑΤΤΙΚΗ	✓	✓	146	✓	✓	0(α)
ΑΡΓΟΛΙΑ	✓	✓	7	✓	✓	2
ΑΡΚΑΔΙΑ	✓	✓	59	✓	✓	14
ΑΡΤΑ	✓	✓	34	✓	✓	8
ΒΟΙΩΤΙΑ	✓	✓	183	✓	✓	0(β)
ΔΡΑΜΑ	✓	✓	2	✓	✓	1
ΔΥΤ.	✓	✓	7	✓	✓	1
ΑΤΤΙΚΗ	✓	✓	7	✓	✓	1
ΑΧΑΪΚΑΝ	✓	✓	24	✓	✓	6
ΠΥΛ.	✓	✓	176	✓	✓	0(β)
ΕΥΒΟΙΑ	✓	✓	1	✓	✓	1
ΗΛΕΙΑ	✓	✓	7	✓	✓	3
ΗΜΙΑΘΙΑ	✓	✓	101	✓	✓	0(α)
ΙΕΡΑΚΛΙΟ	✓	✓	7	✓	✓	6
ΘΕΣΣΑΛΟΝ	✓	✓	152	✓	✓	62
ΘΕΣΣΑΛΟΝ	✓	✓	118	✓	✓	0(α)
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	✓	✓	1	✓	✓	0(β)
ΚΑΡΔΙΤΣΙΑ	✓	✓	6	✓	✓	1
ΚΙΘΙΡΑΛΟ	✓	✓	23	✓	✓	0(β)
ΝΕΑ	✓	✓	8	✓	✓	0(α)
ΚΙΛΙΚΙΑ	✓	✓	7	✓	✓	1
ΚΟΡΙΝΘΙΑ	✓	✓	2	✓	✓	0(β)
ΚΥΚΛΑΔΕ	✓	✓	2	✓	✓	0(α)
Σ	✓	✓	2	✓	✓	1
ΛΑΚΩΝΙΑ	✓	✓	22	✓	✓	1
ΛΑΡΙΣΣΑ	✓	✓	5	✓	✓	0(β)
ΛΑΜΙΑ	✓	✓	37	✓	✓	0(β)
ΛΕΣΒΟΣ	✓	✓	16	✓	✓	1
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	✓	✓	24	✓	✓	1
ΞΑΝΘΗ	✓	✓	26	✓	✓	1
ΠΕΛΛΑ	✓	✓	85	✓	✓	3
ΠΙΠΡΙΑ	✓	✓	43	✓	✓	2
ΠΡΕΒΕΖΑ	✓	✓	15	✓	✓	0(α)
ΡΕΘΥΜΝΟ	✓	✓	1	✓	✓	0(β)
ΡΟΔΙΟΙΣ	✓	✓	66	✓	✓	4
ΣΕΡΡΕΣ	✓	✓	22	✓	✓	1
ΧΑΛΚΙΔΙΚ	✓	✓	19	✓	✓	0(β)
Η	✓	✓	5	✓	✓	0(β)
ΧΑΝΙΑ	✓	✓	8	✓	✓	0(β)
ΧΙΟΣ	✓	✓	2530	✓	✓	124
ΣΥΝΟΛΟ						

(α) εκμεταλλεύσεις με πληθυσμό μικρότερο των 5000 πτηνών.

(β) αριθμός εκμεταλλεύσεων στο νομό πολύ μικρός για τη λήψη δείγματος.

ΚΙΑΚΙΣ	23	364.000	23	364.000	1	0	5	1	15826
ΧΟΡΙΝΓΙΑ	8	25.000	8	25.000	0(β)	0	2	0	0
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	7	8.000	7	8.000	0(α)	0	1	0	0
ΛΑΚΟΝΙΑ	51	54.000	51	54.000	1	1	11	2	2118
ΛΑΡΙΣΑ	22	118.000	22	118.000	1	0	5	1	5364
ΛΑΣΙΘΙ	3	4.500	3	4.500	0(α)	0	1	0	0
ΛΕΣΒΟΣ	37	132.200	37	132.200	0(β)	1	8	1	3573
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	16	32.900	16	32.900	0(β)	0	3	1	2086
ΣΑΝΘΗ	24	294.000	24	294.000	1	0	5	1	12250
ΠΕΛΛΑ	26	207.000	26	207.000	1	0	3	1	7962
ΓΙΕΡΙΑ	86	1.114.650	86	1.114.650	3	2	18	3	38883
ΠΙΡΕΒΕΖΑ	42	530.000	42	530.000	2	1	9	1	12619
ΡΕΘΥΜΝΙΟ	18	17.100	18	17.100	0(α)	0	4	1	950
ΡΟΔΟΠΗ	4	14.500	4	14.500	0(β)	0	1	0	0
ΣΕΡΡΕΣ	66	575.000	66	575.000	4	2	0	2	17424
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	22	261.600	22	261.600	1	1	0	1	11891
ΧΑΝΙΑ	19	40.500	19	40.500	0(β)	0	4	1	2132
ΧΙΟΣ	8	27.000	8	27.000	0(β)	0	2	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	2530	24.360.565	2530	24.360.565	124	58	23	526	683802

8. Λεπτομερής ανάλυση του κόστους του προγράμματος(αφορά τις επίσημες δειγματοληψίες)

Δαπάνες που συνδέονται με τα εξής:	Προσδιορισμός	Αριθμός μονάδων	Κόστος μονάδας σε ευρώ	Συνολικό ποσό (σε ευρώ)	Ζητείται κοινοτική χρηματοδότηση (ναι/όχι)
1. Δοκιμές					
1.1 Δαπάνες ανάλυσης	Δοκιμή ISO 6579	124 ¹	20	2480 ²	ναι
	Δοκιμή : Οροτυποποίηση	30 ³	30	900 ⁴	ναι
1.2 Δαπάνες δειγματοληψίας	Αναλώσιμα υλικά για τη συλλογή των δειγμάτων από την εκμετάλλευση	248 ⁵	7,5	1860 ⁶	ναι
1.3 Άλλες δαπάνες	Δοκιμή ανεμικροβιακής ευαισθησίας	4	9	36	ναι
2. Εμβολιασμός ή θεραπεία					
2.1 Αγορά του εμβολίου ή της θεραπείας					
2.2 Δαπάνες διανομής					

(συνεχίζεται)

¹ αριθμός σμηνών που θα ελεγχθούν από την επίσημη αρχή (124) x πλήθος λαμβανομένων σύνθετων δειγμάτων (1) =124

² αριθμός μονάδων δοκιμών (124) x τιμή μονάδας (20 ευρώ) =2480 ευρώ

³ αριθμός μονάδων βακτηριολογικών δοκιμών (124) x σημερινό επιπολασμό για Salmonella spp (24%)=30

⁴ αριθμός μονάδων δοκιμών οροτυποποίησης (30) x τιμή μονάδας (30 ευρώ) = 900 ευρώ.

⁵ αριθμός σετ που χρησιμοποιούνται ανά δειγματοληψία στην εκμετάλλευση (2) x πλήθος σμηνών που θα εξεταστούν επίσημα (124) = 248

⁶ σύνολο σετ για δειγματοληψία από την εκμετάλλευση (248) x τιμή μονάδας (7,5 ευρώ) = 1860 ευρώ

Χάρτης Ι

ΑΙΤΩΛΩΝΙΑΣ	1	ΛΑΚΩΝΙΑ	16	ΗΜΑΘΙΑ	53	ΡΟΔΩΠΗΣ	73
ΔΥΤ. ΑΙΓΙΟΝ	2	ΜΕΣΣΗΝΙΑ	17	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	54	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑ	81
ΒΟΙΩΤΙΑ	3	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ	23	ΚΑΥΤΟΡΙΑ	56	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	82
ΕΥΒΟΙΑ	4	ΑΡΤΑ	31	ΚΙΛΙΚΙΑ	57	ΛΕΙΒΩΣ	83
ΑΝ. ΑΙΓΙΟΝ	9	ΟΡΕΣΤΡΩΤΑ	32	ΠΕΛΜΑ	59	ΧΙΟΣ	85
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	11	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	33	ΠΙΕΡΙΑ	61	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	91
ΑΡΚΑΔΙΑ	12	ΠΡΕΒΕΖΑ	34	ΣΕΡΡΕΣ	62	ΛΑΣΙΘΙ	92
ΗΛΕΙΑ	14	ΛΑΡΙΣΑ	42	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	64	ΡΕΘΥΜΝΟ	93
ΚΟΡΙΝΘΙΑ	15	ΔΡΑΜΑ	52	ΞΑΝΘΗ	72	ΧΑΝΙΑ	94

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF RURAL DEVELOPMENT
AND FOOD
GENERAL VETERINARY DIRECTORATE
DIRECTORATE OF ANIMAL HEALTH
Protection
DEPT. OF ZOOZOSIS
Resp.:M.Izani
ADRS: 2, Acharnon str.,10176 Athens, GREECE
Tel.:0030-210- 2125727 Fax: 0030-1- 8252614
e-mail: ka6u041@minagric.gr

Athens, 23 April 2007

Prot.No: 258757
TO: European Commission
Health & Consumer

Directorate - General
ATTN: Mrs. Sarolta Idei
European Commission-DG SANCO
Unit Veterinary control programmes
10-19 Belgium-Rue Belliard 232 B/63
Brussels

SUBJECT: Submission of 2008 Salmonella Control Co-financed Programme in Flocks of Breeding Hens, Greece.

Please find attached the Greek Salmonella Control Co-financed Programme in Flocks of Breeding Hens.

Vasilios Batziliotis

GENERAL DIRECTOR

Πρόγραμμα για τον έλεγχο της Σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.

1. Ταυτότητα του προγράμματος

Κράτος μέλος: Ελλάδα

Ασθένεια : Σαλμονέλλωση (ζωνοσογόνος σαλμονέλλα και οι παθογόνοι παράγοντές της)

Έτος εφαρμογής: 2009

Στοιχεία αναφοράς του παρόντος εγγράφου:

Αρμόδιος επικοινωνίας : Τζανή Μυρσίνη

Τηλέφωνο : +302102125727

Φαξ : +302108252614

e-mail : ka6u041 @ minagric. gr

Ημερομηνία αποστολής στην Επιτροπή: Αθήνα, Απριλίου 2008

2. Ιστορικά στοιχεία για την επιδημιολογική εξέλιξη της ασθένειας :

Με τα Π.Δ 83/1982 (Α 10), 43/1986 (Α 17), 448/1990 (Α 172), 224/1998 (Α 175) και 211/1992 (Α 100), η Ελλάδα εφαρμόζει πρόγραμμα παρακολούθησης των σαλμονελλών και λήψης μέτρων στην περίπτωση *S. Pullorum*, *S. Gallinarum* στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής.

Από το 1994 με βάση το Π.Δ 402/1994 (Α224) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/117/ ΕΟΚ του Συμβουλίου εφαρμόζεται πρόγραμμα ελέγχου των *S. Enteritidis*/*Typhimurium* στα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*. Το πρόγραμμα αυτό βασίζεται στην εφαρμογή δοκιμών για την ανίχνευση των θετικών στη *Salmonella* spp σμηνών και τη θανάτωση των θετικών στη *S.*

Enteritidis/Typhimurium σμηνών. Τα δείγματα αποστέλλονται στα κατά τόπους Κτηνιατρικά Εργαστήρια και τα θετικά εξ αυτών για ταυτοποίηση στο Κτηνιατρικό Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας.

Κατά το έτος 2004 σε σύνολο 205 υπαρχόντων σμηνών αναπαραγωγής εξετάστηκαν 151 εξ αυτών, τα οποία ήταν σε φάση παραγωγής, βρέθηκαν θετικά στη σαλμονέλλα 6 σμήνη. Κατά την ταυτοποίηση των θετικών δειγμάτων ανευρέθηκαν οι ορότυποι S. Typhimurium σε 1 σμήνος και S.Kottbus στα άλλα 5 σμήνη.

Ο επιπολασμός της Salmonella spp στα ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής ήταν 3,97%.

Από 1 Ιανουαρίου 2007, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 , άρχισε η εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus της Ελλάδας.

3. Περιγραφή του προγράμματος που υποβλήθηκε :

Το πρόγραμμα για τον έλεγχο της σαλμονέλλας στα σμήνη αναπαραγωγής υποβάλλεται στο πλαίσιο του άρθρου 5 του κανονισμού (Ε.Κ.) 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003", του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1003/2005 της Επιτροπής της 30ης Ιουνίου 2005 , του κανονισμού (ΕΚ) 1177/2005 της 1^{ης} Αυγούστου 2006 και της απόφασης της Επιτροπής 2006/759/ΕΚ "Περί έγκρισης ορισμένων εθνικών προγραμμάτων για τον έλεγχο της σαλμονέλλας σε σμήνη αναπαραγωγής του Gallus gallus" .

Σκοπός του προγράμματος είναι η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων σαλμονέλλας : Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium, Salmonella Hadar, Salmonella infantis, Salmonella Virchow, σε ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus αποτελούμενα από τουλάχιστον 250 πτηνά, σε επίπεδο 1% ή λιγότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009.

Ένα σμήνος θεωρείται **θετικό** στη μόλυνση από σαλμονέλλα, σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί εργαστηριακά η παρουσία κάποιου από τους παραπάνω οροτύπους σαλμονέλλας, τουλάχιστον σε ένα από τα δείγματα που έχουν ληφθεί.

Η **διάρκεια του προγράμματος**, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος είναι τριετής (έναρξη το έτος 2007, λήξη το έτος 2009). Το πρόγραμμα θα προσαρμόζεται σύμφωνα με τις κοινοτικές απαιτήσεις.

Ο **πληθυσμός στόχος** είναι όλα τα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*. Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή υπάρχουν 108 επιχειρήσεις αναπαραγωγής, οι οποίες διαθέτουν συνολικά 295 σμήνη, εκ των οποίων τα 208 είναι κρεοπαραγωγικής κατεύθυνσης, τα 14 είναι αυγοπαραγωγικής κατεύθυνσης και τα υπόλοιπα 73 είναι μικτής κατεύθυνσης.

Οι παραπάνω επιχειρήσεις αποστέλλουν αυγά προς εκκόλαψη σε 33 εκκολαπτήρια.

Όλα τα πτηνά αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* αποστέλλονται στην Ελλάδα από άλλα Κ-Μ ή εισάγονται σε αυτήν από τρίτες χώρες σαν νεοσσοί μιας ημέρας και διατηρούνται στη φάση ωοτοκίας για μία μόνο αναπαραγωγική περίοδο.

Η Ελλάδα δεν διαθέτει σμήνη elite και grand parents του είδους *Gallus gallus* και οι επιχειρήσεις αναπαραγωγής εφοδιάζονται με νεοσσούς που προέρχονται από επιχειρήσεις αναπαραγωγής άλλων κρατών μελών σε ποσοστό τουλάχιστον 90%.

Η σφαγή των σμηνών αναπαραγωγής που έχουν κρεοπαραγωγική κατεύθυνση πραγματοποιείται σε ηλικία 60-64 εβδομάδων και αυτών που έχουν αυγοπαραγωγική κατεύθυνση σε ηλικία 68-70 εβδομάδων.

Όλες οι επιχειρήσεις σμηνών αναπαραγωγής είναι εντατικής εκτροφής και τα σμήνη διατηρούνται σε θαλάμους, στο δάπεδο, χωρίς να έχουν πρόσβαση σε ανοιχτούς χώρους (προαύλια, αυλές, αγροί ακάλυπτοι χώροι) και εφαρμόζεται αυστηρός διαχωρισμός των διαφορετικών ηλικιακών μονάδων.

Η γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του παραπάνω προγράμματος είναι όλοι οι νομοί της χώρας, στους οποίους δραστηριοποιούνται επιχειρήσεις σμηνών αναπαραγωγής και ανάθρεψης του είδους *Gallus gallus*.

Στον πίνακα 1 αναφέρονται οι νομοί της Ελλάδας στους οποίους υπάρχουν οι παραπάνω επιχειρήσεις, καθώς και ο ακριβής αριθμός των επιχειρήσεων, των σμηνών αναπαραγωγής, των πτηνών αναπαραγωγής και των εκκολαπτηρίων, σε καθέναν από αυτούς. Βλ. επίσης και Πίνακα 3.

Τα κυριότερα μέτρα που θα εφαρμοστούν για την επίτευξη του στόχου του προγράμματος είναι :

1. ο έλεγχος και η θανάτωση ή σφαγή και περαιτέρω θερμική επεξεργασία των θετικών στους ορότυπους *S.enteritidis* /*typhimurium* σμηνών,
2. η καταστροφή ή θερμική επεξεργασία των παραγόμενων αυγών των παραπάνω σμηνών και
3. ο προαιρετικός εμβολιασμός με εμβόλια που περιέχουν τους ορότυπους *S.enteritidis* και *S.typhimurium*.

4. Μέτρα του προγράμματος που υποβλήθηκε

4.1. Περίληψη των μέτρων στο πλαίσιο του προγράμματος

Διάρκεια του προγράμματος: 3 έτη

	Πρώτο έτος: 2007	Τελευταίο έτος: 2009
✓	Έλεγχος	Εκρίζωση
	✓ Δοκιμή	Δοκιμή
	✓ Σφαγή θετικών ζώων	Σφαγή θετικών ζώων
	✓ Θανάτωση θετικών ζώων	Θανάτωση θετικών ζώων
	✓ Εμβολιασμός	Εκτεταμένη σφαγή ή θανάτωση
	Θεραπεία	
	✓ Διάθεση των προϊόντων	Διάθεση των προϊόντων
	Επιτήρηση ή παρακολούθηση	
✓	Άλλα Μέτρα	

Άλλα μέτρα για την επίτευξη του στόχου του προγράμματος είναι :

A. η ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισόδου της σαλμονέλλας στην επιχείρηση αναπαραγωγής.

B. η λήψη μέτρων μέσα στην εκμετάλλευση που αφορούν :

B1 τις υγειονομικές προϋποθέσεις ίδρυσης των επιχειρήσεων αναπαραγωγής σε συμμόρφωση με το Π.Δ 224/1998 (Α 175).

B2 τα μέτρα βιοασφάλειας

B3 τη διενέργεια προαιρετικού εμβολιασμού.

A. Η ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισόδου της σαλμονέλλας μέσα στην επιχείρηση αναπαραγωγής επιτυγχάνεται :

- Με την είσοδο στην επιχείρηση νεοσσών μιας ημέρας και πουλερικών αναπαραγωγής που είναι επιβεβαιωμένα απαλλαγμένοι σαλμονέλλωσης και συνοδεύονται από τα απαραίτητα υγειονομικά πιστοποιητικά.
- Με τη χρήση ζωοτροφών που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1831/2005 σχετικά με την υγιεινή των ζωοτροφών.

B. Μέτρα πρόληψης στην εκμετάλλευση

B1 Υγειονομικές προϋποθέσεις ίδρυσης της επιχείρησης αναπαραγωγής

Προκειμένου να γίνει αδειοδότηση των επιχειρήσεων πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Π.Δ 224/1998 (Α 175), ήτοι : να βρίσκονται σε απόσταση τουλάχιστον 300 μέτρων από άλλες πτηνοτροφικές επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις πουλερικών απόδοσης, εκκολαπτήρια και φυραματοποιεία, τουλάχιστον 1000 μέτρων από σφαγεία, εγκαταστάσεις επεξεργασίας κόπρου και αποβλήτων χαμηλού ή υψηλού κινδύνου και 5000 μέτρων τουλάχιστον από επιχειρήσεις επιλογής. Εξαιρούνται τα εκκολαπτήρια, φυραματοποιεία και εγκαταστάσεις επεξεργασίας κόπρου της ίδιας επιχείρησης, όταν αυτή ασκεί όλες τις δραστηριότητες του αντικειμένου της μέσα στον ίδιο περιφραγμένο χώρο και δεν δέχεται για εκκόλαψη αυγά άλλων επιχειρήσεων.

B2 Τα μέτρα βιοασφάλειας συνίστανται :

- Στον επαρκή διαχωρισμό των θαλάμων της επιχείρησης.
- Στη χρησιμοποίηση διαφορετικού εργατικού προσωπικού για κάθε θάλαμο ή του ίδιου αν δεν επαρκεί ο αριθμός τους, αλλά με τη δέσμευση να χρησιμοποιούν διαφορετικά ενδύματα και να αλλάζουν ποδονάρια από θάλαμο σε θάλαμο.
- Στην αποτροπή εισόδου μέσα στην επιχείρηση άλλων ειδών ζώων.
- Στην αποτροπή εισόδου στην επιχείρηση επισκεπτών που δεν έχουν κάποιο ειδικό λόγο να παρευρίσκονται στην εκμετάλλευση

- Στην τοποθέτηση λεκανών απολύμανσης στις εισόδους και εξόδους των θαλάμων και της εκμετάλλευσης για τα οχήματα και για τα υποδήματα ατόμων που κυκλοφορούν στη μονάδα.
- Στην προστασία των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων αναπαραγωγής και εκτροφής από την εισβολή τρωκτικών, αγρίων πτηνών, και εντόμων με την τοποθέτηση δικτυωτών στα παράθυρα των θαλάμων, τη διενέργεια μυοκτανιών και απεντομώσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα, με τη χρήση κατάλληλων προϊόντων.
- Στην απολύμανση των οχημάτων που μεταφέρουν ζωοτροφές σε τακτά χρονικά διαστήματα, με τη χρήση κατάλληλων προϊόντων
- Στην υδροδότηση της επιχείρησης με νερό που προέρχεται από το δίκτυο ύδρευσης. Σε περίπτωση που αυτή υδροδοτείται με νερό άντλησης, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η καταλληλότητά του για χρήση.

4.2. Ορισμός της κεντρικής αρχής η οποία θα εποπτεύει και θα συντονίζει τις αρμόδιες για την εφαρμογή του προγράμματος υπηρεσίες :

Αρμόδιοι φορείς για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις επιχειρήσεις αναπαραγωγής είναι :

1. το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. οι κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων,
3. τα τμήματα Μικροβιολογίας των Κέντρων Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ,καθώς και τα κτηνιατρικά εργαστήρια Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Λάρισας και Τρίπολης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων .
4. Το Κτηνιατρικό Εργαστήριο της Χαλκίδας που είναι το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Σαλμονέλλα.
5. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus.

1. Η αρμόδια κεντρική κτηνιατρική αρχή για τον έλεγχο και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις επιχειρήσεις αναπαραγωγής και εκτροφής του είδους Gallus gallus σε όλη τη χώρα, είναι το **Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων** της Δ/σης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Το τμήμα αυτό είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση του προγράμματος , τη συλλογή των στοιχείων, τη στατιστική επεξεργασία αυτών, την αξιολόγηση της πορείας του προγράμματος, καθώς και για την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών της Ε.Ε, σχετικά με το πρόγραμμα.

2. Οι **Κτηνιατρικές Αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων** είναι επιφορτισμένες με την διενέργεια των επίσημων ελέγχων. Οι επίσημοι έλεγχοι περιλαμβάνουν τον έλεγχο της σωστής εφαρμογής του προγράμματος από τους

υπεύθυνους των επιχειρήσεων, τη διενέργεια των απαραίτητων δειγματοληψιών, τη λήψη των απαραίτητων μέτρων όταν απαιτείται και την ενημέρωση της αρμόδιας Κεντρικής Αρχής.

3. Τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Λάρισας και Τρίπολης και τα Κέντρα Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης είναι αρμόδια για τη παραλαβή των αποστελλομένων δειγμάτων από τις κτηνιατρικές αρχές γεωγραφικής αρμοδιότητάς τους και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση της σαλμονέλλας. Επίσης είναι αρμόδια για την αποστολή των θετικών στη σαλμονέλλωση καλλιέργειών στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών στη Χαλκίδα.

4. Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας για τη Σαλμονέλλα είναι υπεύθυνο για:

i) την οροτυποποίηση των θετικών για τη σαλμονέλλωση καλλιέργειών που του αποστέλλονται από τα άλλα Κρατικά Κτηνιατρικά Εργαστήρια και την άμεση αποστολή των αποτελεσμάτων οροτυποποίησης στους φορείς που του αποστέλλουν τις καλλιέργειες σαλμονελλών

ii) την παραλαβή των αποστελλομένων δειγμάτων από τις κτηνιατρικές αρχές γεωγραφικής αρμοδιότητάς του και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση και οροτυποποίηση της σαλμονέλλας

iii) την κοινοποίηση των στοιχείων και αποτελεσμάτων στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Επίσης είναι αρμόδιο για:

iv) τη συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα.

v) τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων και στα εργαστήρια διάγνωσης σαλμονελλών.

vi) την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομή στην κεντρική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων ελέγχου της Σαλμονέλλας.

vii) την παρακολούθηση από κοντά των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της σαλμονέλλας.

viii) την ενημέρωση, κατά περίπτωση, του κοινοτικού εργαστηρίου αναφοράς για θέματα σχετικά με τα στελέχη του εμβολίου σαλμονέλλας και άλλες ειδικές μεθόδους ελέγχου.

ix) τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που εφαρμόζονται σε κάθε εργαστήριο διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα. Για το σκοπό αυτό:

-Οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test).

-Διατηρεί απομονώματα των σαλμονελλών για 2 έτη και είναι αρμόδιο για την προαιρετική διενέργεια φαγοτυπίας και δοκιμής αντιμικροβιακής ευαισθησίας στα θετικά δείγματα.

-Συνεργάζεται με τα άλλα εθνικά εργαστήρια της χώρας που ασχολούνται με την απομόνωση των σαλμονελλών που προσβάλλουν τον άνθρωπο.

-Διοργανώνει, ενδεχομένως, μαθήματα κατάρτισης για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα μας.

5. Το μέρος του προγράμματος που αφορά τις δειγματοληψίες με πρωτοβουλία του υπευθύνου των επιχειρήσεων, διεξάγεται από τους υπευθύνους των επιχειρήσεων αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, οι οποίοι πραγματοποιούν τις δειγματοληψίες και τους εργαστηριακούς ελέγχους σε ιδιωτικά εργαστήρια, τηρούν τα σχετικά αρχεία, τα οποία είναι στη διάθεση των αρμοδίων αρχών, καθώς και ειδοποιούν άμεσα την αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε κάθε θετικό εύρημα σαλμονέλλας και αποστέλλουν τα σχετικά απομονώματα στο Εργαστήριο Αναφοράς της Σαλμονέλλας στη Χαλκίδα.

4.3. Περιγραφή και οριοθέτηση των γεωγραφικών και διοικητικών περιοχών στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστεί το πρόγραμμα :

Η Ελλάδα διαιρείται σε 54 διοικητικές περιοχές (νομοί). Το πρόγραμμα για τον έλεγχο της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής θα εφαρμοστεί στους 15 νομούς που φαίνονται στον πίνακα 1 και στο χάρτη 1, στους οποίους και υπάρχουν τέτοια σμήνη.

4.4. Μέτρα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος

4.4.1. Μέτρα που εφαρμόζονται για την εγγραφή των εκμεταλλεύσεων:

Όλες οι επιχειρήσεις αναπαραγωγής οφείλουν να είναι εγκεκριμένες και καταγεγραμμένες σύμφωνα με το Π.Δ 224/1998 (Α 175) και την Υπουργική Απόφαση 356391/1999 (Β 1457).

Σύμφωνα με την απόφαση 326853/21.03.1995 (ΦΕΚ Β 267) προβλέπεται η τήρηση μητρώου στις επιχειρήσεις σμηνών αναπαραγωγής, όπου καταγράφονται όλες οι πληροφορίες υγειονομικού ενδιαφέροντος. Στο μητρώο επιβάλλεται να καταγράφονται λεπτομερώς τα στοιχεία του παρόντος προγράμματος , οι εμβολιασμοί και οι θεραπείες.

4.4.2. Μέτρα που εφαρμόζονται για την ταυτοποίηση των ζώων :

Δεν εφαρμόζεται σήμανση στα είδη *Gallus gallus*.

4.4.3. Μέτρα που εφαρμόζονται για την κοινοποίηση της ασθένειας:

Σύμφωνα με άρθρο 6 της οδηγίας 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 για την παρακολούθηση των ζωνοδόσων και των ζωνοσογόνων παραγόντων, για την τροποποίηση της απόφασης 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 92/117/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η οποία εναρμονίστηκε στο εθνικό δίκαιο με το Π.Δ 41/2006 (Α44), η ζωνοσογόνος σαλμονέλλα είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης και θα πρέπει να κοινοποιείται ως εξής :

1. Στην περίπτωση της δειγματοληψίας με πρωτοβουλία του υπευθύνου των επιχειρήσεων εάν απομονωθεί σαλμονέλλα από δείγματα κοπράνων στην εκμετάλλευση αναπαραγωγής ή ανάθρεψης ή από δείγματα στο εκκολαπτήριο, τόσο ο ίδιος ο υπεύθυνος της επιχείρησης όσο και ο υπεύθυνος του εργαστηρίου είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν το θετικό αποτέλεσμα στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

2. Στην περίπτωση του επίσημου ελέγχου και εφόσον το αποτέλεσμα του εργαστηρίου είναι θετικό στη σαλμονέλλα, ο υπεύθυνος του εργαστηρίου πρέπει να ενημερώνει την αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Στην περίπτωση κατά την οποία απομονωθούν ένας ή και οι δύο από τους ορότυπους *S. enteritidis* ή *S. typhimurium*, τότε θα λαμβάνονται άμεσα τα μέτρα της παραγράφου 4.4.4.

Η κοινοποίηση των θετικών κρουσμάτων στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων θα γίνεται τόσο από τις τοπικές κτηνιατρικές αρχές, όσο και από το Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας .

4.4.4. Μέτρα που εφαρμόζονται στην περίπτωση θετικού αποτελέσματος :

Στην απόφαση των εφαρμοστικών μέτρων προβλέπεται η λήψη των παρακάτω μέτρων σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος :

Αν ύστερα από την εξέταση που διενεργείται τόσο κατά τους ελέγχους με πρωτοβουλία του υπευθύνου της επιχείρησης αναπαραγωγής, όσο και κατά τους επίσημους ελέγχους, επιβεβαιωθεί η παρουσία σε ένα σμήνος ορνίθων αναπαραγωγής **S. Enteritidis ή S. Typhimurium** , τότε λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα :

1) Κανένα πτηνό του σμήνους δεν επιτρέπεται να εγκαταλείψει το εν λόγω κτίριο, εκτός αν η νομαρχιακού επιπέδου κτηνιατρική αρχή το επιτρέψει,

προκειμένου να θανατωθεί και να καταστραφεί υπό έλεγχο ή προκειμένου να θανατωθεί σε σφαγείο που ορίζεται από τη νομαρχιακού επιπέδου κτην/κή αρχή σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

- 2) Τα μη επωασμένα αυγά που προέρχονται από το εν λόγω σμήνος είτε να καταστρέφονται, είτε μεταφέρονται, υπό έλεγχο, προς εγκατάσταση συγκεκριμένη για την επεξεργασία προϊόντων αυγών, προκειμένου να υποστούν θερμική επεξεργασία η οποία να εγγυάται την εξάλειψη της σαλμονέλλας, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.
- 3) Όλα τα πουλερικά του σμήνους σφάζονται ή καταστρέφονται έτσι ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο ο κίνδυνος της εξάπλωσης της σαλμονέλλας. Η σφαγή διεξάγεται σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Τα προϊόντα που προέρχονται από αυτά τα πτηνά μπορούν να διατίθενται στην αγορά προς ανθρώπινη κατανάλωση, μετά από θερμική επεξεργασία, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Εάν δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, τα προϊόντα αυτά θα χρησιμοποιούνται ή θα διατίθενται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- 4) Μετά την απομάκρυνση των μολυσμένων σμηνών οι χώροι θα καθαρίζονται και θα απολυμαίνονται αποτελεσματικά. Η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής θα γίνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- 5) Ο επαναπληθυσμός των επιχειρήσεων θα γίνεται με πουλερικά που έχουν ελεγχθεί για τους πέντε (5) ορότυπους σαλμονέλλας του προγράμματος με αρνητικά αποτελέσματα.
- 6) Η επανεισαγωγή πουλερικών δεν επιτρέπεται να γίνεται πριν την παρέλευση 21 ημερών από τη διαδικασία απομάκρυνσης των μολυσμένων σμηνών, αυγών, στρωμνής και οποιονδήποτε άλλων προϊόντων μπορούν να μεταδώσουν τη νόσο και την ολοκλήρωση των προκαταρκτικών διαδικασιών καθαρισμού και απολύμανσης.

- 7) Αν τα προς εκκόλαψη αυγά που προέρχονται από σμήνη όπου διαπιστώθηκε η παρουσία ενός από τους ορότυπους *Salmonella Enteritidis* ή *Typhimurium*, βρίσκονται σε ένα εκκολαπτήριο, τα αυγά θα καταστρέφονται ή θα υπόκεινται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1774/2002.
- 8) Στα μολυσμένα σμήνη απαγορεύεται η εφαρμογή οποιοδήποτε θεραπευτικού σχήματος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1177/2006 .
- Σε περίπτωση που πρόκειται να δοθεί στο σμήνος αντιβιοτική θεραπεία για οποιοδήποτε άλλο μικροβιακό παράγοντα πέραν της σαλμονέλλας, πριν τη χορήγηση της θεραπείας θα πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως η αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή για τους λόγους που απαιτείται η θεραπεία στο συγκεκριμένο σμήνος, καθώς και για τη διάρκειά της και το θεραπευτικό σχήμα, ώστε μετά από έγκριση της αρμόδιας τοπικής κτηνιατρικής αρχής να επιτρέπεται η χρήση από τον υπεύθυνο της επιχείρησης των συγκεκριμένων αντιμικροβιακών παραγόντων.

4.4.5. Μέτρα που εφαρμόζονται για τους διάφορους χαρακτηρισμούς ζώων και κοπαδιών:

Στην απόφαση των εφαρμοστικών μέτρων προβλέπεται ο χαρακτηρισμός των σμηνών και των πουλερικών τους.

4.4.6. Διαδικασίες ελέγχου και ειδικότερα κανόνες για τη μετακίνηση ζώων που μπορούν να πληγούν ή να μολυνθούν από την εν λόγω ασθένεια και τακτική επιθεώρηση των εκάστοτε εκμεταλλεύσεων ή περιοχών:

1. Κατά την εισαγωγή πουλερικών αναπαραγωγής και αυγών επώασης του είδους *Gallus gallus* από τρίτες χώρες ή στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου πρέπει να πληρούνται οι υγειονομικές απαιτήσεις που

καθορίζονται με την Οδηγία 90/539/ΕΟΚ, η οποία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο με το Π.Δ 211/1992 (Α100).

2. Κατά τις περιπτώσεις διακίνησης πουλερικών αναπαραγωγής και αυγών επώασης στο εσωτερικό της χώρας, πρέπει να πληρούνται οι υγειονομικές απαιτήσεις του Π.Δ 224/1998 (Α 175) και τα σμήνη προέλευσης να έχουν ελεγχθεί με αρνητικά αποτελέσματα για τους πέντε (5) ορότυπους σαλμονέλλας του παρόντος προγράμματος.
3. Τα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, μετά το τέλος της παραγωγικής περιόδου σφάζονται υποχρεωτικά σύμφωνα με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.

Η τακτική επιθεώρηση των επιχειρήσεων αναπαραγωγής γίνεται από τους επίσημους κτηνιάτρους των Κτηνιατρικών Αρχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, όπου αυτές ανήκουν με τη συχνότητα και τον τρόπο που περιγράφονται στο σημείο 4.4.7.

4.4.7. Μέτρα που εφαρμόζονται για τον έλεγχο (δοκιμή, εμβολιασμός, ...) της ασθένειας:

Η απόφαση εφαρμοστικών μέτρων προβλέπει το πλαίσιο δειγματοληψίας σύμφωνα με το οποίο διενεργούνται τόσο οι έλεγχοι που γίνονται με πρωτοβουλία του υπεύθυνου της πτηνοτροφικής επιχείρησης, όσο και οι επίσημοι έλεγχοι που πραγματοποιούνται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Το πλαίσιο δειγματοληψίας απεικονίζεται στον πίνακα 2 και περιλαμβάνει τα παρακάτω :

A. Αριθμός και τύπος δειγμάτων που λαμβάνονται κατά την δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της επιχείρησης.

Ο υπεύθυνος της επιχείρησης υποχρεούται να προβαίνει σε δειγματοληψία στις παρακάτω φάσεις παραγωγής:

A1. Στα σμήνη ανάθρεψης η δειγματοληψία γίνεται :

1) στους νεοσσοίς μιας ημέρας: λαμβάνονται δείγματα από την εσωτερική επένδυση των κουπιών εντός των οποίων παραδίδονται οι νεοσσοί στην επιχείρηση αναπαραγωγής και από τα πτώματα των νεοσσών που είναι νεκροί κατά την άφιξη (πάνω από 10 νεοσσοί και τουλάχιστον 20 για σμήνος που έχει πάνω από 500 νεοσσοίς).

2) στα πτηνά 4 εβδομάδων, στην εκμετάλλευση

3) στην εκμετάλλευση, 2 εβδομάδες πριν τη μετάβαση στη φάση ωοτοκίας ή τη μονάδα ωοτοκίας, στην εκμετάλλευση.

Στις περιπτώσεις 2) και 3) λαμβάνονται σύνθετα δείγματα περιπτωμάτων από διαφορετικά σημεία του θαλάμου και ο τρόπος συλλογής αυτών περιγράφεται στο σημείο Β (συλλογή περιπτωμάτων με τη μέθοδο των μάκτρων).

Τα δείγματα επισημαίνονται και καταγράφονται κατάλληλα (ημερομηνία, τύπος δείγματος, κωδικός αριθμός σμήνους).

A2. Στα ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής δειγματοληψία πραγματοποιείται κάθε δύο εβδομάδες κατά την περίοδο της ωοτοκίας στο εκκολαπτήριο.

Για κάθε σμήνος αναπαραγωγής το δείγμα αποτελείται από τουλάχιστον ένα σύνθετο δείγμα από ορατάς λερωμένες εσωτερικές επενδύσεις καλάθων εκκόλαψης, τα οποία έχουν ληφθεί τυχαία από πέντε διαφορετικούς καλάθους εκκόλαψης ή χώρους στη μηχανή εκκόλαψης, έτσι ώστε να συγκεντρώνεται τουλάχιστον 1m² δείγματος. Εάν τα αυγά επώασης από ένα σμήνος αναπαραγωγής βρίσκονται σε περισσότερες από μία μηχανές επώασης, τότε λαμβάνεται ένα τέτοιο σύνθετο δείγμα από κάθε μηχανή επώασης.

Σε περιπτώσεις που δεν χρησιμοποιούνται εσωτερικές επενδύσεις στους καλάθους εκκόλαψης, λαμβάνονται 10 g θραύσματα κελυφών αυγών από 25 διαφορετικούς καλάθους εκκόλαψης, τα οποία αφού θρυμματιστούν, αναμιγνύονται και να λαμβάνεται υπο-δείγμα 25 g.

B. Αριθμός και τύπος δειγμάτων που λαμβάνονται από τον επίσημο κτηνίατρο.

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιούνται στις εξής φάσεις παραγωγής :

- 1) στα ενήλικα πτηνά κάθε 16 εβδομάδες στο εκκολαπτήριο και σε δύο στάδια του κύκλου παραγωγής στην εκμετάλλευση (με τη μέθοδο των μάκτρων), εκ των οποίων το πρώτο λαμβάνεται εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη μετάβαση στη φάση της ωοτοκίας ή στη μονάδα ωοτοκίας, ενώ το δεύτερο στα τέλη της περιόδου ωοτοκίας και εντός των οκτώ εβδομάδων πριν από τη λήξη του κύκλου παραγωγής.
- 2) κάθε φορά που ανιχνεύεται η σχετική σαλμονέλλα στα δείγματα που συλλέχθηκαν στο εκκολαπτήριο (δειγματοληψία επταλήθευσης) καθώς και κάθε φορά που υπάρχει υποψία παρουσίας σαλμονέλλωσης.

Το πρωτόκολλο δειγματοληψίας για κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις είναι το ίδιο με αυτό που πραγματοποιείται και από τον υπεύθυνο της εκμετάλλευσης.

Όσον αφορά τη δειγματοληψία στην εκμετάλλευση χρησιμοποιούνται πέντε ζεύγη μάκτρων για μπότες και η περιδιάβαση των χώρων γίνεται κατά τρόπο, ώστε να λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά δείγματα όλων των μερών της εγκατάστασης (για κάθε θάλαμο χρησιμοποιούνται 5 ζεύγη μάκτρων και με κάθε ζεύγος γίνονται 100 βήματα από διάφορα σημεία του θαλάμου).

Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία στον επιλεγθέντα θάλαμο, τα μάκτρα αφαιρούνται προσεκτικά, ώστε να μην αποκολληθούν τα υλικά που έχουν προσκολληθεί σε αυτά.

Όσον αφορά τον τρόπο λήψης των δειγμάτων, αυτά λαμβάνονται με τα κατάλληλα αποστειρωμένα εργαλεία, πακετάρονται σε κατάλληλες συσκευασίες στις οποίες αναγράφεται σε ετικέτα το είδος του δείγματος, σφραγίζονται και στέλνονται στο αρμόδιο εργαστήριο ,συνοδευόμενα από τα κατάλληλα έντυπα.

Στην περίπτωση που δεν ανιχνεύεται η παρουσία σαλμονέλλας αλλά η παρουσία αντιμικροβιακών παραγόντων ή παραγόντων ανασταλτικών για την ανάπτυξη

βακτηρίων, επαναλαμβάνεται η δειγματοληψία στο σμήνος για τη σχετική σαλμονέλα και για τον ανασταλτικό παράγοντα ανάπτυξης, βακτηρίων, μέχρι να μην ανιχνεύεται πλέον κανένας ανασταλτικός παράγοντας, ή μέχρι να καταστραφεί το σμήνος αναπαραγωγής. Στην τελευταία περίπτωση, το εν λόγω σμήνος αναπαραγωγής χαρακτηρίζεται μολυσμένο για τους σκοπούς του κοινοτικού στόχου.

Τα παραγόμενα αυγά για το παραπάνω χρονικό διάστημα, (δηλαδή μέχρι να αποκλειστεί ή να επιβεβαιωθεί η παρουσία σαλμονέλλας και μέχρι να μην ανιχνεύεται πλέον αντιμικροβιακός παράγοντας), δεσμεύονται και είτε καταστρέφονται είτε οδηγούνται για θερμική επεξεργασία σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.

Για την ανίχνευση και απομόνωση της σαλμονέλλας χρησιμοποιείται η συνιστώμενη από το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς μέθοδος, η οποία περιγράφεται στην τρέχουσα έκδοση του σχεδίου του παραρτήματος Δ του προτύπου ISO 6579 (2002) «Ανίχνευση ειδών σαλμονέλλας σε περιττώματα ζώων και σε δείγματα του σταδίου της πρωτογενούς παραγωγής». Κατά τη μέθοδο αυτή χρησιμοποιείται ένα ημιστερεό μέσο (MSRV) ως το μοναδικό μέσο επιλεκτικού εμπλουτισμού το οποίο επωάζεται σε 41.5+_1oC για 2X24+_3 ώρες.

Ο προσδιορισμός του ορατού του απομονωθέντος στελέχους γίνεται σύμφωνα με το σύστημα Kaufmann-White.

Ο εμβολιασμός επιτρέπεται σαν πρόσθετο μέτρο με σκοπό την αύξηση της αντοχής των ορνίθων αναπαραγωγής από την έκθεση στην σαλμονέλλωση, τη μείωση της εξάπλωσης της και ταχύτερης επίτευξης του στόχου του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι το χρησιμοποιούμενο εμβόλιο ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1177/2006 της Επιτροπής. Τα χρησιμοποιούμενα εμβόλια θα πρέπει να είναι εγκεκριμένα από την αρμόδια αρχή (Ελληνικός Οργανισμός Φαρμάκων).

Στα συνοδευτικά έγγραφα των δειγμάτων που αποστέλλονται στα κτηνιατρικά εργαστήρια, αναφέρεται υποχρεωτικά αν τα δείγματα προέρχονται από εμβολιασμένα ή μη σμήνη και αναγράφεται ο τύπος του εμβολίου.

4.4.8 Μέτρα που προβλέπονται για την αποζημίωση των ιδιοκτητών των ζώων που σφάχθηκαν ή θανατώθηκαν:

Οι κάτοχοι εκμεταλλεύσεων ορνίθων αναπαραγωγής, οι οποίοι στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων του παρόντος προγράμματος υποχρεώνονται να προβούν σε σφαγή και καταστροφή των μολυσμένων σμηνών ή σε καταστροφή των μολυσμένων αυγών, αποζημιώνονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα κοινή υπουργική απόφαση περί οικονομικών ενισχύσεων .

5. Γενική περιγραφή του κόστους και των οφελών :

Στο κόστος του προγράμματος περιλαμβάνονται :

A) Για τον υπεύθυνο της επιχείρησης :

- Το εργατικό κόστος συλλογής των δειγμάτων
- Το κόστος της απώλειας ζώων και ζωικών προϊόντων
- Τα διαφυγόντα κέρδη από την αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης
- Τα έξοδα καθαρισμού και απολυμάνσεων

B) Για τις επίσημες αρχές :

- τα έξοδα για τα υλικά δειγματοληψίας,
- τα έξοδα μεταφοράς/ αποστολής των δειγμάτων,
- τα οδοιπορικά έξοδα των κτηνιάτρων
- το κόστος των εργαστηριακών εξετάσεων,
- οι μισθοί των κτηνιάτρων
- η αποζημίωση των ιδιοκτητών σμηνών αναπαραγωγής, τα οποία βρέθηκαν μολυσμένα με τους ορότυπους *S. Enteritidis* ή *S.typhimurium* είτε λόγω μείωσης της αξίας αυτών στην περίπτωση που οδηγούνται για

θερμική επεξεργασία (κρέας και αυγά) είτε λόγω καταστροφής αυτών (πουλερικά και αυγά).

Τα οφέλη που προκύπτουν από το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι :

1. Η προστασία της δημόσιας υγείας, επειδή η μείωση του επιπολασμού της σαλμονέλλας στα σμήνη αναπαραγωγής, έχει σαν αποτέλεσμα τη διακοπή της κάθετης μετάδοσης της σαλμονέλλας και επομένως τη μείωση του επιπολασμού της σαλμονέλλας τόσο στα σμήνη κρεοπαραγωγής (broilers), όσο και στα σμήνη αυγοπαραγωγής και ως εκ τούτου και στα προϊόντα τους (κρέας και αυγά).
2. Μείωση του κόστους που προκύπτει εξαιτίας των κρουσμάτων σαλμονέλλωσης στον άνθρωπο.
3. Μείωση των οικονομικών απωλειών των ιδιοκτητών των επιχειρήσεων αναπαραγωγής, λόγω μείωσης της συχνότητας της σαλμονέλλωσης στα σμήνη αναπαραγωγής και επομένως και του αριθμού των μολυσμένων σμηνών που καταστρέφονται.

Πίνακας 1

Νομοί	Επιχειρήσεις	Σμήνη	Πουλερικά	Εκκολαπτήρια	Κρεοπ αρ.	Αυγο παρ.	Μικτά
Αν. Αττική	8	26	120.000	5	20	5	1
Αρκαδία	2	4	12.600	3			4
Βοιωτία	2	8	65.000	2	2	6	
Γρεβενά	1	6	3.600	1			6
Δυτ. Αττική	7	19	19.400	6			19
Εύβοια	3	11	90.800	3	11		
Ηράκλειο	2	10	42600	2			10
Θεσ/νίκη	4	15	86.000	3	7		8
Ιωάννινα	69	152	886.700	3	152		
Κορινθία	3	7	38.500	2	4	3	
Ν. Έβρος	1	4	10.000	1			4
Πρέβεζα	1	4	24.000	0	4		
Τρίκαλα	1	5	5.000	0			5
Χαλκιδική	2	8	44.680	1	8		
Χανιά	2	16	59.500	1			16
ΣΥΝΟΛΟ	108	295	1.508.380	33	208	14	73

Πίνακας 2. Σχήμα Δειγματοληψίας

	Δειγματοληψία στους νεοσσούς μίας ημέρας	Δειγματοληψία στο εκκολαπτήριο	Δειγματοληψία στην εκμετάλλευση
Δειγματοληψία αυτοελέγχου. (Υπεύθυνος επιχείρησης)	10-20 νεοσσοί και δείγματα από την εσωτερική επένδυση των κουτιών παράδοσης. Σε κάθε παραλαβή νεοσσών μιας ημέρας	Ενήλικα Πουλερικά 1 σύνθετο δείγμα από λερωμένες εσωτερικές επενδύσεις καλάθων εκκόλαψης. Κάθε 2 εβδομάδες	Πουλερικά Ανάθρεψης 5 δείγματα ανά σμήνος Ενήλικα Πουλερικά 5 δείγματα ανά σμήνος
Επίσημη δειγματοληψία (Κτηνίατρος κτηνιατρικής αρχής των Ν.Α)		Κάθε 16 εβδομάδες	1. Σε πιπνά 4 εβδομάδων 2. Σε πιπνά που βρίσκονται 2 εβδομάδες πριν από τη φάση ωτοκίας. 1. Εντός των τεσσάρων πρώτων εβδομάδων από της μετάβασής τους στη φάση ωτοκίας. 2. Όχι περισσότερο από οκτώ εβδομάδες πριν τη λήξη του κύκλου παραγωγής.

Πίνακας 3 Χτοχεία που σφύρουν την γεωγραφική κατανομή των εμμένων αναπαραγωγής ανά κατηγορία κτηνώμενης

Όμοιο	Επιχειρήσει	Σμήνη	Περίμετρο	Εκκολαπτήρια	Αριθμόσ σμηνών				Αριθμόσ ποσάφρικών			Παράγώμενοσ αριθμόσ αυγών	
					Κρσ στα πρσν ορσ πωγή πσ	Αυ γοιρ ορσ πωγή πσ	Νικτ ον	Κρσ παρσ γωγις	Αυγοτ ορσ γωγις	Μικτιών	Κρεοπαγωγι ης	Αυγοτ ορσ γωγις	
Αν.	8	26	120.000	4	20	5	79.000	31.000	10.000				
Αττική													
Αρκαδία	2	4	12.600	3		4			12.600				
Βοιωτία	2	3	35.000	2	2	6	23.000	42000					
Γρεβενά	1	6	3.600								3.600		
Αυτ.	7	19	19.400	7		19					19.400		
Αττική													
Ευβόια	3	11	90.800	3	7		90.800						
Ηρακλείο	2	10	42.600	2		10					42.600		
Θεσπλία	4	15	86.000	5	7		82.000				54.000		
Ιωάννινα	69	152	886.700	3	152		886.700						
Κορινθία	3	7	38.500	2	4	3	18.000	20.500					
Ν.Εβροσ	1	4	10.000			4					10.000		
Πελοπόν	1	4	24.000	3	4								
Τρίκαλε	1	5	5.000	1		5					5.000		
Χαλκίδα	2	6	44.880	1	8		42.080						
Π													
Χανία	2	16	59.500	1		16					59.500		
Σύνολο	108	205	1.508.350	33	208	14	1.68.180	93.500	216.700	215672400 ¹	26180000 ²		

¹ Κρίση συνόλο αναπαραγωγής κρέας/αυγοπαραγωγής κρέας/αυγών κατά μήκος όμοιο 170-180 πορσ κατά τη διάρκεια της παραγωγής/αυγών (65 ήβω, οσσε.)

² Κάθε όμοιο αναπαραγωγής κρέας/αυγοπαραγωγής κρέας/αυγών κατά μήκος όμοιο 230 κατά μήκος της παραγωγής/αυγών (70 ήβω/όμοιο.)

Πίνακας 6.1.2. Στοιχεία για την εξέλιξη της ασθένειας

Έτος : 2004

Κατάσταση στις : 31 Δεκεμβρίου 2004

Ζωικό είδος : Όρνιθες Gallus gallus

Ασθένεια : Salmonella spp.

Περιοχή	Είδος Υμνητού ς	Συνολικός Αριθμός Υμνητών	Συνολικός Αριθμός Ζώων	Συνολικός αριθμός σημίων στο τελαιοσά του προγράμματος	Συνολικός αριθμός ζώων στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός αριθμός σημίων που υπεβλήθη σαν δειγμα	Αρ. θετικών σημίων		Αρ. σημίων που αποδέ- κατίστηκαν	Συνολικός αρ. ζώων που αφαιρέθηκα ν ή κατασφρα γήσαν	Ποσότητα Αβγών που Κατασφρα γήσαν (αριθμός ή Kg)	Ποσότητα αβγών που Διοχεύτηκαν αν στην παραγωγή προϊόντων αβγών(αριθ μός ή Kg)
							α1	α2				
Όλη η χώρα		205		205		151	0	1	5			

α1= S. Enteritidis,

α2= S. Typhimurium,

α3= S. Kottbus,

α4= S. Enteritidis, ή S Typhimurium

Έτος : 2007

Κατάσταση στις : 31 Δεκεμβρίου 2007

Ζωικό είδος : Όρνιθες Gallus gallus

Ασθένεια : Salmonella spp.

Περιοχή	Είδος Σμήνου	Συνολικός Αριθμός Σμηνών	Συνολικός Αριθμός Ζώων	Συνολικός αριθμός σμηνών στο γάλακτο του προγράμματος	Συνολικός αριθμός ζώων στα πλαίσια του προγράμματος	Συνολικός αριθμός σμηνών του υποδληθ ηκαν σε δακτυλ	Αρ. θετικών σμηνών		Αρ. σμηνών του υποδληθ ηκαν	Συνολικός αρ. ζώων που αφάχθηκα ν η Καταστράφηκαν	Ποσότητα Αβγών που Καταστράφηκαν (αριθμός η Kg)	Ποσότητα αβγών που Λιχοτεύτηκα αν στην παραγωγή προϊόντων αβγών(αριθ μός η Kg)
							α1	α2				
Όλη η χώρα	Σμηνά αναπαργωγής	295	1 508 380	295	1 508 380	48	2	0	3	2		

α1= S. Enteritidis,
α2= S. Typhimurium
α3= S. Hadar,
α4= S. Enteritidis, η. S. Typhimurium

Πίνακας 6.2.1. Στρωματοποιημένα στοιχεία για την εποπτεία και τις εργαστηριακές δοκιμές

Έτος :2007 Ασθένεια :Salmonella spp. Ζωικό είδος: Όρνιθες Gallus gallus

Περιγραφή των μικροβιολογικών δοκιμών που διενεργήθηκαν: Για την ανίχνευση και απομόνωση της σαλμονέλλας χρησιμοποιείται η συνιστώμενη από το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς μέθοδος, η οποία περιγράφεται στην τρέχουσα έκδοση του σχεδίου του παραρτήματος Δ του προτύπου ISO 6579 (2002) «Ανίχνευση ειδών σαλμονέλλας σε περιπτώματα ζώων και σε δείγματα του σταδίου της πρωτογενούς παραγωγής»

Περιγραφή των άλλων δοκιμών που διενεργήθηκαν: Ο προσδιορισμός του οροτύπου του απομονωθέντος στελέχους γίνεται σύμφωνα με το σύστημα Kaufmann-White.

Νομός	Δοκιμές ISO 6579		Δοκιμές οροτυποποίησης	
	Αριθμός δειγμάτων που υποβλήθηκαν σε δοκιμή	Αριθμός θετικών δειγμάτων	Αριθμός δειγμάτων που υποβλήθηκαν σε δοκιμή	Αριθμός θετικών δειγμάτων
Αρκαδίας	6	0	0	0
Άρτας	1	0	0	0
Αττικής	8	0	0	0
Βοιωτίας	14	0	0	0
Ευβοίας	20	9	9	9
Θεσσαλονίκης	11	0	0	0
Ιωαννίνων	11	0	0	0
Κορίνθου	1	0	0	0
Πρεβέζης	4	3	3	3
ΣΥΝΟΛΟ	76	12	12	12

6.3 Στοιχεία για τη μόλυνση

Έτος :2007 Ασθένεια :Salmonella spp. Ζωικό είδος: Ορνίθες Gallus gallus

Νομός	Αριθμός μολυσμένων σμηνών	Αριθμός μολυσμένων πτηνών
Αρκαδίας	0	
Άρτας	0	
Αττικής	0	
Βοιωτίας	0	
Ευβοίας	2	18000
Θεσσαλονίκης	0	
Ιωαννίνων	0	
Καρίνθου	0	
Πρεβέζης	3	18000
ΣΥΝΟΛΟ	5	34000

6.5 Στοιχεία για τα προγράμματα εμβολιασμού

Έτος :2007 Ασθένεια :Salmonella spp. Ζωικό είδος: Ορνίθες Gallus gallus

Περιγραφή του εμβολιασμού : Χρησιμοποιούνται ζωντανά ή νεκρά εμβόλια για τη πρόληψη των S. Enteritidis και S. Typhimurium. Τα χρησιμοποιούμενα εμβόλια θα πρέπει να είναι εγκεκριμένα από την αρμόδια αρχή (Ελληνικός Οργανισμός Φαρμάκων).

Περιοχή	Συνολικός αριθμός σημείων που θα εμβολιαστούν	Συνολικός αριθμός αιτηρών που θα εμβολιαστούν	Στόχοι εμβολιαστικού προγράμματος					
			Ν σημείων στο εμβολιαστικό πρόγραμμα	Ν σημείων εμβολιασθέντων	Ν αιτηρών που εμβολιασθέντων	Ν δόσεων εμβολίου που έδωσαν	Ν ενέλικων αιτηρών που έδωσαν εμβόλιο	Ν νεαρών αιτηρών που έδωσαν εμβόλιο
Αν. Αττική	26	120.000	26		81666	245000		81666
Αρκαδία	4	12.600	4					
Βαυλία	8	65.000	8					
Γρεβενά	6	3.600	6					
Δυτ. Αιτκή	19	19.400	19					
Εύβοια	11	90.800	11	7	67261	175000		67261
Ευρέλιο	10	42.800	10					
Θεσ/νίκη	15	86.600	15					
Ιωάννινα	152	886.700	152					
Κυκενθία	7	38.500	7	1		127000		
Ν. Έβρος	4	10.000	4					
Πρέβεζα	4	24.000	4					
Τρίκαλα	5	5.000	5					
Σαλαμίνη	8	44.650	8	1	50000	100000		50000
Χανιά	16	59.500	16					
Σύνολο	295	1.508.380	295			647000		

Πίνακας 7.1.1.1. Αριθμός και προσδιορισμός των δοκιμών

Ασθένεια : *Salmonella* spp. Ζωικό είδος : Σμήνη αναπαραγωγής *Gallus gallus*

Περιοχή	Είδος δοκιμής		Πληθυσμός-Στόχος : Εγγλέα σμήνη αναπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	Είδος δείγματος		Σκοπός : Έλεγχος σαλμονέλλας στα σμήνη αναπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	Αριθμός Περιγραφή: Ζώων	
	Τροποποιητική ISO 6579	Ορατοποίηση στη Στερεοσκοπική		Κάρπασα : 5 ζεύγη μακρυνών σμήνης	Δείγματα στο εκκολαπτήριο : 1 συνθετά δέντρα ζοιάνος		Από την Εκμετάλλευση	Λιπό το εκκολαπτήριο
Αυ. Αιτική	✓	✓	26	✓	✓	✓	52	78
Αρκαδία	✓	✓	4	✓	✓	✓	8	12
Βοιωτία	✓	✓	8	✓	✓	✓	16	24
Γρεβενά	✓	✓	6	✓	✓	✓	12	18
Δυτ. Αιτική	✓	✓	19	✓	✓	✓	38	57
Εύβοια	✓	✓	11	✓	✓	✓	22	33
Ηράκλειο	✓	✓	10	✓	✓	✓	20	30
Θεσπρονίκη	✓	✓	15	✓	✓	✓	30	45
Ιωάννινα	✓	✓	152	✓	✓	✓	304	456
Καρινθία	✓	✓	7	✓	✓	✓	14	21
Ν. Ήβρος	✓	✓	4	✓	✓	✓	8	12
Πρέβεζα	✓	✓	4	✓	✓	✓	8	12
Τρίκαλα	✓	✓	5	✓	✓	✓	10	15
Χαλκιδική	✓	✓	8	✓	✓	✓	16	24
Χανιά	✓	✓	18	✓	✓	✓	32	48
ΣΥΝΟΛΟ			295				590	885

Πίνακας 7.1.3. Στόχοι των δοκιμών σε σμήνη

Έτος : 2009

Κατάσταση :

Ζωικό είδος : όρνιθες αναπαραγωγής Gallus gallus

Ασθένεια : Salmonella spp

Πίνακας:	Είδος σμήνης / αναπαραγωγής	Συνολικός αριθμός σμηνών	Συνολικός αριθμός ζωνών	Συνολικός αριθμός σμηνών που εξετάστηκαν	Συνολικός αριθμός ζωνών που εξετάστηκαν	Αριθμός ζωνών που εξετάστηκαν	Αριθμός σμηνών που εξετάστηκαν	Αριθμός σμηνών που εξετάστηκαν			Αριθμός ζωνών που εξετάστηκαν	Αριθμός ζωνών που εξετάστηκαν	Αριθμός ζωνών που εξετάστηκαν	Αριθμός ζωνών που εξετάστηκαν
								α1	α2	α3				
Αν. Αρτιά	Αναπαραγωγής	76	120 000	49	120 000	26								
Δοκασία	✓	4	12 000	4	12 000	4								
Βοιωτία	✓	8	85 000	8	85 000	8								
Γρεβενά	✓	6	3 000	3	3 000	6								
Δ.Τ. Αίθης	✓	19	19 400	19	19 400	19								
Ευβοία	✓	11	92 000	1	92 000	1								
Γ. ορνίθες φ	✓	10	42 000	0	42 000	0								
Γεωργία	✓	15	88 000	15	88 000	15								
Ιωνανή	✓	152	886 700	152	886 700	152								
Καρδίτσα	✓	7	38 500	7	38 500	7								
Λ. Έβρος	✓	4	10 000	4	10 000	4								
Γαβρία	✓	4	24 000	4	24 000	4								
Τρικλά	✓	5	5 000	5	5 000	5								
Χοκ δικά	✓	8	44 000	8	44 000	8								
Χανό	✓	16	59 500	16	59 500	16								
ΣΥΝΟΛΟ		295	1 909 380	295	1 909 380	295								13,13%

3 υπεροδαιούς S typhimurium (1%) x πλήθος υπεροδαιών σμηνών (295) = 2,95 δηλαδή 3 σμ. / φη
 4 υπεροδαιούς S. Kentucky (3%) x πλήθος υπεροδαιών σμηνών (295) = 8,85 δηλαδή 9 σμην.
 5 μόνο μικράς ηλικίας (1 508 380:295 = 5.113) x αριθμό ζωνών σμηνών S. Enteritidis δηλαδή σμηνών (4) = 5.536
 6 Αριθμός ποζιτιβίων που θα θεταστούν (15.449) x αριθμ παραγωγής ζωνών ανά κοιλιακό (280) = 4.327.800

8. Λεπτομερής ανάλυση του κόστους του προγράμματος(αφορά τις επίσημες δειγματοληψίες)

Δαπάνες που συνδέονται με τα εξής	Προσδιορισμός	Αριθμός μονάδων	Κόστος μονάδας σε ευρώ	Συνολικό ποσό (σε ευρώ)	Ζητείται κοινοτική χρηματοδότηση (ναι/όχι)
1 Δοκιμές					
1.1 Δαπάνες ανάλυσης	Δοκιμή : 180 6579	3.835 ⁷	20	76.700 ⁸	ναι
	Δοκιμή : Οροτυποποίηση	152 ⁹	30	4.560 ¹⁰	ναι
1.2 Δαπάνες δειγματοληψίας	Αναλώσιμα υλικά για τη συλλογή των δειγμάτων από την εκμετάλλευση	2.950 ¹¹	7,5	22.125 ¹²	ναι
	Αναλώσιμα υλικά για τη συλλογή των δειγμάτων από το εκκολαπτήριο	885 ¹³	1	885 ¹⁴	ναι
1.3 Άλλες δαπάνες	Δοκιμή αντιμικροβιακής ευαισθησίας	100	9	900	ναι
2. Εμβολιασμός ή θεραπεία	Αδρανικοποιημένα εμβόλια κατά των S enteritidis/typhimurium	3.017 φιαλίδια των 1000 δόσεων ¹⁵	90,55	291.291	ναι
2.1 Αγορά του εμβολίου ή της θεραπείας					
2.2 Δαπάνες διανομής					

(συνεχίζεται)

⁷ αριθμός σμηνών (295) x συχνότητα επίσημων ελέγχων στην εκμετάλλευση (2) x πλήθος λαμβανομένων σύνθετων δειγμάτων (5) + αριθμός σμηνών (295) x συχνότητα επίσημων ελέγχων στο εκκολαπτήριο (3) x πλήθος λαμβανομένων σύνθετων δειγμάτων (1)=3835

⁸ αριθμός μονάδων δοκιμών (3.835) x τιμή μονάδας (20 ευρώ) =76.700 ευρώ

⁹ αριθμός μονάδων βακτηριολογικών δοκιμών (3.835) x σημερινό επιπολασμό (3,97%)=152

¹⁰ αριθμός μονάδων δοκιμών οροτυποποίησης (152) x τιμή μονάδας (30 ευρώ) = 4.560 ευρώ.

¹¹ αριθμός σετ που χρησιμοποιούνται ανά δειγματοληψία στην εκμετάλλευση (5) x συχνότητα δειγματοληψιών ανά σμήνος στην εκμετάλλευση (2) x πλήθος σμηνών (295) = 2950

¹² σύνολο σετ για δειγματοληψία από την εκμετάλλευση (2950) x τιμή μονάδας (7.5 ευρώ) = 22.125 ευρώ

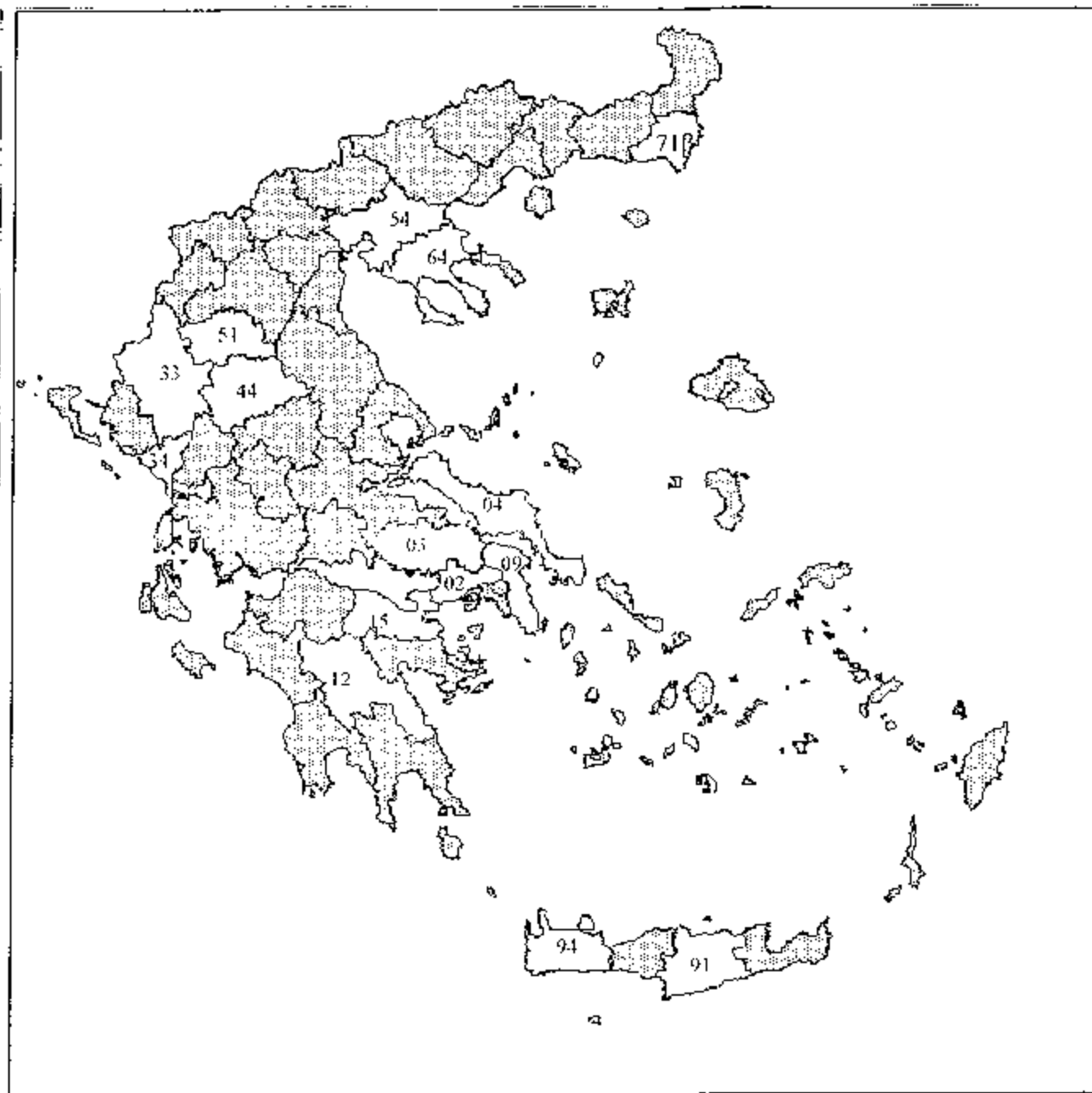
¹³ αριθμός σετ που χρησιμοποιούνται ανά δειγματοληψία στο εκκολαπτήριο (1) x συχνότητα δειγματοληψιών ανά σμήνος στο εκκολαπτήριο (3) x πλήθος σμηνών (295) = 885

¹⁴ σύνολο σετ για δειγματοληψία (885) x τιμή μονάδας (1 ευρώ) = 885 ευρώ.

¹⁵ 1 φιαλίδιο των 1000 δόσεων καλύπτει τον πλήρη εμβολιασμό 500 πτηνών. Επομένως, αν εμβολιαστεί το σύνολο των ορνιθων αναπαραγωγής, δηλαδή 1.508.380 όρνιθες, χρειαζόμαστε 3.017 φιαλίδια των 1000 δόσεων.

ΧΑΡΤΗΣ 1

ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	09	ΕΥΒΟΙΑ	04	Ν. ΕΒΡΟΣ	71B
ΑΡΚΑΔΙΑ	12	ΗΠΕΡΑΧΩΟ	91	ΙΠΠΩΝΙΣΣΑ	64
ΒΟΙΩΤΙΑ	03	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	54	ΤΡΙΚΑΛΑ	64
ΕΠΕΙΡΩΤΑ	51	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	33	ΝΑΚΥΔΑΚΗ	64
ΑΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	03	ΚΟΡΙΝΘΙΑ	15	ΧΑΝΙΑ	94

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF RURAL DEVELOPMENT
AND FOOD
GENERAL VETERINARY DIRECTORATE
DIRECTORATE OF ANIMAL HEALTH
DEPT. OF ZOOSES
Resp.: M. Tzani
ADRS: 2, Acharnon str., 10176 Athens, GREECE
Tel.: 0030-210- 2125727 Fax: 0030-1- 8252614
e-mail: ka6u041@minagric.gr

Athens, 23 April 2008

Prof.No: 258759
TO: European Commission
Health & Consumer Protection
Directorate - General
ATTN: Mrs. Sarolta Idei
European Commission-DG SANCO
Unit Veterinary control programmes
1049 Belgium-Rue Belliard 232 8/63
Brussels

SUBJECT: Submission of 2008 Greek Salmonella Control Co-financed Programme in Flocks of Laying Hens.

Please find attached the Greek Salmonella Control Programme in Flocks of Laying Hens.

Vasilios Batziliotis

GENERAL DIRECTOR

Πρόγραμμα για τον έλεγχο της Σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.

1. Ταυτότητα του προγράμματος

Κράτος μέλος: Ελλάδα

Ασθένεια : Σαλμονέλλωση (ζωνοσογόνος σαλμονέλλα και οι παθογόνοι παράγοντές της)

Έτος εφαρμογής: 2009

Στοιχεία αναφοράς του παρόντος εγγράφου:

Αρμόδιος επικοινωνίας : Τζανή Μυρσίνη

Τηλέφωνο : +302102125727

Φαξ : +302108252614

e-mail : ka6u041@minagric. gr

Ημερομηνία αποστολής στην Επιτροπή: Αθήνα, Απριλίου 2008

2. Ιστορικά στοιχεία για την επιδημιολογική εξέλιξη της ασθένειας :

Με τα Π.Δ 83/1982, 43/1986, 448/1990, 224/1998 και 211/1992, η Ελλάδα εφαρμόζει πρόγραμμα παρακολούθησης των σαλμονελλών και λήψης μέτρων στην περίπτωση *S. Pullorum*, *S. Gallinarum*.

Από το 1994 με βάση το Π.Δ 402/1994 (Α224) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/117/ ΕΟΚ του Συμβουλίου εφαρμόζεται πρόγραμμα ελέγχου των *S. Enteritidis*/*Typhimurium* στα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*. Το πρόγραμμα αυτό βασίζεται στην εφαρμογή δοκιμών για την ανίχνευση των θετικών στη *Salmonella* spp σμηνών και τη θανάτωση των θετικών στη *S. Enteritidis*/*Typhimurium*

σμηνών. Τα δείγματα αποστέλλονται στα κατά τόπους Κτηνιατρικά Εργαστήρια και τα θετικά εξ αυτών για ταυτοποίηση στο Κτηνιατρικό Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας.

Κατά το 2004 σε εφαρμογή της κοινοτικής απόφασης 2004/665/ΕΚ «Σχετικά με μια βασική μελέτη για τον επιπολασμό της *Salmonella* σε σμήνη ωοπαραγωγής του *Gallus gallus*», εξετάστηκαν 245 από τα 353 υπάρχοντα σμήνη ωοπαραγωγής, τα οποία ήταν σε φάση παραγωγής και βρέθηκαν θετικά στη σαλμονέλλα 97 σμήνη. Κατά την ταυτοποίηση των θετικών δειγμάτων ανευρέθηκαν θετικά στη *S. Typhimurium* 10 σμήνη και στη *S. Enteritidis* 48 σμήνη.

Ο επιπολασμός της *Salmonella* spp στα ενήλικα σμήνη ωοπαραγωγής ήταν 55,42% και ο επιπολασμός των *S. enteritidis/typhimurium* ήταν 22,4%.

Από 1 Ιανουαρίου 2008, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, αρχίζει η εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* της Ελλάδας.

3. Περιγραφή του προγράμματος που υποβλήθηκε :

Σκοπός και διάρκεια του προγράμματος

Το παρόν πρόγραμμα για τον έλεγχο της σαλμονέλλας στα σμήνη ωοπαραγωγής υποβάλλεται στο πλαίσιο του άρθρου 5 του κανονισμού (Ε.Κ.) 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 της Επιτροπής της 31ης Ιουλίου 2006 και του κανονισμού (ΕΚ) 1177/2006 της Επιτροπής της 1^{ης} Αυγούστου 2006.

Σκοπός του προγράμματος είναι η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων σαλμονέλλας : *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Typhimurium*, σε ενήλικα σμήνη ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* αποτελούμενα από τουλάχιστον 1000 πτηνά σε επίπεδο τουλάχιστον 15,68% κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του προγράμματος (έτος

2008), 12,58% κατά το δεύτερο έτος εφαρμογής του (έτος 2009) και 10,07% κατά το τρίτο έτος εφαρμογής αυτού (έτος 2010).

Ο πρώτος στόχος πρέπει να έχει επιτευχθεί το 2008, βάσει της παρακολούθησης που έχει ξεκινήσει στις αρχές του εν λόγω έτους.

Όσον αφορά το στόχο του 2008, τα αποτελέσματα της βασικής μελέτης που είχε διενεργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 της απόφασης 2004/665/ΕΚ, θα χρησιμοποιηθούν ως σημείο αναφοράς.

Ένα σμήνος θεωρείται ότι είναι θετικό στη σαλμονέλλα, σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί εργαστηριακά η παρουσία ενός από τους παραπάνω οροτύπους σαλμονέλλας, τουλάχιστον σε ένα από τα δείγματα που έχουν ληφθεί.

Η διάρκεια του προγράμματος, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος είναι τριετής (έναρξη το έτος 2008, λήξη το έτος 2010). Το πρόγραμμα θα προσαρμόζεται σύμφωνα με τις κοινοτικές απαιτήσεις.

3. Πληθυσμός στόχος και γεωγραφική περιοχή εφαρμογής αυτού.

Ο πληθυσμός στόχος είναι όλα τα σμήνη ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*. Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή υπάρχουν 408 εκμεταλλεύσεις ωοπαραγωγής, οι οποίες διαθέτουν συνολικά 677 σμήνη.

Όλα τα πτηνά ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* εισέρχονται στις εκμεταλλεύσεις ωοπαραγωγής της Ελλάδας σαν νεοσσοί μιας ημέρας, διατηρούνται στη φάση ωοτοκίας για 12 μήνες και σφάζονται σε ηλικία 68-70 εβδομάδων.

Οι παραπάνω νεοσσοί μπορεί να προέρχονται :

Είτε από ελληνικά εκκολαπτήρια και από ελληνικά πατρογονικά σμήνη.

Είτε από ελληνικά εκκολαπτήρια και από πατρογονικά σμήνη του εξωτερικού.

Είτε από εκκολαπτήρια του εξωτερικού και από πατρογονικά σμήνη του εξωτερικού.

Η τελευταία περίπτωση αποτελεί ένα πολύ μικρό ποσοστό των νεοσσών μιας ημέρας που τοποθετούνται στις εκμεταλλεύσεις ωοπαραγωγής της Ελλάδος.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εκμεταλλεύσεων σμηνών ωοπαραγωγής είναι εντατικής εκτροφής, τα σμήνη διατηρούνται συνήθως σε κλειστούς θαλάμους, σε κλωβοστοιχίες και εφαρμόζεται αυστηρός διαχωρισμός των διαφορετικών ηλικιακών μονάδων.

Υπάρχει εντούτοις και ένα μικρό ποσοστό επιδαπέδων εκτροφών, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ελευθέρως βοσκής ή αχυρώνα.

Η γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του παραπάνω προγράμματος είναι όλοι οι νομοί της χώρας, στους οποίους δραστηριοποιούνται εκμεταλλεύσεις σμηνών ωοπαραγωγής του είδους Gallus gallus.

Στον πίνακα 1 απεικονίζονται οι νομοί της Ελλάδας στους οποίους υπάρχουν οι παραπάνω εκμεταλλεύσεις, καθώς και ο ακριβής αριθμός των εκμεταλλεύσεων, των σμηνών ωοπαραγωγής και των πτηνών ωοπαραγωγής σε καθέναν από αυτούς.

Τα κυριότερα μέτρα που θα εφαρμοστούν για την επίτευξη του στόχου του προγράμματος είναι :

1. ο έλεγχος και η θανάτωση ή σφαγή και περαιτέρω θερμική επεξεργασία των θετικών στους οροτύπους *S. enteritidis/typhimurium* σμηνών,
2. η καταστροφή ή θερμική επεξεργασία των παραγόμενων αυγών των παραπάνω σμηνών και
3. ο υποχρεωτικός εμβολιασμός με εμβόλια που περιέχουν τον ορότυπο *S. enteritidis*.

4. Μέτρα του προγράμματος που υποβλήθηκε

4.1. Περίληψη των μέτρων στο πλαίσιο του προγράμματος

Διάρκεια του προγράμματος: 3 έτη

Πρώτο έτος: 2008

Τελευταίο έτος: 2010

√	Έλεγχος	Εκρίζωση
√	Δοκιμή	Δοκιμή

√	Σφαγή θετικών ζώων	Σφαγή θετικών ζώων
√	Θανάτωση θετικών ζώων	Θανάτωση θετικών ζώων
√	Εμβολιασμός	Εκτεταμένη σφαγή ή θανάτωση
	Θεραπεία	
√	Διάθεση των προϊόντων	Διάθεση των προϊόντων
	Επιτήρηση ή παρακολούθηση	
√	Άλλα Μέτρα	

Άλλα μέτρα για την επίτευξη του στόχου του προγράμματος είναι :

A. η ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισόδου της σαλμονέλλας στην εκμετάλλευση ωοπαραγωγής.

B. η λήψη μέτρων μέσα στην εκμετάλλευση που αφορούν :

B1 τις υγειονομικές προϋποθέσεις ίδρυσης των επιχειρήσεων ωοπαραγωγής σε συμμόρφωση με το Π.Δ (224/1998 (Α 175).), όσον αφορά τις απαιτούμενες αποστάσεις των εκμεταλλεύσεων αυτών από τις επιχειρήσεις αναπαραγωγής.

B2 τα μέτρα βιοασφάλειας

B3 τη διενέργεια υποχρεωτικού εμβολιασμού.

A. Η ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισόδου της σαλμονέλλας μέσα στην επιχείρηση ωοπαραγωγής επιτυγχάνεται :

- **Με την είσοδο** στην εκμετάλλευση νεοσσών μιας ημέρας που είναι επιβεβαιωμένα απαλλαγμένοι σαλμονέλλωσης και συνοδεύονται από τα απαραίτητα υγειονομικά πιστοποιητικά.
- Με τη χρήση ζωοτροφών που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) 183/2005 σχετικά με την υγιεινή των ζωοτροφών.

B. Μέτρα πρόληψης στην εκμετάλλευση

B1 Υγειονομικές προϋποθέσεις ίδρυσης της εκμετάλλευσης ωοπαραγωγής

Προκειμένου να γίνει **αδειοδότηση** των εκμεταλλεύσεων πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Π.Δ 224/1998 (Α 175), δηλαδή αυτές πρέπει : να βρίσκονται σε απόσταση τουλάχιστον 300 μέτρων από επιχειρήσεις πουλερικών αναπαραγωγής, εκκολαπτήρια και φυραματοποιεία, τουλάχιστον 1000 μέτρων από σφαγεία, εγκαταστάσεις επεξεργασίας κόπρου και αποβλήτων χαμηλού ή υψηλού κινδύνου

B2 Τα μέτρα βιοασφάλειας συνίστανται :

- **Στον επαρκή διαχωρισμό** των θαλάμων της εκμετάλλευσης.
- **Στη χρησιμοποίηση διαφορετικού εργατικού προσωπικού** για κάθε θάλαμο ή του ίδιου αν δεν επαρκεί ο αριθμός τους, αλλά με τη δέσμευση να χρησιμοποιούν διαφορετικά ενδύματα και να αλλάζουν ποδονάρια από θάλαμο σε θάλαμο.
- **Στην αποτροπή εισόδου** μέσα στην εκμετάλλευση άλλων ειδών ζώων.
- **Στην αποτροπή εισόδου στην εκμετάλλευση επισκεπτών** που δεν έχουν κάποιο ειδικό λόγο να παρευρίσκονται στην εκμετάλλευση.
- **Στην τοποθέτηση λεκανών απολύμανσης στις εισόδους και εξόδους των θαλάμων** και της εκμετάλλευσης για τα οχήματα και για τα υποδήματα ατόμων που κυκλοφορούν στη μονάδα.
- **Στην προστασία των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ωοπαραγωγής από την εισβολή τρωκτικών , αγρίων πτηνών, και εντόμων** με την τοποθέτηση σιτών στα παράθυρα των θαλάμων, τη διενέργεια μυοκτονιών και απεντομώσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα, με τη χρήση κατάλληλων προϊόντων.
- **Στην απολύμανση όλων των εισερχόμενων οχημάτων** με τη χρήση κατάλληλων προϊόντων.

- Στην υδροδότηση της επιχείρησης με νερό που προέρχεται από το δίκτυο ύδρευσης. Σε περίπτωση που αυτή υδροδοτείται με νερό άντλησης, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η καταλληλότητά του για χρήση και να γίνεται περιοδικά μικροβιολογικός έλεγχος αυτού.

B3. Εμβολιασμός των σμηνών ωοπαραγωγής

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1177/2006 της Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο επιπολασμός είναι ανώτερος του 10%, προγράμματα εμβολιασμού κατά της *Salmonella enteritidis* που μειώνουν την εξάπλωση και τη μόλυνση των αυγών θα εφαρμόζονται τουλάχιστον κατά την περίοδο εκτροφής σε όλες τις ωοτόκες όρνιθες το αργότερο από την 1^η Ιανουαρίου 2008.

Η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μπορεί να χορηγεί σε μία εκμετάλλευση παρέκκλιση από την εν λόγω διάταξη εάν :

- Είναι ικανοποιημένη με τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται στην εκμετάλλευση εκτροφής και στην εκμετάλλευση ωοπαραγωγής και
- Έχει αποδειχθεί η απουσία *Salmonella enteritidis* στην εκμετάλλευση εκτροφής και παραγωγής κατά την περίοδο 12 μηνών πριν την άφιξη των ζώων.

Τα ζώντα εμβόλια σαλμονέλλας δεν χρησιμοποιούνται αν ο κατασκευαστής δεν παρέχει κατάλληλη μέθοδο για το βακτηριολογικό διαχωρισμό των στελεχών σαλμονέλλας άγριου τύπου από τα στελέχη του εμβολίου.

Τα ζώντα εμβόλια σαλμονέλλας δεν χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος ελέγχου στις ωοτόκες όρνιθες κατά την ωοπαραγωγή ,εκτός εάν έχει καταδειχθεί η ασφάλεια της χρήσης και τα εμβόλια είναι εγκεκριμένα για τέτοιο σκοπό σύμφωνα με την οδηγία 2001/82ΕΚ.

Το χρησιμοποιούμενο εμβόλιο θα είναι εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή (Ελληνικός Οργανισμός Φαρμάκων) και θα χορηγείται σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του κατασκευαστή.

Στα συνοδευτικά έγγραφα των δειγμάτων που αποστέλλονται στα κτηνιατρικά εργαστήρια, αναφέρεται υποχρεωτικά αν τα δείγματα προέρχονται από εμβολιασμένα ή μη σμήνη και αναγράφεται ο τύπος του εμβολίου).

4.2. Ορισμός της κεντρικής αρχής η οποία θα εποπτεύει και θα συντονίζει τις αρμόδιες για την εφαρμογή του προγράμματος υπηρεσίες :

Αρμόδιοι Φορείς για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις εκμεταλλεύσεις ωοπααραγωγής είναι :

1. το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. οι Κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων,
3. τα 2 Κέντρα Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και τα Κρατικά Κτηνιατρικά Εργαστήρια Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Λάρισας και Τρίπολης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Το Κτηνιατρικό Εργαστήριο της Χαλκίδας που είναι το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Σαλμονέλλα.
5. Οι υπεύθυνοι των εκμεταλλεύσεων ωοπααραγωγής του είδους *Gallus gallus*.

1. Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων , της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

- είναι η αρμόδια αρχή σε κεντρικό επίπεδο για τη θέσπιση των μέτρων εφαρμογής του προγράμματος και τον συντονισμό όλων των αρμοδίων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του , σε όλη τη χώρα.
- καθορίζει τις αρμοδιότητες των αρμοδίων αρχών και των φορέων εφαρμογής του προγράμματος.
- παρέχει κατάλληλες οδηγίες και διευκρινίσεις προς τις υπηρεσίες και φορείς εφαρμογής του προγράμματος με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους.

- συλλέγει στοιχεία και αξιολογεί τα αποτελέσματα του προγράμματος , ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και συμμετέχει σε ομάδες εργασίας της παραπάνω Επιτροπής.

2. Οι Κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων είναι επιφορτισμένες με την διενέργεια των επίσημων ελέγχων στις εκμεταλλεύσεις ωοπαραγωγής. Οι επίσημοι έλεγχοι περιλαμβάνουν τον έλεγχο της σωστής εφαρμογής του προγράμματος από τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων, τη διενέργεια των επίσημων δειγματοληψιών, τη λήψη των απαραίτητων μέτρων στην περίπτωση θετικών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση της αρμόδιας Κεντρικής Αρχής.

3 Τα Κτηνιατρικά Έργαστήρια και τα Κέντρα Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης είναι αρμόδια για τη παραλαβή των αποστελλομένων δειγμάτων από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές γεωγραφικής αρμοδιότητάς τους και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση της σαλμονέλλας. Επίσης είναι αρμόδια για την αποστολή των θετικών στη σαλμονέλλωση καλλιεργειών στο Εθνικό Έργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών στη Χαλκίδα.

4. Το Εθνικό Έργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών της Χαλκίδας είναι αρμόδιο για :

- i) την οροτυποποίηση των θετικών για τη σαλμονέλλωση καλλιεργειών που του αποστέλλονται από τα άλλα κρατικά και ιδιωτικά Κτηνιατρικά Έργαστήρια και την άμεση αποστολή των αποτελεσμάτων οροτυποποίησης στους φορείς που του αποστέλλουν τις καλλιέργειες σαλμονελλών.
- ii) την παραλαβή των αποστελλομένων δειγμάτων από τις κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων γεωγραφικής αρμοδιότητάς του και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση και οροτυποποίηση της σαλμονέλλας.
- iii) την παροχή επιστημονικής στήριξης στην αρμόδια κεντρική αρχή, την αξιολογηση των αποτελεσμάτων και την κοινοποίηση των στοιχείων και των αποτελεσμάτων στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

- iv) τη συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα.
  - v) τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων και στα εργαστήρια διάγνωσης σαλμονελλών.
  - vi) την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομής στην αρμόδια κεντρική αρχή για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων ελέγχου της Σαλμονέλλας.
  - vii) την παρακολούθηση από κοντά των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της σαλμονέλλας.
  - viii) την ενημέρωση, κατά περίπτωση, του κοινοτικού εργαστηρίου αναφοράς για θέματα σχετικά με τα στελέχη του εμβολίου σαλμονέλλας και άλλες ειδικές μεθόδους ελέγχου.
- vi) τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που καθορίζονται σε κάθε εργαστήριο διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα. Για το σκοπό αυτό:
- Οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test).
  - Διατηρεί απομονώματα των σαλμονελλών για 2 έτη και είναι αρμόδιο για την προαιρετική διενέργεια φαγοτυπίας και δοκιμής αντιμικροβιακής ευαισθησίας στα θετικά δείγματα.
  - Συνεργάζεται με τα άλλα εθνικά εργαστήρια της χώρας που ασχολούνται με την απομόνωση των σαλμονελλών που προσβάλλουν τον άνθρωπο.
  - Διοργανώνει, ενδεχομένως, μαθήματα κατάρτισης για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα μας.

5. Το μέρος του προγράμματος που αφορά τις δειγματοληψίες με πρωτοβουλία του υπευθύνου των εκμεταλλεύσεων ωοπαράγωγής, διεξάγεται από τους υπευθύνους των εκμεταλλεύσεων ωοπαράγωγής του είδους *Gallus gallus*, οι οποίοι είναι αρμόδιοι να πραγματοποιούν τις δειγματοληψίες και τους εργαστηριακούς ελέγχους σε ιδιωτικά κτηνιατρικά εργαστήρια, να τηρούν τα αρχεία των αποτελεσμάτων τα οποία υποχρεούνται να έχουν στη διάθεση των αρμοδίων αρχών ελέγχου, καθώς και να ειδοποιούν άμεσα τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε

κάθε θετικό εύρημα που αφορά τους δύο (2) ορότυπους της Σαλμονέλλας του προγράμματος.

4.3. Περιγραφή και οριοθέτηση των γεωγραφικών και διοικητικών περιοχών στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστεί το πρόγραμμα :

Η Ελλάδα διαιρείται σε 54 διοικητικές περιοχές (νομοί). Το πρόγραμμα για τον έλεγχο της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής θα εφαρμοστεί στους 38 νομούς που φαίνονται στον πίνακα 1 και στο χάρτη 1, στους οποίους και υπάρχουν τέτοια σμήνη.

4.4. Μέτρα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος

4.4.1. Μέτρα που εφαρμόζονται για την εγγραφή των εκμεταλλεύσεων:

Όλες οι επιχειρήσεις ωοπαραγωγής οφείλουν να είναι εγκεκριμένες και καταγεγραμμένες σύμφωνα με το Π.Δ 216/2003 (Α 181) .

Στην απόφαση εφαρμοστικών μέτρων προβλέπεται η τήρηση αρχείου και μηχανογραφημένου συστήματος στις εκμεταλλεύσεις σμηνών ωοπαραγωγής, όπου καταγράφονται όλες οι πληροφορίες υγειονομικού ενδιαφέροντος. Στο παραπάνω αρχείο επιβάλλεται να καταγράφονται λεπτομερώς τα στοιχεία του παρόντος προγράμματος , οι εμβολιασμοί και οι θεραπείες.

4.4.2. Μέτρα που εφαρμόζονται για την ταυτοποίηση των ζώων :

Δεν εφαρμόζεται σήμανση στα είδη Gallus gallus.

4.4.3. Μέτρα που εφαρμόζονται για την κοινοποίηση της ασθένειας:

1. Στην περίπτωση της δειγματοληψίας με πρωτοβουλία του υπευθύνου των εκμεταλλεύσεων εάν απομονωθεί σαλμονέλλα από δείγματα κοπράνων στην

εκμετάλλευση ωσπααραγωγής, τόσο ο ίδιος ο υπεύθυνος επιχείρησης όσο και ο υπεύθυνος του εργαστηρίου είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν το θετικό αποτέλεσμα στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

2. Στην περίπτωση του επίσημου ελέγχου και εφόσον το αποτέλεσμα του εργαστηρίου είναι θετικό στη σαλμονέλλα, ο υπεύθυνος του εργαστηρίου πρέπει να ενημερώνει την αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

Στην περίπτωση κατά την οποία απομονωθούν ο ένας ή οι δύο (2) ορότυποι που καλύπτονται από το πρόγραμμα, τότε θα λαμβάνονται τα μέτρα της παραγράφου 4.4.4.

Η κοινοποίηση των θετικών κρουσμάτων στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων θα γίνεται τόσο από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, όσο και από το Εργαστήριο Αναφοράς της Χαλκίδας .

4.4.4. Μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος :

Στην απόφαση των εφαρμοστικών μέτρων προβλέπεται η λήψη των παρακάτω μέτρων σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος :

Αν ύστερα από την εξέταση που διενεργείται τόσο κατά τους ελέγχους με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, όσο και κατά τους επίσημους ελέγχους, επιβεβαιωθεί η παρουσία σε ένα σμήνος ορνίθων ωσπααραγωγής κάποιου από τους δύο (2) ορότυπους που περιλαμβάνει το πρόγραμμα, τότε :

Α. στο 20% των θετικών σμηνών του δεύτερου έτους εφαρμογής του προγράμματος (2009) λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα :

- 1) Κανένα πτηνό του σμήνους δεν επιτρέπεται να εγκαταλείψει τον εν λόγω θάλαμο, εκτός αν η νομαρχιακού επιπέδου κτηνιατρική αρχή το επιτρέψει, προκειμένου να θανατωθεί και να καταστραφεί υπό έλεγχο ή προκειμένου να θανατωθεί σε σφαγείο που ορίζεται από τη νομαρχιακού επιπέδου κτηνιατρική αρχή σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

- 2) Τα παραγόμενα αυγά που προέρχονται από το εν λόγω σμήνος πρέπει είτε να καταστρέφονται, είτε μετά από κατάλληλη σήμανση, να μεταφέρονται, υπό έλεγχο, προς εγκατάσταση εγκεκριμένη για την επεξεργασία προϊόντων αυγών, προκειμένου να υποστούν θερμική επεξεργασία η οποία να εγγυάται την εξάλειψη της σαλμονέλλας, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.
  - 3) Όλα τα πουλερικά του σμήνους σφάζονται ή καταστρέφονται έτσι ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο ο κίνδυνος της εξάπλωσης της σαλμονέλλας. Η σφαγή διεξάγεται σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Τα προϊόντα που προέρχονται από αυτά τα πτηνά μπορούν να διατίθενται στην αγορά προς ανθρώπινη κατανάλωση, μετά από θερμική επεξεργασία, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Εάν δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, τα προϊόντα αυτά πρέπει να χρησιμοποιούνται ή να διατίθενται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3^{ης} Οκτωβρίου 2002, για τον καθορισμό των υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για την κατανάλωση από τον άνθρωπο.
  - 4) Μετά την απομάκρυνση των μολυσμένων σμηνών οι θάλαμοι καθαρίζονται και απολυμαίνονται αποτελεσματικά. Η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου).
  - 5) Η επαναπληθυσμός των επιχειρήσεων γίνεται με πουλερικά που έχουν ελεγχθεί για τους δύο (2) ορότυπους σαλμονέλλας του προγράμματος με αρνητικά αποτελέσματα.
  - 6) Η επανεισαγωγή πουλερικών γίνεται μετά την παρέλευση 21 ημερών από τη διαδικασία απομάκρυνσης των μολυσμένων σμηνών, αυγών, στρωμνής και οποιονδήποτε άλλων προϊόντων μπορούν να μεταδώσουν τη νόσο και την ολοκλήρωση των προκαταρκτικών διαδικασιών καθαρισμού και απολύμανσης.
- B. Για το υπόλοιπο 80% των θετικών σμηνών του πρώτου έτους εφαρμογής του προγράμματος, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα :

1. Κανένα πτηνό του σμήνους δεν επιτρέπεται να εγκαταλείψει το εν λόγω κτίριο, εκτός αν η νομαρχιακού επιπέδου κτηνιατρική αρχή το επιτρέψει, προκειμένου να θανατωθεί και να καταστραφεί υπό έλεγχο ή προκειμένου να θανατωθεί σε σφαγείο που ορίζεται από τη νομαρχιακού επιπέδου κτηνιατρική αρχή σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.
2. Τα παραγόμενα αυγά που προέρχονται από το εν λόγω σμήνος πρέπει είτε να καταστρέφονται, είτε μετά από κατάλληλη σήμανση, να μεταφέρονται, υπό έλεγχο, προς εγκατάσταση εγκεκριμένη για την επεξεργασία προϊόντων αυγών, προκειμένου να υποστούν θερμική επεξεργασία η οποία να εγγυάται την εξάλειψη της σαλμονέλλας, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.
3. Μετά την απομάκρυνση των μολυσμένων σμηνών οι χώροι καθαρίζονται και απολυμαίνονται αποτελεσματικά. Η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.
4. Η επαναπληθυσμός των επιχειρήσεων γίνεται με πουλερικά που έχουν ελεγχθεί για τους δύο (2) ορότυπους σαλμονέλλας του προγράμματος με αρνητικά αποτελέσματα.
5. Η επανεισαγωγή πουλερικών δεν επιτρέπεται πριν την παρέλευση 21 ημερών από τη διαδικασία απομάκρυνσης των μολυσμένων σμηνών, αυγών ,στρωμνής και οποιονδήποτε άλλων προϊόντων μπορούν να μεταδώσουν τη νόσο και την ολοκλήρωση των προκαταρκτικών διαδικασιών καθαρισμού και απολύμανσης
6. Στα μολυσμένα σμήνη απαγορεύεται η εφαρμογή οποιουδήποτε θεραπευτικού σχήματος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1177/2006 .

Γ. Σε περίπτωση που πρόκειται να δοθεί στο σμήνος αντιβιοτική θεραπεία για οποιοδήποτε άλλο μικροβιακό παράγοντα πέραν της σαλμονέλλας, πριν τη χορήγηση της θεραπείας θα πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως η αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή για τους λόγους που απαιτείται η θεραπεία στο συγκεκριμένο σμήνος, καθώς και για τη διάρκειά της και το θεραπευτικό σχήμα, ώστε μετά από έγκριση της αρμόδιας τοπικής κτηνιατρικής αρχής να επιτρέπεται η χρήση από τον υπεύθυνο της επιχείρησης των συγκεκριμένων αντιμικροβιακών.

4.4.5. Μέτρα που εφαρμόζονται για τους διάφορους χαρακτηρισμούς ζώων και κοπαδιών:

Στην απόφαση των εφαρμοστικών μέτρων προβλέπεται ο χαρακτηρισμός των θετικών σμηνών και των πουλερικών τους.

4.4.6. Διαδικασίες ελέγχου και ειδικότερα κανόνες για τη μετακίνηση ζώων που μπορούν να πληγούν ή να μολυνθούν από την εν λόγω ασθένεια και τακτική επιθεώρηση των εκάστοτε εκμεταλλεύσεων ή περιοχών:

1. Κατά την εισαγωγή πουλερικών ωοπαραγωγής του είδους Gallus gallus από τρίτες χώρες ή στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου ,πρέπει να πληρούνται οι υγειονομικές απαιτήσεις που καθορίζονται με την Οδηγία 90/539/ΕΟΚ (η οποία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο με το Π.Δ 211/1992 (Α 100)) , με τα άρθρα 9 και 10 του καν. (ΕΚ) αριθμ.2160/2003 και να συνοδεύονται τα πουλερικά από τα προβλεπόμενα υγειονομικά πιστοποιητικά.
2. Κατά τις περιπτώσεις διακίνησης πουλερικών ωοπαραγωγής στο εσωτερικό της χώρας, πρέπει τα σμήνη αναπαραγωγής προέλευσής τους να έχουν ελεγχθεί με αρνητικά αποτελέσματα για τους δύο (2) ορότυπους σαλμονέλλας του παρόντος προγράμματος.
3. Τα σμήνη ωοπαραγωγής του είδους Gallus gallus, μετά το τέλος της παραγωγικής περιόδου σφάζονται υποχρεωτικά σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.

Η τακτική επιθεώρηση των επιχειρήσεων ωοπαραγωγής γίνεται από τους επίσημους κτηνιάτρους των Κτηνιατρικών Αρχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων , όπου αυτές ανήκουν με τη συχνότητα και τον τρόπο που περιγράφονται στο σημείο 4.4.7.

4.4.7. Μέτρα που εφαρμόζονται για τον έλεγχο (δοκιμή, εμβολιασμός, ...) της ασθένειας:

Η απόφαση εφαρμοστικών μέτρων προβλέπει το πλαίσιο δειγματοληψίας σύμφωνα με το οποίο διενεργούνται τόσο οι έλεγχοι που γίνονται με πρωτοβουλία του υπεύθυνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, όσο και οι επίσημοι έλεγχοι που πραγματοποιούνται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Το παραπάνω πλαίσιο δειγματοληψίας απεικονίζεται στον πίνακα 2 και περιλαμβάνει :

A. Αριθμός και τύπος δειγμάτων που λαμβάνονται κατά την δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

Ο υπεύθυνος της εκμετάλλευσης υποχρεούται να προβαίνει σε δειγματοληψία στις παρακάτω φάσεις :

A1. Στα σμήνη εκτροφής η δειγματοληψία πρέπει να γίνεται :

1) στους νεοσσούς μιας ημέρας: λαμβάνονται δείγματα από την εσωτερική επένδυση των κουτιών εντός των οποίων παραδίδονται οι νεοσσοί στην εκμετάλλευση ωοπαραγωγής και από τα πτώματα των νεοσσών που είναι νεκροί κατά την άφιξη (πάνω από 10 νεοσσοί και τουλάχιστον 20 για σμήνος που έχει πάνω από 500 νεοσσούς).

2) 2 εβδομάδες πριν τη μετάβαση στη φάση ωοτοκίας ή τη μονάδα ωοτοκίας, στην εκμετάλλευση.

Στην περίπτωση 2) λαμβάνονται δύο ζεύγη μάκτρων για μπότες ή «καλτσών», χωρίς να αλλαχθούν τα καλύμματα μπότων που φοριούνται κάτω από τα μάκτρα για μπότες. Με κάθε ζεύγος θα γίνονται 100 βήματα από διάφορα σημεία του θαλάμου και η περιδιάβαση των χώρων θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο, ώστε να λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά δείγματα όλων των μερών της εγκατάστασης. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία στον επιλεγθέντα θάλαμο, τα μάκτρα πρέπει να αφαιρούνται προσεκτικά, ώστε να μην αποκολληθούν τα υλικά που έχουν προσκολληθεί σε αυτά.

Τα δείγματα πρέπει να επισημαίνονται και να καταγράφονται κατάλληλα (ημερομηνία, τύπος δείγματος, κωδικός αριθμός σμήνους).

A2. Στα ενήλικα σμήνη ωοπαραγωγής δειγματοληψία πρέπει να γίνεται κάθε 15 εβδομάδες κατά την περίοδο της ωοτοκίας στην εκμετάλλευση. Η πρώτη δειγματοληψία διενεργείται σε ηλικία 24 ± 2 εβδομάδων και το πρωτόκολλο δειγματοληψίας είναι το ίδιο με αυτό της επίσημης αρχής που αναφέρεται στα σημεία Γ1 και Γ2.

Από τις παραπάνω υποχρεώσεις εξαιρούνται μόνο εκείνες οι εκμεταλλεύσεις ωοπαραγωγής, οι οποίες σύμφωνα με το άρθρο 1 σημείο 3 του καν. (ΕΚ) 2160/2003 :

α. προορίζουν τα προϊόντα τους για ιδιωτική ή οικιακή χρήση.

β. τα προϊόντα που παράγουν καταλήγουν στον απευθείας εφοδιασμό του τελικού καταναλωτή ή των τοπικών καταστημάτων λιανικής που προμηθεύουν απ' ευθείας τον τελικό καταναλωτή, με μικρές ποσότητες πρωτογενών προϊόντων.

B. Αριθμός και τύπος δειγμάτων που λαμβάνονται από τον επίσημη αρχή.

Οι επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται τουλάχιστον :

- α. Σε ένα σμήνος ανά έτος και ανά εκμετάλλευση που περιλαμβάνει τουλάχιστον 1000 πτηνά.
- β. Σε ηλικία 24 ± 2 εβδομάδων σε σμήνη ωοπαραγωγής που στεγάζονται σε κτίρια στα οποία ανιχνεύθηκε σαλμονέλλα στο προηγούμενο σμήνος.
- γ. Σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*, ως αποτέλεσμα της επιδημιολογικής έρευνας τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- δ. Σε όλα τα σμήνη ωοπαραγωγής στην εκμετάλλευση σε περίπτωση που ανιχνευθεί *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* , σε ένα από τα σμήνη ωοπαραγωγής της εκμετάλλευσης.
- ε. Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή το κρίνει απαραίτητο.

Η δειγματοληψία που διενεργείται από την αρμόδια αρχή μπορεί να αντικαταστήσει μία δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής μονάδας.

Γ. Πρωτόκολλο δειγματοληψίας

Το πρωτόκολλο δειγματοληψίας για κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις είναι το ίδιο με αυτό που πραγματοποιείται και από τον υπεύθυνο της εκμετάλλευσης και είναι το παρακάτω :

1. Σε σμήνη που εκτρέφονται σε κλωβούς, λαμβάνονται 2x150 γραμμάρια φυσικώς ομαδοποιημένων περιττωμάτων από όλους τους ιμάντες ή ξύστες στον ορνιθώνα, αφού τεθεί σε λειτουργία το σύστημα αφαίρεσης της κοπριάς. Ωστόσο, σε περίπτωση ορνιθώνων με πυραμιδοειδείς κλωβοστοιχίες χωρίς ξύστες ή ιμάντες, πρέπει να συλλέγονται 2x150 γραμμάρια αναμειγμένων νωπών περιττωμάτων από 60 διαφορετικά σημεία κάτω από τους κλωβούς στις τάφρους απομάκρυνσης κοπριάς.

2. Σε αχυρώνες ή ορνιθώνες ελεύθερης βοσκής, λαμβάνονται δύο ζεύγη μάκτρων για μπότες ή «καλτσών», χωρίς να αλλαχθούν τα καλύμματα μποτών που φοριούνται κάτω από τα μάκτρα για μπότες. Με κάθε ζεύγος θα γίνονται 100 βήματα από διάφορα σημεία του θαλάμου και η περιδιάβαση των χώρων θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο, ώστε να λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά δείγματα όλων των μερών της εγκατάστασης. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία στον επιλεγθέντα θάλαμο, τα μάκτρα πρέπει να αφαιρούνται προσεκτικά, ώστε να μην αποκολληθούν τα υλικά που έχουν προσκολληθεί σε αυτά.

3. Σε περίπτωση δειγματοληψίας από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή, συλλέγονται - από σημεία όπου υπάρχει μεγάλη ποσότητα σκόνης σε όλο τον ορνιθώνα - 250 ml που περιέχουν τουλάχιστον 100 γραμμάρια σκόνης. Εάν δεν υπάρχει αρκετή ποσότητα σκόνης, λαμβάνεται επιπλέον δείγμα 150 γραμμαρίων φυσικώς ομαδοποιημένων περιττωμάτων ή συμπληρωματικό ζεύγος μάκτρων για μπότες ή «καλτσών».

Στην περίπτωση δειγματοληψίας που αναφέρεται στο σημείο Β στοιχεία β,γ,δ, η επίσημη αρχή βεβαιώνεται διενεργώντας περαιτέρω δοκιμές όπου κρίνεται απαραίτητο, ότι τα αποτελέσματα των εξετάσεων για σαλμονέλλα στα πτηνά δεν έχουν επηρεαστεί από τη χρήση αντιμικροβιακών παραγόντων στα σμήνη.

Σε περίπτωση που δεν ανιχνευθεί η παρουσία των *Salmonella enteritidis* και *Typhimurium*, αλλά ανιχνευθούν αντιμικροβιακοί παράγοντες ή παράγοντες ανασταλτικοί για την ανάπτυξη βακτηρίων, το σμήνος ωοπαραγωγής θεωρείται **μολυσμένο** για τους σκοπούς του κοινοτικού στόχου και εφαρμόζονται τα μέτρα της παραγράφου 4.4.4.

Όσον αφορά τον τρόπο λήψης των δειγμάτων, αυτά θα πρέπει να λαμβάνονται με τα κατάλληλα αποστειρωμένα εργαλεία, θα πρέπει να πακετάρονται σε κατάλληλες ασφαλείς συσκευασίες στις οποίες να αναγράφεται σε ετικέτα η ημερομηνία, το είδος και ο κωδικός του δείγματος, και να στέλνονται στο αρμόδιο εργαστήριο συνοδευόμενα από τα κατάλληλα έντυπα.

Υποπτες περιπτώσεις

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης έχει λόγους να υποπτεύεται λανθασμένα αρνητικά αποτελέσματα κατά την πρώτη επίσημη δειγματοληψία στην πτηνοτροφική εκμετάλλευση, μπορεί να διεξαχθεί δευτερεύουσα επίσημη δειγματοληψία επαλήθευσης, η οποία να αποτελείται από περιπτώματα ή πτηνά (για την ανίχνευση σαλμονέλας στα όργανα).

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης έχει λόγους να υποπτεύεται λανθασμένη θετική δειγματοληψία η οποία έχει διεξαχθεί με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης στις εγκαταστάσεις του, μπορεί να διεξαχθεί μια δεύτερη επίσημη δειγματοληψία.

Μέχρι να επαληθευτεί το αποτέλεσμα και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις, το σμήνος θεωρείται θετικό.

Για την ανίχνευση της σαλμονέλλας χρησιμοποιείται η μέθοδος που συνιστάται από το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα στο Bilthoven (Κάτω Χώρες). Αυτή η μέθοδος περιγράφεται στην τρέχουσα έκδοση του σχεδίου του παραρτήματος Δ του προτύπου ISO 6579 (2002), για την ανίχνευση ειδών *Salmonella* σε περιπτώματα ζώων και σε δείγματα του σταδίου της πρωτογενούς παραγωγής. Σε αυτή τη μέθοδο χρησιμοποιείται ημιστερέο μέσο (τροποποιημένο ημιστερέο μέσο Rappaport-Vassiliadis (MSRV), ως το μοναδικό μέσο επιλεκτικού εμπλουτισμού.

Ο προσδιορισμός του οροτύπου του απομονωθέντος στελεχούς γίνεται σύμφωνα με το σύστημα Kaufmann-White.

Γίνεται προσδιορισμός του οροτύπου τουλάχιστον ενός απομονωθέντος στελεχούς από κάθε θετικό δείγμα.

Όσον αφορά τα δείγματα που λαμβάνονται με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, οι μέθοδοι ανάλυσης που προβλέπονται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντί των μεθόδων για την προετοιμασία των δειγμάτων, των μεθόδων ανίχνευσης και προσδιορισμού του οροτύπου που προβλέπονται παραπάνω . εάν πιστοποιούνται σύμφωνα με το πρότυπο EN/ISO 16140/2003.

Όσον αφορά την αποθήκευση των στελεχών, τουλάχιστον τα στελέχη που απομονώνονται στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων αποθηκεύονται για μελλοντική βακτηριοφαγική τυπολόγηση και δοκιμή της ευαισθησίας σε αντιμικροβιακούς παράγοντες, χρησιμοποιώντας τις συνήθεις μεθόδους συλλογής καλλιεργειών, οι οποίες πρέπει να διασφαλίζουν την ακεραιότητα των στελεχών για ελάχιστη περίοδο 2 ετών.

Όσον αφορά τον εμβολιασμό, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1177/2006 της Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο επιπολασμός είναι ανώτερος του 10%, προγράμματα εμβολιασμού κατά της *Salmonella enteritidis* που μειώνουν την εξάπλωση και τη μόλυνση των αυγών θα εφαρμόζονται τουλάχιστον κατά την περίοδο εκτροφής σε όλες τις ωτόκες όρνιθες το αργότερο από την 1^η Ιανουαρίου 2008.

Η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μπορεί να χορηγεί σε μία εκμετάλλευση παρέκκλιση από την εν λόγω διάταξη εάν :

- Είναι ικανοποιημένη με τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται στην εκμετάλλευση εκτροφής και στην εκμετάλλευση ωοπαραγωγής και

- Έχει αποδειχθεί η απουσία *Salmonella enteritidis* στην εκμετάλλευση εκτροφής και παραγωγής κατά την περίοδο 12 μηνών πριν την άφιξη των ζώων.

Τα ζώντα εμβόλια σαλμονέλλας δεν χρησιμοποιούνται αν ο κατασκευαστής δεν παρέχει κατάλληλη μέθοδο για το βακτηριολογικό διαχωρισμό των στελεχών σαλμονέλλας άγριου τύπου από τα στελέχη του εμβολίου.

Τα ζώντα εμβόλια σαλμονέλλας δεν χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος ελέγχου στις ωοτόκες όρνιθες κατά την ωοπαραγωγή ,εκτός εάν έχει καταδειχθεί η ασφάλεια της χρήσης και τα εμβόλια είναι εγκεκριμένα για τέτοιο σκοπό σύμφωνα με την οδηγία 2001/82ΕΚ.

Το χρησιμοποιούμενο εμβόλιο θα είναι εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή (Ελληνικός Οργανισμός Φαρμάκων) και θα χορηγείται σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του κατασκευαστή.

Στα συνοδευτικά έγγραφα των δειγμάτων που αποστέλλονται στα κτηνιατρικά εργαστήρια, αναφέρεται υποχρεωτικά αν τα δείγματα προέρχονται από εμβολιασμένα ή μη σμήνη και αναγράφεται ο τύπος του εμβολίου).

4.4.8 Μέτρα που προβλέπονται για την αποζημίωση των ιδιοκτητών των ζώων που σφάχθηκαν ή θανατώθηκαν:

Οι κάτοχοι εκμεταλλεύσεων ορνίθων ωοπαραγωγής, οι οποίοι στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων του παρόντος προγράμματος υποχρεώνονται να προβούν σε σφαγή και καταστροφή των μολυσμένων σμηνών ή σε καταστροφή των μολυσμένων αυγών, αποζημιώνονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα κοινή υπουργική απόφαση περί οικονομικών ενισχύσεων .

5. Γενική περιγραφή του κόστους και των οφελών :

Στο κόστος του προγράμματος περιλαμβάνονται :

A) Για τον υπεύθυνο της επιχείρησης :

- Το εργατικό κόστος συλλογής των δειγμάτων
- Το κόστος της απώλειας ζώων και ζωικών προϊόντων(αυγών)
- Τα διαφυγόντα κέρδη από την αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης
- Τα έξοδα αγοράς και χορήγησης του εμβολίου
- Τα έξοδα καθαρισμού και απολυμάνσεων

B) Για τις επίσημες αρχές :

- τα έξοδα για τα υλικά δειγματοληψίας,
- τα έξοδα μεταφοράς/ αποστολής των δειγμάτων,
- τα οδοιπορικά έξοδα των κτηνιάτρων
- το κόστος των εργαστηριακών εξετάσεων,
- οι μισθοί των κτηνιάτρων
- η αποζημίωση των ιδιοκτητών σμηνών ωοπαραγωγής, τα οποία βρέθηκαν μολυσμένα με τους 2 ορότυπους είτε λόγω μείωσης της αξίας αυτών στην περίπτωση που οδηγούνται για θερμική επεξεργασία (κρέας και αυγά) είτε λόγω καταστροφής αυτών (πουλερικά και αυγά).

Τα οφέλη που προκύπτουν από το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι :

1. Η προστασία της δημόσιας υγείας, επειδή η μείωση του επιπολασμού της σαλμονέλλας στα σμήνη ωοπαραγωγής, έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της συχνότητας πρόκλησης νόσου στον άνθρωπο ,λόγω της κατανάλωσης μολυσμένων με σαλμονέλλα αυγών.
2. Μείωση του κόστους που προκύπτει εξαιτίας των κρουσμάτων σαλμονέλλωσης στον άνθρωπο(έξοδα νοσηλείας, απώλεια εργατοωρών...).

Πίνακας 1 Πληθυσμικά Στοιχεία

Α/Α	Νομοί	Εκμεταλλεύσεις	Σμήνη	Πουλερικά
1	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	17	32	285.600
2	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	8	10	97.000
3	ΑΡΚΑΔΙΑ	8	11	102.600
4	Β. ΕΒΡΟΣ	1	5	140.000
5	ΒΟΙΩΤΙΑ	12	28	396.200
6	ΔΡΑΜΑ	1	8	850
7	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	176	281	1.418.856
8	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	9	19	134.500
9	ΕΥΒΟΙΑ	4	6	83.800
10	ΗΛΕΙΑ	1	1	4000
11	ΗΜΑΘΙΑ	5	8	33.000
12	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	3	88.000
13	ΘΕΣ/ΚΗ	50	68	579500
14	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	11	24	289.600
15	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	1	7.600
16	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	1	1	3.400
17	ΚΙΑΚΙΣ	5	13	306.000
18	ΚΟΖΑΝΗ	3	4	29.000
19	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	17	47	695.800
20	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	1	1	1.000
21	ΛΑΚΩΝΙΑ	3	3	10.500
22	ΛΑΡΙΣΑ	4	4	36.100
23	ΛΕΣΒΟΣ	2	2	35.000
24	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4	4	18.500
25	Ν. ΕΒΡΟΣ	1	6	500.000
26	ΞΑΝΘΗΣ	1	3	67.440
27	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	2	2	4.700
28	ΠΕΛΛΑ	9	9	8.900
29	ΠΙΕΡΙΑΣ	5	6	22.980
30	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	2	6	43.000
31	ΡΟΔΟΠΗ	2	2	6.500
32	ΣΕΡΡΕΣ	24	31	157.700
33	ΤΡΙΚΑΛΑ	1	2	2.000
34	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	2	4	20.000
35	ΦΩΚΙΔΑ	3	5	15.000
36	ΧΑΝΙΑ	3	7	32.550
37	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	5	7	78.960
38	ΧΙΟΣ	3	3	19.900
	Σύνολο	408	677	5.675.836

Πίνακας 2. Σχήμα Δειγματοληψίας

A. Δειγματοληψία ρουτίνας. (Διενεργείται από τον Υπεύθυνο της επιχείρησης)

A.1. Δειγματοληψία στους νεοσσούς μίας ημέρας.

Διενεργείται σε κάθε παραλαβή νεοσσών και περιλαμβάνει 10-20 νεοσσούς καθώς και δείγματα από την εσωτερική επένδυση των κουτιών παράδοσης.

A.2. Δειγματοληψία σε Πουλερικά Ανάθρεψης

Διενεργείται σε πτηνά που βρίσκονται 2 εβδομάδες πριν από τη φάση ωοτοκίας και περιλαμβάνει 2 ζεύγη μάκτρων ανά μήνος.

A.3. Δειγματοληψία σε Ενήλικα Πτηνά.

Διενεργείται κάθε 15 εβδομάδες, ξεκινώντας από την ηλικία των 24 ± 2 εβδομάδων και περιλαμβάνει

- Στην περίπτωση εκτροφής σε κλωβοστοιχίες: 2 x 150 gr. φυσικώς ομαδοποιημένων περιττωμάτων από τους ιμάντες ή τις ξύστρες.
- Στην περίπτωση εκτροφής ελεύθερας βοσκής: 2 ζεύγη μάκτρων.

Πίνακας 2. Σχήμα Δειγματοληψίας (συνέχεια)

Επίσημη Δειγματοληψία. (Διενεργείται από τον Κτηνίατρο της οικείας Κτηνιατρικής

Αρχής)

B.1. Δειγματοληψία σε Ενήλικα Πτηνά.

B.1.1. Διενεργείται:

- Ανά έτος, σε ένα σμήνος ανά εκμετάλλευση. (Αφορά εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 1000 πτηνά).
- Σε σμήνη ωοπαραγωγής, ηλικίας 24 ± 2 εβδομάδων, που στεγάζονται σε θαλάμους στους οποίους ανιχνεύθηκε σαλμονέλλα στο προηγούμενο σμήνος.
- Σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*, ως αποτέλεσμα της επιδημιολογικής έρευνας τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- Σε όλα τα σμήνη ωοπαραγωγής στην εκμετάλλευση σε περίπτωση που ανιχνευθεί *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*, σε ένα από τα σμήνη ωοπαραγωγής της εκμετάλλευσης.
- Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή το κρίνει απαραίτητο

Και περιλαμβάνει

- Στην περίπτωση εκτροφής σε κλωβοστοιχίες: 2 x 150 gr.φυσικώς ομαδοποιημένων περιττωμάτων από τους ιμάντες ή τις ξύστρες.
- Στην περίπτωση εκτροφής ελεύθερας βοσκής: 2 ζεύγη μάκτρων.
- Σε κάθε περίπτωση: 250 ml υλικών από το εσωτερικό περιβάλλον της εκμετάλλευσης (που περιέχουν σκόνη βάρους τουλάχιστον 100 gr)

Πίνακας 3 Στοιχεία που αφορούν την γεωγραφική κατανομή των σιμηνών ωσπα παραγωγής .

	Νομοί	Εκμεταλλ εύσεις	Σμήνη	Πουλερικά	Παραγόμενος αριθμός αυγών
1	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	17	32	285.600	
2	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	8	10	97.000	
3	ΑΡΚΑΔΙΑ	8	11	102.600	
4	Β. ΕΒΡΟΣ	1	5	140.000	
5	ΒΟΙΩΤΙΑ	12	28	398.200	
6	ΔΡΑΜΑ	1	8	650	
7	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	176	281	1.418.856	
8	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	9	19	134.500	
9	ΕΥΒΟΙΑ	4	6	83.800	
10	ΗΛΕΙΑ	1	1	4000	
11	ΗΜΑΘΙΑ	5	8	33.000	
12	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	3	88.000	
13	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	50	68	579.500	
14	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	11	24	289.600	
15	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	1	7.600	
16	ΚΑΪΤΟΡΙΑ	1	1	3.400	
17	ΚΙΛΙΚΙΑ	5	13	306.000	
18	ΚΟΖΑΝΗ	3	4	29.000	
19	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	17	47	595.800	
20	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	1	1	1.000	
21	ΛΑΚΩΝΙΑ	3	3	10.500	
22	ΛΑΡΙΣΑ	4	4	36.100	
23	ΛΕΣΒΟΣ	2	2	35.000	
24	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4	4	18.500	
25	Ν. ΕΒΡΟΣ	1	6	500.000	
26	ΞΑΝΘΗΣ	1	3	67.440	
27	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	2	2	4.700	
28	ΠΕΛΛΑ	9	9	8.900	
29	ΠΙΕΡΙΑΣ	5	6	22.980	
30	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	2	6	43.000	
31	ΡΟΔΟΠΗ	2	2	6.500	
32	ΣΕΡΡΕΣ	24	31	157.700	
33	ΤΡΙΚΑΛΑ	1	2	2.000	
34	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	2	4	20.000	
35	ΦΩΚΙΔΑ	3	5	15.000	
36	ΧΑΝΙΑ	3	7	32.550	
37	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	5	7	78.960	
38	ΧΙΟΣ	3	3	19.900	
	Σύνολο	408	677	5.675.836	1.589.234.080⁽¹⁾

⁽¹⁾αριθμός πουλερικών(5.675.836) Χ μέση παραγωγή αυγών/όρνιθα (280) =1.589.234.080

Περιφέρεια	Συνολικός αριθμός σφαιρών που θα εμβολιαστούν	Συνολικός αριθμός πτηνών που θα εμβολιαστούν	Στόχοι εμβολιακού προγράμματος					
			Ν σφαιρών στο εμβολιαστικό πρόγραμμα	Ν σφαιρών που αναμένεται να εμβολιαστούν	Ν πτηνών που αναμένεται να εμβολιαστούν	Ν δόσεων εμβολίου που θα γίνουν *	Ν πτηνών που αναμένεται να εμβολιαστούν	Ν νεογνών πτηνών που αναμένεται να εμβολιαστούν **
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ	32	285.600	32	32	285.600	571	0	285.600
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	10	97.000	10	10	97.000	194	0	97.000
ΑΡΚΑΔΙΑ	11	102.600	11	11	102.600	205	0	102.600
Β. ΕΒΡΟΣ	5	140.000	5	5	140.000	280	0	140.000
ΒΟΙΩΤΙΑ	28	396.200	28	28	396.200	792	0	396.200
ΔΡΑΜΑ	8	650	8	8	650	1	0	650
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	281	1.418.856	281	281	1.418.856	2838	0	1.418.856
ΔΟΥΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	19	134.500	19	19	134.500	269	0	134.500
ΕΥΒΟΙΑ	6	83.800	6	6	83.800	168	0	83.800
ΗΛΕΙΑ	1	4000	1	1	4000	8	0	4000
ΗΜΑΘΙΑ	8	33.000	8	8	33.000	66	0	33.000
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	3	88.000	3	3	88.000	176	0	88.000
ΟΡΕΔΙΚΗ	68	579.500	68	68	579.500	1159	0	579.500
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	24	289.600	24	24	289.600	579	0	289.600
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	7.600	1	1	7.600	15	0	7.600
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	1	3.400	1	1	3.400	7	0	3.400
ΚΙΑΚΙΑ	13	306.000	13	13	306.000	612	0	306.000
ΚΟΖΑΝΗ	4	29.000	4	4	29.000	58	0	29.000
ΚΟΡΙΝΘΙΟΣ	47	595.800	47	47	595.800	1192	0	595.800
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	1	1.000	1	1	1.000	2	0	1.000
ΛΑΚΩΝΙΑ	3	10.500	3	3	10.500	21	0	10.500
ΛΑΡΙΣΑ	4	36.100	4	4	36.100	72	0	36.100
ΛΕΣΒΟΣ	2	35.000	2	2	35.000	70	0	35.000
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	4	18.500	4	4	18.500	37	0	18.500
Ν. ΕΒΡΟΣ	6	500.000	6	6	500.000	1000	0	500.000
ΞΑΝΘΗΣ	3	67.440	3	3	67.440	134,88	0	67.440
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	2	4.700	2	2	4.700	9	0	4.700
ΠΕΛΛΑ	9	8.900	9	9	8.900	18	0	8.900
ΙΩΒΕΡΙΑΣ	6	22.980	6	6	22.980	46	0	22.980
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	6	43.000	6	6	43.000	86	0	43.000
ΡΟΔΟΠΗ	2	6.500	2	2	6.500	13	0	6.500
ΣΕΡΡΗΣ	31	157.700	31	31	157.700	315	0	157.700
ΤΡΙΚΑΛΑ	2	2.000	2	2	2.000	4	0	2.000
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	4	20.000	4	4	20.000	40	0	20.000
ΦΩΚΙΔΑ	5	15.000	5	5	15.000	30	0	15.000
ΧΑΝΙΑ	7	32.550	7	7	32.550	65	0	32.550
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	7	78.960	7	7	78.960	158	0	78.960
ΧΙΟΣ	3	19.900	3	3	19.900	40	0	19.900
Σύνολο	677	5.675.836	677	677	5.675.836	11.352.000 Φιάλδια των 1000 δόσεων	0	5.675.836

* ένα φιαλίδιο των 1000 δόσεων καλύπτει τον εμβολιασμό 500 πτηνών

** η τελευταία εμβολιαστική δόση χορηγείται στην ηλικία περίπου των 18 εβδομάδων

Πίνακας 6.1.2. Στοιχεία για την εξέλιξη της ασθένειας

Έτος : 2004

Κατάσταση στις : 31 Δεκεμβρίου 2005

Ζωικό είδος : Ορνίθες Gallus gallus

Ασθένεια : Salmonella spp.

Περιοχή	Είδος Σμήνου	Συνολικός Αρ. θιάς Σμήνων	Συνολικός αριθμός θιάς στο πλαίσιο του Τροφολόγιου	Συνολικός αριθμός θιάς στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός αριθμός θιάς που υποβλήθηκαν σε δοκιμή	Αρ. θιάς σμήνων	Αρ. θιάς που αποδόθηκαν	Συνολικός αριθμός θιάς που σφάχθηκαν	Περίηχοι θιάς που καταγράφηκαν (αριθμός θιάς)	Γραφήμα θιάς που αναχαιτίστηκαν στην παραγωγή τροφίμων αββών(αββέρ) 5% ή 10%
Ομάη χίφρι	Σμήνη αββών	553	246		246	11	17	11	14	14
						18	13	18		

α1= S. Enteritidis.

α2= S. Typhimurium.

α3= S. Kollis.

α4= S. Enteritidis ή S. Typhimurium

Πίνακας 7.1.1.1 Αριθμός και προσδιορισμός των δοκιμών

Ασθένεια : *Salmonella* spp.

Ζωικό είδος : Σμήνη ωσπαραγωγής *Gallus gallus*

Περιοχή	Είδος δοκιμής		Πληθυσμός στόχος : Ενήλικα σμήνη ωσπαραγω- γής <i>Gallus gallus</i>	Είδος δείγματος		Σκοπός Έλεγχος σαλμονέλλας στα σμήνη ωσπαραγωγής <i>Gallus gallus</i>	Αριθμός προγραμματιζόμε- νων δοκιμών Αριθμός εκμεταλλεύσεων κ δύο σύνθετα δείγματα ανά εκμετάλλευση (ελάχιστος αριθμός προγραμματιζόμε- νων δοκιμών)
	Τροποποιη- μένα ISO 6579	Ορογλυκό- ποίηση : Στα θετικά		Κόπρανα · 2 ζεύγη μάκτρων/ σμήνες ή 2Χ150 γρ. φυσικώς αμαδοπο- ημένων περιττωμα- τίων	Σκόνη από περιβάλλον · 1 δείγμα /σμήνος		
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	✓	✓	32	✓	✓	✓	34
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	✓	✓	10	✓	✓	✓	16
ΑΡΚΑΔΙΑ	✓	✓	11	✓	✓	✓	16
Β. ΕΒΡΟΣ	✓	✓	5	✓	✓	✓	2
ΒΟΙΩΤΙΑ	✓	✓	28	✓	✓	✓	24
ΔΡΑΜΑ	✓	✓	8	✓	✓	✓	2
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	✓	✓	281	✓	✓	✓	352
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	✓	✓	19	✓	✓	✓	18
ΕΥΒΟΙΑ	✓	✓	6	✓	✓	✓	8
ΗΛΙΑ	✓	✓	1	✓	✓	✓	2
ΗΜΑΘΙΑ	✓	✓	8	✓	✓	✓	10
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	✓	✓	3	✓	✓	✓	2
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	✓	✓	68	✓	✓	✓	100
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	✓	✓	24	✓	✓	✓	22
ΚΑΡΔΙΑ	✓	✓	1	✓	✓	✓	2
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	✓	✓	1	✓	✓	✓	2
ΚΙΛΙΚΙΑ	✓	✓	13	✓	✓	✓	10
ΚΟΖΑΝΗ	✓	✓	4	✓	✓	✓	6
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	✓	✓	47	✓	✓	✓	34
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	✓	✓	1	✓	✓	✓	2
ΛΑΚΩΝΙΑ	✓	✓	3	✓	✓	✓	6
ΛΑΡΙΣΑ	✓	✓	4	✓	✓	✓	8
ΛΕΣΒΟΣ	✓	✓	2	✓	✓	✓	4
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	✓	✓	4	✓	✓	✓	8
Ν. ΕΒΡΟΣ	✓	✓	6	✓	✓	✓	2
ΦΛΩΡΙΔΑ	✓	✓	3	✓	✓	✓	2
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	✓	✓	2	✓	✓	✓	4
ΠΕΛΛΑ	✓	✓	9	✓	✓	✓	18
ΠΙΕΡΙΑΣ	✓	✓	6	✓	✓	✓	10
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	✓	✓	6	✓	✓	✓	4
ΡΟΔΟΠΗ	✓	✓	2	✓	✓	✓	4
ΣΕΡΡΕΣ	✓	✓	31	✓	✓	✓	48
ΤΡΙΚΑΛΑ	✓	✓	2	✓	✓	✓	2
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	✓	✓	4	✓	✓	✓	4
ΦΩΚΙΔΑ	✓	✓	5	✓	✓	✓	6
ΧΑΝΙΑ	✓	✓	7	✓	✓	✓	6
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	✓	✓	7	✓	✓	✓	10
ΧΙΟΣ	✓	✓	3	✓	✓	✓	6
ΣΥΝΟΛΟ			677				816

Πίνακας 7.1.3. Στόχοι των δοκιμών σε σμήνη

Έτος : 2009

Κατάσταση στις : 31 Δεκεμβρίου 2009

Ζωικό είδος : όρνιθες βοοπαραγωγής Gallus gallus

Ασθένεια : Salmonella spp

Περιφέρ.	Είδος σμήνου	Συνολικός αριθμός σμηνών	Συνολικός αριθμός ζώων	Συνολικός αριθμός σμηνών στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός αριθμός ζώων (όλων ε-ο)	Συνολικός αριθμός σμηνών που δε ελεγχθούν	Αριθμός σμηνών που υφίσταται να ελεγχθούν	Αριθμός σμηνών που υφίσταται να ελεγχθούν				Αριθμός ζώων που υφίσταται να ελεγχθούν	Συνολικός αριθμός ζώων που υφίσταται να ελεγχθούν	Αναμένεται η παράδοση κρεοπαραγωγής ή αυγών	Αναμένεται η παράδοση αυγών που διαχειρίζεται ο σμηνοληστής	Αναμένεται η παράδοση αυγών (ελεγχτός ή μη)
								01	02	03	04					
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	✓	32	285.600	32	285.600	17										
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	✓	10	97.000	10	97.000	8										
ΑΡΚΑΔΙΑ	✓	11	102.600	11	102.600	8										
Β. ΕΒΡΟΥ	✓	5	140.000	5	140.000	1										
ΒΟΙΩΤΙΑ	✓	28	396.200	28	396.200	12										
ΔΡΑΜΑ	✓	8	650	0	0	0										
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	✓	281	1.418.856	281	1.418.856	170										
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ	✓	19	134.500	19	134.500	9										
ΕΥΒΟΙΑ	✓	6	83.800	6	83.800	4										
ΗΛΕΙΑ	✓	1	4000	1	4000	1										
ΗΜΑΘΙΑ	✓	8	33.000	8	33.000	5										
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	✓	3	88.000	3	88.000	1										
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	✓	68	579.500	68	579.500	50										
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	✓	24	289.600	24	289.600	11										
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	✓	1	7.600	1	7.600	1										
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	✓	1	3.400	1	3.400	1										
ΚΑΚΙΑ	✓	13	308.000	13	308.000	5										
ΚΟΖΑΝΗ	✓	4	29.000	4	29.000	3										
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	✓	47	595.800	47	595.800	17										
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	✓	1	1.000	0	0	0										
ΛΑΚΩΝΙΑ	✓	3	10.500	3	10.500	3										
ΛΑΡΙΣΣΑ	✓	4	36.100	4	36.100	4										
ΛΕΣΒΟΣ	✓	2	35.000	2	35.000	2										
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	✓	4	18.500	4	18.500	4										
Ν. ΕΒΡΟΣ	✓	6	500.000	6	500.000	1										
ΞΑΝΘΗΣ	✓	3	67.440	3	67.440	1										
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	✓	2	4.700	2	4.700	2										
ΠΕΛΛΑ	✓	9	8.900	9	8.900	9										

Περιοχή	Είδος σπέρματος	Συνολικός αριθμός σπέρματων	Συνολικός αριθμός ζώων	Συνολικός αριθμός σπέρματων στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός αριθμός ζώων σε πλαίσιο του προγράμματος	Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν	Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν	Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν	Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν	Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν	Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν	Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν
	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα	Σαλμονέλα
ΠΕΡΙΟΧΗ	5	22.980	6	22.980	5	22.980	22.980	22.980	22.980	22.980	22.980	22.980
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	6	43.000	6	43.000	2	43.000	43.000	43.000	43.000	43.000	43.000	43.000
ΡΟΔΟΠΗ	2	6.500	2	6.500	2	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
ΣΕΡΡΕΣ	31	157.700	31	157.700	24	157.700	157.700	157.700	157.700	157.700	157.700	157.700
ΤΡΙΚΑΛΑ	2	2.000	2	2.000	1	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
ΦΘΙΟΤΙΔΑ	4	20.000	4	20.000	2	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
ΦΩΚΙΔΑ	5	15.000	5	15.000	3	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
ΧΑΝΙΑ	7	32.550	7	32.550	3	32.550	32.550	32.550	32.550	32.550	32.550	32.550
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	7	78.960	7	78.960	5	78.960	78.960	78.960	78.960	78.960	78.960	78.960
ΧΙΟΣ	3	19.900	3	19.900	3	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900
	677	5.675.636	668	5.674.186	406	5.674.186	5.674.186	5.674.186	5.674.186	5.674.186	5.674.186	5.674.186

- 1 Αριθμός σπέρματων (677) x επιπολασμός Salmonella enteritidis (16,8%)=114
- 2 Αριθμός σπέρματων (677) x επιπολασμός Salmonella typhimurium (6,5%)=44
- 3 Αριθμός σπέρματων (677) x επιπολασμός υπόλοιπων οφωτύπων (15%)=102
- 4 Αριθμός σπέρματων (677) x επιπολασμός S. enteritidis/typhimurium (22,4%)=152
- 5 Αριθμός σπέρματων θετικών σε S. enteritidis ή S. typhimurium (152) x μέσο μέγεθος σπέρματος (5.675.836/677 = 8.384) = 1.274.368
- 6 Αριθμός σπέρματων θετικών σε S. enteritidis ή S. typhimurium (1274368) x μέση παραγωγή αυγών ανά όρνιθα την ημέρα (80%) x 10 ημέρες (μέγιστος χρόνος που μπορεί να μανιαν αποθηκευμένα στην εκμετάλλευσή) = 10.194.940

8. Λεπτομερής ανάλυση του κόστους του προγράμματος επίσημων δειγματοληψιών

Δαπάνες που συνδέονται με τα εξής	Προσδιορισμός	Αριθμός μονάδων	Κόστος μονάδας σε ευρώ	Συνολικό ποσό (σε ευρώ)	Ζητείται κοινοτική χρηματοδότηση (ναι/όχι)
1 Δοκιμές					
1.1 Δαπάνες ανάλυσης	Δοκιμή : IBO 6579	998 ⁷	20	19960 ⁸	ναι
	Δοκιμή - Οροτυποποίηση	260 ⁹	30	7620 ¹⁰	ναι
1.2 Δαπάνες δειγματοληψίας	Αναλώσιμα υλικά για τη συλλογή των δειγμάτων από την εκμετάλλευση	998 ¹¹	7,5	7.485 ¹²	ναι
	Αναλώσιμα υλικά για τη συλλογή των δειγμάτων από το περιβάλλον	499 ¹³	1	499 ¹⁴	ναι
1.3 Άλλες δαπάνες	Δοκιμή αντιμικροβιακής ευαισθησίας	250	9	2250	ναι
2 Εμβολιασμός ή θεραπεία					
2.1 Αγορά του εμβολίου ή της θεραπείας	Αδρανολογημένο εμβόλιο κατά των <i>S. enteritidis/typhimurium</i>	11352 φιαλίδια των 1000 δόσεων ¹⁵	96,55	1.096.038	ναι
2.2 Δαπάνες διανομής					

(συνεχίζεται)

⁷ αριθμός εκμεταλλεύσεων (408) x πλήθος εξεταζόμενων σημηνών στην εκμετάλλευση (1) x ελάχιστη συχνότητα επίσημων δειγματοληψιών (1) x πλήθος λαμβανόμενων επίσημων σύνθετων δειγμάτων (2) + πιθανές επιπλέον των ελαχίστων επίσημες δειγματοληψίες (408x22,4%=91) x πλήθος λαμβανόμενων σύνθετων δειγμάτων ανά σημνος (2)=816+182 =998

⁸ αριθμός μονάδων δοκιμών (998) x τιμή μονάδας (20 ευρώ) =19.960 ευρώ

⁹ αριθμός σημνών θετικών σε *S. enteritidis/typhimurium* (152) + αριθμός σημνών θετικών σε άλλους ορότυπους σαλμονέλλας (102)=254

¹⁰ αριθμός μονάδων δοκιμών οροτυποποίησης (254) x τιμή μονάδας (30 ευρώ) = 7.620 ευρώ.

¹¹ αριθμός σετ που χρησιμοποιούνται ανά δειγματοληψία στην εκμετάλλευση (2) x συχνότητα δειγματοληψιών ανά σημνος στην εκμετάλλευση (κατ'ελάχιστον 1) x πλήθος εξεταζόμενων σημνών (408+408x22,4%=499) = 998

¹² σύνολο σετ για δειγματοληψία από την εκμετάλλευση (998) x τιμή μονάδας (7,5 ευρώ) = 7.485 ευρώ

¹³ αριθμός σετ που χρησιμοποιούνται ανά δειγματοληψία στο περιβάλλον (1) x συχνότητα δειγματοληψιών ανά σημνος στο περιβάλλον (κατ'ελάχιστον 1) x πλήθος σημνών (408+408x22,4%=499) = 499

¹⁴ σύνολο σετ για δειγματοληψία (499) x τιμή μονάδας (1 ευρώ) = 499 ευρώ

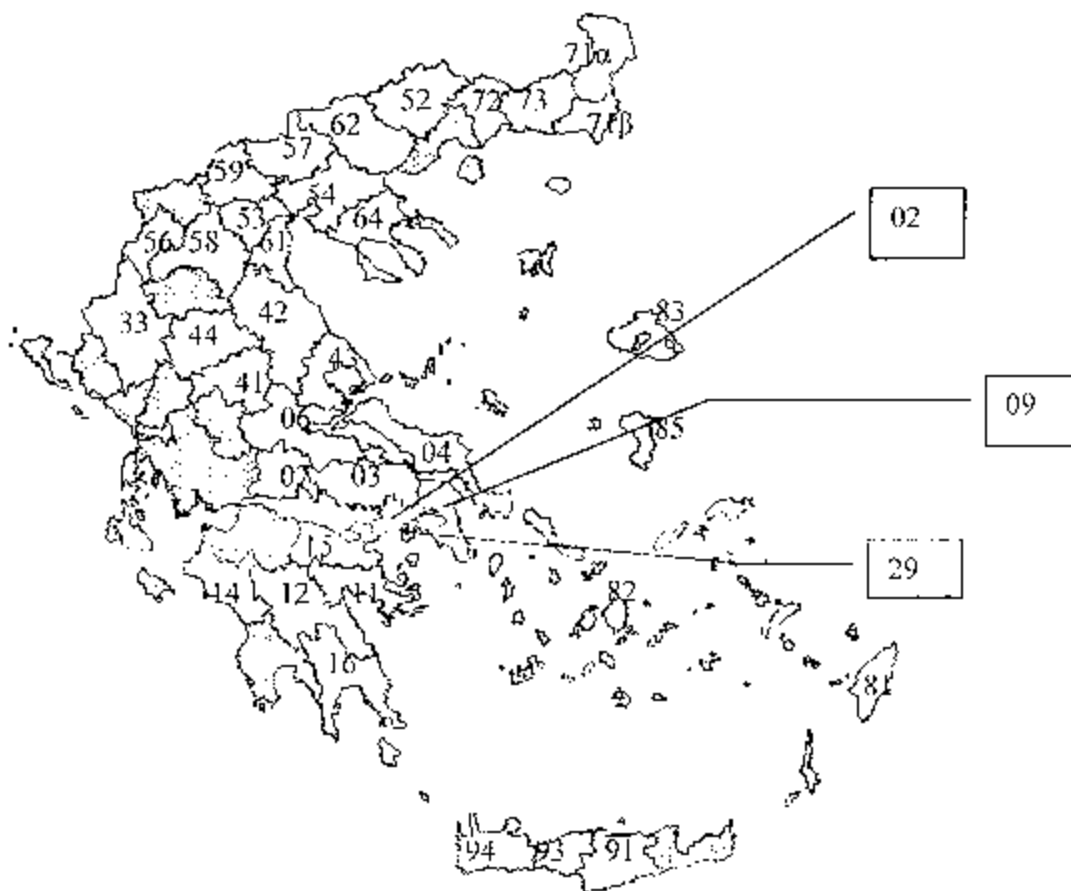
¹⁵ 1 φιαλίδιο 1000 δόσεων καλύπτει τον πλήρη εμβολιασμό 500 πτηνών. Επομένως, για 5.675.836 όρνιθες ωοπαραγωγής, χρειαζόμαστε 11.352 φιαλίδια των 1000 δόσεων.

Λεπτομερής ανάλυση του κόστους του προγράμματος (συνέχεια)

Δαπάνες που συνδέονται με τα εξής:	Προσδιορισμός	Αριθμός μονάδων	Κόστος μονάδας σε ευρώ	Συνολικό ποσό (σε ευρώ)	Ζητείται κανονική χρηματοδότηση (ναι/όχι)
2.3 Δαπάνες χρήγησης					
2.4 Δαπάνες ελέγχου					
3. Σφαγή και καταστροφή					
3.1 Αποζημίωση για ζώα	Πιγνά που θα θανατωθούν	1.274.368	3,2	4.077.978	Ναι
3.2 Δαπάνες μεταφοράς					
3.3 Δαπάνες καταστροφής					
3.4 Ζήμια σε περίπτωση σφαγής					Ναι
3.5 Δαπάνες μείωωσης προϊόντων (αβγά , αβγά επώασης .)	Δαπάνη σε περίπτωση καταστροφής των αυγών	10.194.940	0,006	672.806	Ναι
	Δαπάνη σε περίπτωση θερμικής επεξεργασίας αυγών	10.194.940	0,035 ^{1ο}	367.018	Ναι
4. Καθαρισμός και απολύμανση					
5. Μισθοί (προσωπικό που προσλαμβάνεται μόνο για το πρόγραμμα)					
6. Αναλώσιμα και ειδικός εξοπλισμός					
7 Άλλες δαπάνες					
			ΣΥΝΟΛΟ	>5.884.694 (σε περίπτωση καταστροφής των μολυσμένων αυγών) ή >6.578.846 (σε περίπτωση θερμικής επεξεργασίας των μολυσμένων αυγών)	

^{1ο} μέση τιμή επιτραπέζιων αυγών σε ευρώ(0,065) –μέση τιμή θερμικώς επεξεργασμένων αυγών (0,03)= 0,036

ΧΑΡΤΗΣ 1

ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	09	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	54	ΛΑΝΟΗ	72
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	11	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	33	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	29
ΑΡΚΑΔΙΑ	12	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	41	ΠΕΛΛΑ	59
Β. ΕΒΡΟΣ	71α	ΧΑΣΤΟΡΙΑ	36	ΠΙΕΡΙΑ	61
ΒΟΙΩΤΙΑ	03	ΚΙΛΙΚΙΑ	57	ΡΕΘΥΜΝΟ	95
ΔΡΑΜΑ	52	ΚΟΖΑΝΗ	58	ΡΟΔΟΙΠΗ	73
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ	02	ΚΟΡΙΝΘΙΑ	15	ΣΕΡΡΕΣ	62
ΛΟΔΗΚΑΝΗΣΑ	81	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	82	ΤΡΙΚΛΑ	44
ΕΥΒΟΙΑ	01	ΛΑΚΟΝΙΑ	16	ΦΘΙΩΤΙΑ	06
ΕΥΡΩΙΑ	14	ΛΑΡΙΣΑ	42	ΦΩΚΙΔΑ	07
ΗΜΑΘΙΑ	51	ΛΕΣΒΟΣ	83	ΧΑΝΙΑ	94
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	91	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	43	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	64
		Ν. ΕΒΡΟΣ	71β	ΧΙΟΣ	85

